

รวมบทความ

ก.พ.ค. ขอบอก เล่ม ๒



“ยุติธรรม เป็นธรรม รวดเร็ว”
คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม

รวมบทความ ก.พ.ค. ขอบอก เล่ม ๒

ปีที่พิมพ์	กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๗
จำนวนพิมพ์	๒,๐๐๐ เล่ม
จัดพิมพ์โดย	สำนักพิทักษ์ระบบคุณธรรม สำนักงาน ก.พ. ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๕๔๗ ๑๘๐๕ โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๑๐๐๐ ต่อ ๖๐๖๘ www.ocsc.go.th
พิมพ์ที่	โรงพิมพ์สำนักงาน ก.พ. โทร ๐ ๒๕๔๗ ๑๒๘๖

คำนำ

จากการที่สำนักพิทักษ์ระบบคุณธรรม สำนักงาน ก.พ. ได้จัดทำคอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ในหนังสือพิมพ์รายวันในลักษณะคอลัมน์ประจำ เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และการคุ้มครองระบบคุณธรรม ซึ่งเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่จะเชื่อว่าจะสามารถผลักดันให้การปฏิบัติงานของ ก.พ.ค. บรรลุสู่เป้าหมายของการพิทักษ์ระบบคุณธรรมในระบบราชการพลเรือนสามัญได้ โดยมี ก.พ.ค. เป็นองค์กรหลักในการพิทักษ์ระบบคุณธรรม ด้วยการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ก.พ.ค. ให้กับส่วนราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนทั่วไป โดยสำนักงาน ก.พ. ในฐานะฝ่ายเลขานุการของ ก.พ.ค. ได้ดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ก.พ.ค. ให้ทุกภาคส่วนได้รู้จัก ก.พ.ค. ในบทบาทภารกิจตามที่กฎหมายกำหนดอย่างถูกต้องตรงกัน เพื่อเป็นรากฐานในอันที่จะนำไปสู่การปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และการคุ้มครองระบบคุณธรรมของผู้บังคับบัญชาในทุกระดับชั้น รวมถึงเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง และรวมตลอดถึงข้าราชการผู้ที่จะเจริญเติบโตก้าวเข้าสู่ตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นอีกด้วย

ในปีงบประมาณที่ผ่านมา สำนักพิทักษ์ระบบคุณธรรม สำนักงาน ก.พ. ได้ทำการรวบรวมบทความจากคอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ที่ได้จัดทำและเคยตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์รายวัน สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๕๓ - ๒๕๕๔ ซึ่งได้รับความสนใจจากส่วนราชการ ข้าราชการ และประชาชนโดยทั่วไปเป็นอย่างดี

สำหรับในปีงบประมาณนี้ สำนักพิทักษ์ระบบคุณธรรม สำนักงาน ก.พ. ได้ทำการรวบรวมบทความจากคอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ที่ได้จัดทำและเคยตีพิมพ์ ในหนังสือพิมพ์รายวันของปีที่ผ่านมา โดยจัดทำเป็นรูปเล่มอีกครั้งหนึ่ง และหวังว่า หนังสือ “รวมบทความ ก.พ.ค. ขอบอก เล่ม ๒” นี้ จะเป็นเครื่องมือช่วยในการ ปฏิบัติงานที่มีประโยชน์และเป็นความรู้ให้แก่ผู้อ่านโดยทั่วไปด้วยเช่นกัน

สำนักพิทักษ์ระบบคุณธรรม

สำนักงาน ก.พ.

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

สารบัญ

	หน้า
ภาค ๑ ชี้แจงแถลงไข	๑
● ความพร้อมใหม่ในการพิทักษ์ระบบคุณธรรม	๓
● ก.พ.ค. กับอาเซียน	๕
● อุทธรณ์ดีไหมหนอ	๗
● กระบวนท่าการพิจารณาอุทธรณ์	๙
● การพิจารณาโทษทางวินัยแก่ข้าราชการไม่จำเป็นต้องรอผลคดีอาญาก็ได้	๑๑
● กฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ (ตอนแรก)	๑๓
● กฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ (ตอนจบ)	๑๖
ภาค ๒ อุทธรณ์ที่น่าสนใจ	๑๙
● การลงโทษข้าราชการกรณีเรียกร้องเงินจากราษฎรเพื่อฝากเข้าทำงาน	๒๑
● ทูบตีภรรยา ผิดวินัย	๒๓
● การเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการนั้น สำคัญไฉน	๒๕
● ข้าราชการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน ผิดหรือไม่	๒๗

สารบัญ (ต่อ ๑)

	หน้า
● แนวทางการพิจารณาโทษของข้าราชการที่เป็นกรรมการ ตรวจรับพัสดุ	๒๙
● สร้างผลงานวิชาการเท็จ ปลอดออกจากราชการ	๓๑
● รูดบัตรเครดิตผู้อื่นซื้อสินค้า ปลอดออกจากราชการ	๓๓
● ข้าราชการทุจริตนำคอมพิวเตอร์ของหน่วยงานไป เพื่อประโยชน์ส่วนตัว	๓๕
● ถูกตัดเงินเดือนเพราะเรื่องชู้สาว	๓๗
● การดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย	๓๙
● กรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งซึ่งเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง	๔๑
● ถูกไล่ออกเพราะนำเครื่องชาร์จโทรศัพท์มือถือเข้าเรือนจำ	๔๓
● ข้าราชการหักเงินค่าจ้างพนักงานจ้างมาแล้วไม่ส่งเป็นรายได้แผ่นดิน	๔๕
● เขียนตีเด็กในสถานพินิจโดยผลการถูกตัดเงินเดือน	๔๗
● คำสั่งลงโทษที่ออกโดยผู้ไม่มีอำนาจ	๔๙
● กรณีจะเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ต้องเป็นคำพิพากษาถึงที่สุด ให้รับโทษจำคุก	๕๑
● ยกเลิกคำสั่งภาคทัณฑ์ฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา	๕๓

สารบัญ (ต่อ ๒)

	หน้า
ภาค ๓ ร้องทุกข์ได้หรือไม่	๕๕
● เหตุแห่งทุกข์ไม่ได้เกิดจากผู้บังคับบัญชา ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. ไม่ได้	๕๗
● ก.พ.ค. ไม่รับเรื่องคับข้องใจที่ผู้บังคับบัญชาไม่ปฏิบัติตามกฎหรือหนังสือเวียน ก.พ. ไว้พิจารณา	๕๙
● การร้องทุกข์คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน	๖๑
● การร้องทุกข์ปลัดกระทรวงที่ ก.พ.ค. ไม่อาจรับไว้ได้	๖๓
● สิทธิของผู้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.	๖๕
● ไม่ได้รับการแต่งตั้งเนื่องจากผู้บังคับบัญชาแจ้งว่าผลงานไม่ผ่านการประเมิน ไม่เป็นเหตุที่จะนำมาร้องทุกข์ผู้บังคับบัญชาได้	๖๗
● ถูกว่ากล่าวตักเตือนนั้น สำคัญไฉน	๖๙
● ตัวอย่างเรื่องร้องทุกข์ที่ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาของ ก.พ.ค.	๗๑
ภาค ๔ ร้องทุกข์เพราะเหตุใด	๗๓
● ร้องทุกข์กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมในการคัดเลือกข้าราชการเข้ารับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	๗๕
● คุณสมบัติของผู้สมัครแตกต่างกันแต่ใช้กระบวนการคัดเลือกอย่างเดียวกันจึงไม่ชอบ	๗๗
● ร้องทุกข์กรณีถูกปลัดกระทรวงดำเนินการทางวินัยในเรื่องเดียวกัน	๗๙
● ร้องทุกข์ว่าไม่ได้รับการพิจารณาความดีความชอบ	๘๑

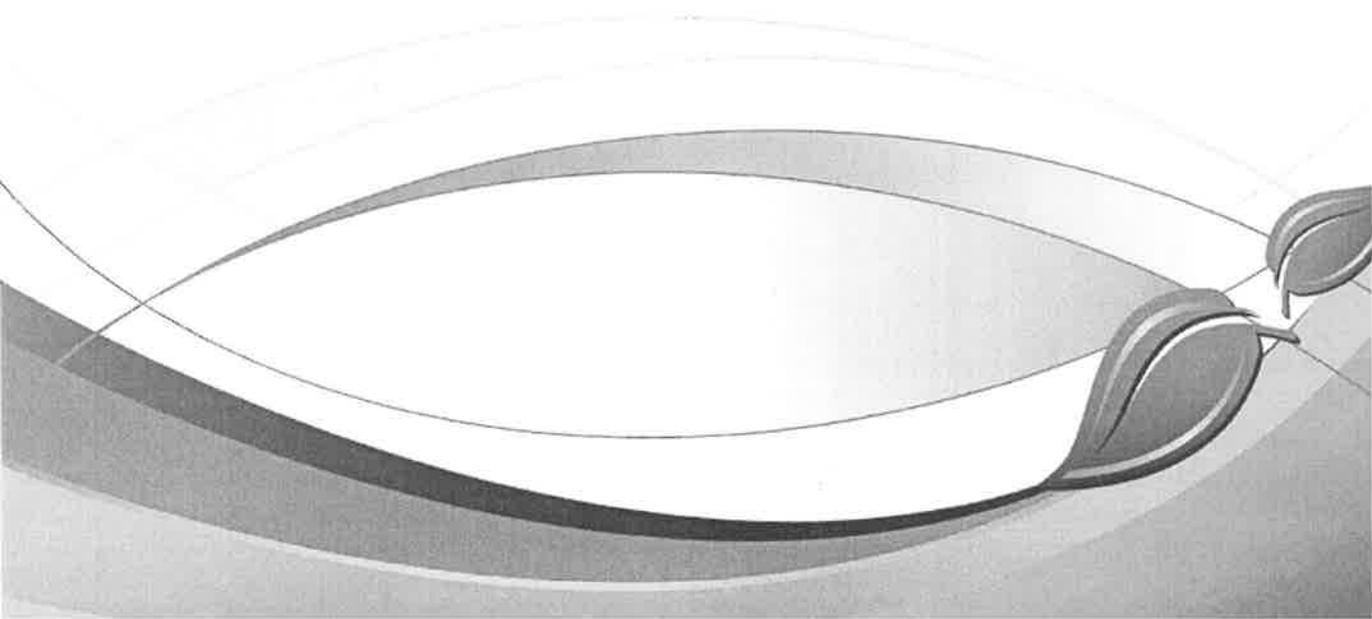
สารบัญ (ต่อ ๓)

หน้า

● ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปปรับลดคะแนนประเมินโดยไม่แจ้งเหตุผล	๘๓
● ก.พ.ค. วินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งกรณีใช้อำนาจและดุลพินิจไม่ชอบ	๘๕
● การใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชาในการย้ายข้าราชการ (๑)	๘๗
● การใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชาในการย้ายข้าราชการ (๒)	๘๙
● เหตุแห่งการร้องทุกข์หมดสิ้นไป	๙๒
ภาค ๕ อยากให้เล่าสู่กันฟัง	๙๕
● คุณธรรม จริยธรรม ที่เป็นจริง	๙๗
● หลักเกณฑ์กับดุลพินิจ	๙๙
● ร้องทุกข์ขอให้แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งย้อนหลัง	๑๐๑
● คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งกับการคัดเลือกข้าราชการ	๑๐๓
● การดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยร้องทุกข์ของ ก.พ.ค.	๑๐๕
● การดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยร้องทุกข์ของ ก.พ.ค. (ตอนจบ)	๑๐๗
● การเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง (ตอนที่ ๑)	๑๐๙
● การเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง (ตอนที่ ๒)	๑๑๑
● การเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง (ตอนจบ)	๑๑๓
● เครือข่ายการพิทักษ์ระบบคุณธรรม	๑๑๖
● กิจกรรมที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของ ก.พ.ค.	๑๑๘

ภาค ๑

ชี้แจงแถลงไข



ความพร้อมใหม่ในการพิทักษ์ระบบคุณธรรม*

ผ่านกันไปแล้วสำหรับอีกหนึ่งวันที่ ๓๐ กันยายน ที่ผู้อยู่ในระบบราชการเรารู้ว่าเป็นวันสิ้นสุดของปีงบประมาณ และเป็นวันที่หลาย ๆ คน มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในเรื่องการเกษียณอายุราชการหรือการเข้าร่วมโครงการเกษียณก่อนกำหนด (Early Retire) แล้วก็จะจะมีผู้มาดำรงตำแหน่งแทน ซึ่งเรา ๆ ท่าน ๆ ทั้งหลายก็จะต้องปรับตัวในการทำงานกับผู้ร่วมงานใหม่กันอีกครั้ง โดยเฉพาะกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงในระดับผู้บังคับบัญชา แต่ไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงกันไปอย่างไร ระบบราชการพลเรือนของเราก็จะต้องเดินต่อไป แต่ก่อนจะก้าวเดินกันต่อไปในส่วนของคุณธรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม สำนักงาน ก.พ. ในฐานะฝ่ายเลขานุการก็ได้จัดให้มีการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพิทักษ์ระบบคุณธรรมในระบบราชการพลเรือนให้แก่ข้าราชการพลเรือนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคกันอีกครั้ง เริ่มตั้งแต่จังหวัดสิงห์บุรี พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี แล้วมาสิ้นสุดปิดท้ายโครงการกันที่โรงแรม เดอะเล็กกาซี ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ผู้อ่านท่านใดได้เข้าร่วมโครงการกับเราก็ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้อีกครั้ง

ในก้าวต่อไปสำหรับงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ นี้ สำนักงาน ก.พ. ได้จัดเตรียมกิจกรรมต่าง ๆ สนับสนุนการปฏิบัติงานของ ก.พ.ค. เพื่อรักษามาตรฐานตามระบบคุณธรรม ให้เป็นไปด้วยความถูกต้องและเป็นธรรม ตั้งแต่การพัฒนาและ

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๒ ต.ค. ๕๕

เสริมสร้างความเข้มแข็งในหน่วยงานด้วยการจัดเตรียมการอบรมเพื่อเสริมสร้าง ศักยภาพในการทำงานให้กับทั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ก.พ. เอง และข้าราชการ ส่วนกลางผู้ปฏิบัติงานด้านวินัยและที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอุทธรณ์และร้องทุกข์ การพัฒนาเครือข่ายการพิทักษ์ระบบคุณธรรม ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อสร้างเครือข่ายในการทำงานร่วมกันของสำนักงาน ก.พ. และผู้ปฏิบัติงานของ ส่วนราชการต่าง ๆ รวมทั้งการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพิทักษ์ระบบ คุณธรรมตามสื่อประเภทต่าง ๆ ซึ่งในเวลาไม่ช้านี้เราคงจะมีพันธมิตรมาช่วยกัน สร้างระบบคุณธรรมให้เกิดขึ้นในระบบราชการพลเรือน อันจะนำไปสู่มาตรฐานทาง คุณธรรมจริยธรรมในสังคมข้าราชการของเราต่อไป นะจ๊ะ ขอบอก

ก.พ.ค. กับอาเซียน*

เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งตามกฎหมายบัตรอาเซียนที่ประเทศไทยได้ทำความตกลงไว้กับประเทศสมาชิก ได้กำหนดกรอบการพัฒนาเป็นประชาคมอาเซียนไว้ ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ด้านประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ซึ่ง ก.พ.ค. จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียนในส่วนของกรอบการพัฒนาด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

โดยที่ ก.พ.ค. เป็นองค์กรที่ตั้งขึ้นโดยอาศัยต้นแบบจากประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อพิจารณาเรื่องอุทธรณ์ ร้องทุกข์ของข้าราชการพลเรือนสามัญ และพิทักษ์ระบบคุณธรรมในระบบราชการ และในภูมิภาคนี้มีเพียงประเทศไทยที่มีองค์กรนี้ ก.พ.ค. จึงอาจได้รับความสนใจจากประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนที่จะมาศึกษาดูงานของ ก.พ.ค. มากขึ้นในฐานะที่เป็นองค์กรพิทักษ์ระบบคุณธรรมของราชการที่ต่างจากประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคนี้ ซึ่งจะเป็นผลดีกับการทำงานของ ก.พ.ค. ในแง่ของการสร้างเครือข่ายระดับนานาชาติเพื่อประโยชน์ในการศึกษาแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการพิทักษ์ระบบคุณธรรมในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ดังนั้น

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๙ ต.ค. ๕๕

ก.พ.ค. ก็คงต้องเตรียมความพร้อมที่จะเข้าสู่ความเป็นอินเตอร์กับเขาบ้าง ทั้งการเตรียมการศึกษาล่วงหน้าว่าในอนาคตข้างหน้าจะมีงานใดบ้างที่ ก.พ.ค. ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับชาติสมาชิกอาเซียน การพัฒนาบุคลากรของ ก.พ.ค. ให้มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ การวางระบบงานเพื่อให้การทำงานรวดเร็วและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ที่จะรองรับการทำงานของ ก.พ.ค. ได้อย่างมีประสิทธิภาพและไม่ย่อหน้าประเทศเพื่อนบ้านของเรา

หากท่านผู้อ่านมีข้อเสนอแนะที่เห็นว่าเป็นประโยชน์กับการทำงานของ ก.พ.ค. และระบบราชการที่จะต้องก้าวไกลออกไปอีกขั้น หรือมีข้อติชมต่าง ๆ ก็สามารถแสดงความคิดเห็นได้ และขอขอบคุณไว้ล่วงหน้า ณ ที่นี้ด้วย นะจ๊ะ ขอบอก

อุทธรณ์ตีใหม่หนอ*

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ จะขอชี้แจงแถลงไขเกี่ยวกับการอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. เนื่องจากข้าราชการพลเรือนสามัญที่ถูกลงโทษทางวินัยก็คงทราบ ว่า เมื่อส่วนราชการมีคำสั่งลงโทษทางวินัยแล้ว ตนเองก็มีสิทธิที่จะอุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อ ก.พ.ค. ภายในสามสิบวันนับแต่วันรับทราบคำสั่งลงโทษหรือถือว่าทราบคำสั่งลงโทษ ซึ่งเป็นไปตามที่มาตรา ๑๑๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติไว้ แต่อาจจะมีปัญหาที่เกิดขึ้นในใจของผู้ถูกสั่งลงโทษว่า ควรจะอุทธรณ์คำสั่งลงโทษหรือไม่ อุทธรณ์แล้วจะทำให้เกิดผลร้ายต่อตนเองมากกว่าเดิมหรือเปล่า จะตัดสินใจอย่างไรดี

เรื่องนี้ขอตอบเป็นข้อมูลว่า การอุทธรณ์เป็นกระบวนการทางฝ่ายบริหารที่ต้องการให้มีการตรวจสอบการดำเนินการทางวินัยหรือการลงโทษทางวินัยข้าราชการ เพื่อให้หลักประกันความเป็นธรรมกับข้าราชการ ซึ่งถึงแม้จะเป็นสิทธิที่ข้าราชการผู้ถูกลงโทษอาจใช้สิทธิหรือไม่ก็ได้ แต่ก็มีเหตุผลที่ทำให้หน้าตัดสินใจที่จะอุทธรณ์มากกว่าจะไม่อุทธรณ์ ดังนี้

๑. ก่อนที่ข้าราชการผู้ถูกลงโทษจะขอใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง มีความจำเป็นต้องผ่านกระบวนการอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. นี้ก่อน เพราะหากไปฟ้องคดีต่อศาลปกครองเลย ศาลปกครองก็ไม่สามารถที่จะรับพิจารณาได้ เนื่องจากไม่เข้าเงื่อนไขการฟ้องคดีตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้น หากอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. แล้ว ยังไม่พอใจ คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. จึงจะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองต่อไปได้

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๒๑ พ.ค. ๕๖

๒. การอุทธรณ์คำสั่งที่ถูกลงโทษ ก.พ.ค. จะพิจารณาทั้งข้อกฎหมายและข้อเท็จจริง อย่างไรก็ดี ในการพิจารณาอุทธรณ์นั้น ก.พ.ค. เอง ไม่สามารถที่จะพิจารณาเพิ่มโทษข้าราชการที่ถูกลงโทษและอุทธรณ์มาได้ เว้นแต่จะได้รับแจ้งจาก ก.พ. ว่าสมควรเพิ่มโทษ ตามมาตรา ๑๒๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่หาก ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่าข้าราชการที่ถูกลงโทษและอุทธรณ์มาได้กระทำความผิดหรือสามารถที่จะวินิจัยไปในทางที่เป็นคุณแก่ข้าราชการผู้นั้นได้ ก.พ.ค. ก็สามารถที่จะวินิจัยสั่งการไปได้

ดังนั้น จะอุทธรณ์หรือไม่ สมควรพิจารณาไตร่ตรองชะง่อน้อยก็ดี นะจ๊ะ
ขอบอก

กระบวนการพิจารณาอุทธรณ์*

สวัสดีท่านผู้อ่าน กลับมาพบกันอีกครั้งกับ “ก.พ.ค. ขอบอก” เห็นชื่อเรื่องวันนี้ ท่านผู้อ่านอาจแปลกใจว่า ก.พ.ค. จะเล่าขานเกี่ยวกับการฝึกวิทยายุทธหรือไม่

อันนี้ขอตอบว่า ไม่ใช่ แต่ก็อาจใกล้เคียง เนื่องจากกระบวนการหรือกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์ของ ก.พ.ค. จำต้องมีกระบวนการที่เหมาะสมกับสถานการณ์ อย่างกรณีการแสวงหาข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์ในหมวด ๗ ส่วนที่ ๑ ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กำหนดให้กรรมการเจ้าของสำนวน นั่นก็คือ กรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ที่รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์เรื่องนั้น ๆ ให้แสวงหาข้อเท็จจริงโดยการส่งสำเนาหนังสืออุทธรณ์ของข้าราชการพลเรือนสามัญที่ถูกลงโทษและใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าวต่อ ก.พ.ค. ไปยังผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษ ซึ่งเรียกว่า คู่กรณีในอุทธรณ์ ทั้งนี้ เพื่อให้แก้ไขข้ออุทธรณ์ของข้าราชการผู้นั้นว่าเป็นอย่างไร แต่หากคู่กรณีในอุทธรณ์ไม่แก้อุทธรณ์ก็ถือว่ายอมรับข้อเท็จจริงตามข้ออุทธรณ์นั้น ส่วนเมื่อคู่กรณีในอุทธรณ์ได้ทำการแก้อุทธรณ์มาแล้ว กรรมการเจ้าของสำนวนก็จะส่งคำแก้อุทธรณ์นั้นให้แก่ผู้อุทธรณ์เพื่อทำการคัดค้าน เรียกว่า การจัดทำคำคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ แต่หากผู้อุทธรณ์ได้รับสำเนาคำแก้อุทธรณ์ดังกล่าวแล้ว ไม่ประสงค์จะคัดค้าน แต่ประสงค์ให้ทำการพิจารณาอุทธรณ์ต่อไป ก็ต้องแจ้งความประสงค์นั้นเป็นหนังสือ

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๑๘ ธ.ค. ๕๕

หากทั้งไม่แจ้งและไม่คัดค้านแต่เงียบไป กรรมการเจ้าของสำนวนก็อาจใช้ดุลพินิจ หรือใช้กระบวนการทำสิ่งจำหน่ายอุทธรณ์ออกจากสารบบได้ ส่วนขั้นตอนสุดท้าย ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์คัดค้านคำแก้อุทธรณ์มาแล้ว กรรมการเจ้าของสำนวนก็ต้องจัดส่งสำเนา คำคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ให้แก่คู่กรณีในอุทธรณ์อีกครั้ง เพื่อให้ ฝ่ายดังกล่าวพิจารณาว่าจะมีข้อโต้แย้งคัดค้านอันใดอีกหรือไม่ จากนั้นก็จะเสร็จสิ้น กระบวนการแสวงหาข้อเท็จจริงตามหมวด ๗ ส่วนที่ ๑ ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการ อุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้วจ้า อย่างไรก็ตาม ยังมีการ แสวงหาข้อเท็จจริงที่กำหนดไว้ในหมวด ๗ ส่วนที่ ๒ ของกฎ ก.พ.ค. ฉบับดังกล่าว อีกด้วย ซึ่งจะได้ชี้แจงแถลงไขในโอกาสต่อไปนะคะ

นอกจากนั้น ยังมีกระบวนการที่ต้องใช้ในเรื่องนี้ ก็คือ การใช้ดุลพินิจ ของกรรมการเจ้าของสำนวนและทีมงาน เวลาเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝันระหว่างการ แสวงหาข้อเท็จจริง เช่น กรณีติดต่อผู้อุทธรณ์ไม่ได้ หรือหากคู่กรณีในอุทธรณ์มิได้ ส่งคำแก้อุทธรณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยมีเหตุผลความจำเป็นบางประการ เช่น กรณีเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่เมื่อปีที่แล้วก็มีผลกระทบต่อกระบวนการแสวงหา ข้อเท็จจริงอยู่พอสมควร และยังมีเหตุการณ์อื่น ๆ อันจะต้องจัดกระบวนการทำ รับสถานการณ์อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ก็เพื่อความยุติธรรม เป็นธรรม และรวดเร็ว ในการพิจารณา นะจ๊ะ ขอบอก

การพิจารณาโทษทางวินัยแก่ข้าราชการ ไม่จำเป็นต้องรอผลคดีอาญาก็ได้*

วันนี้ “ก.พ.ค. ขอบอก” จะไขข้อข้องใจให้แก่เพื่อนข้าราชการเกี่ยวกับกรณีที่มีการกระทำผิดทางวินัยแล้วเข้าลักษณะความผิดทางอาญาด้วย เนื่องจากเรื่องที่ถูกอุทธรณ์มายัง ก.พ.ค. จำนวนมากมีข้ออุทธรณ์ว่า “คำสั่งลงโทษทางวินัยไม่เป็นธรรม เพราะในคดีอาญาศาลยังไม่มีคำพิพากษาถึงที่สุด การดำเนินการทางวินัยจึงควรรอให้มีคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลในคดีอาญาก่อน”

ในเรื่องนี้หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๙๐๔/ว ๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๐๙ ได้กำหนดแนวทางในการสอบสวนพิจารณาโทษข้าราชการไว้ว่า ในการดำเนินการสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัย กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนได้กำหนดอำนาจหน้าที่และวิธีการสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัยไว้เป็นส่วนหนึ่งต่างหากจากการดำเนินคดีอาญาอยู่แล้ว การสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัยจึงไม่จำเป็นที่จะต้องรอฟังผลทางคดีอาญาแต่อย่างใด เพราะถึงแม้เรื่องนั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลจะมีความเห็นแตกต่างกันไป ผู้พิจารณาโทษทางวินัยก็หาต้องรับผิดชอบแต่อย่างใดไม่ ถ้าการกระทำนั้นได้ทำไปโดยถูกต้องตามกฎหมายและกระทำไปโดยสุจริต มิได้มุ่งให้เกิดผลเสียหาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๒ เม.ย. ๕๖

ที่ อ. ๓๙๐/๒๕๕๑ ว่า ในคดีอาญาศาลจะพิพากษาลงโทษจำเลยต่อเมื่อพยานหลักฐานปรากฏชัดเจนว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้องจริง ส่วนการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการนั้น มีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอนการสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัยไว้โดยเฉพาะต่างหากจากการดำเนินคดีอาญา การพิจารณาดำเนินการทางวินัยจึงไม่จำเป็นต้องตรงกับผลทางคดีอาญาเสมอไป แม้อาญาศาลจะมีคำพิพากษายกฟ้องก็ได้หมายความว่าข้าราชการผู้นั้นจะมีได้กระทำผิดวินัยตามที่ถูกกล่าวหา

ดังนั้น ในกรณีที่มีการกระทำผิดทางวินัยแล้วเข้าลักษณะความผิดทางอาญาด้วยการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการและการดำเนินคดีอาญาสามารถดำเนินการแยกต่างหากจากกันได้ และการสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัยก็ไม่จำเป็นต้องถือข้อเท็จจริงและผลตามคำพิพากษาอันถึงที่สุดของศาลในคดีอาญาเสมอไปแต่อย่างใด นะจ๊ะ ขอบอก

**กฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์
และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖
(ตอนแรก)***

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ ขอเสนอเรื่องการแก้ไขหลักเกณฑ์และวิธีการร้องทุกข์ ซึ่ง ก.พ.ค. ได้ออกกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ โดยให้มีผลใช้บังคับนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หลักเกณฑ์และวิธีการร้องทุกข์ที่เปลี่ยนแปลงแก้ไขมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑. แก้ไขคำนิยาม คำว่า “ผู้ร้องทุกข์” ในข้อ ๓ ว่า “ผู้ร้องทุกข์ หมายความว่า ผู้มีสิทธิร้องทุกข์ตามกฎหมาย และให้หมายความรวมถึง ผู้ที่ได้รับมอบหมายด้วย”

และยังได้แก้ไขคำนิยามคำว่า “พนักงานผู้รับผิดชอบสำนวน” ในข้อ ๓ จากเดิมที่หมายความว่า “เจ้าหน้าที่ที่สำนักงาน ก.พ. มอบหมายให้รับผิดชอบสำนวนเรื่องร้องทุกข์” เป็นหมายความว่า “เจ้าหน้าที่ที่สำนักงาน ก.พ. และ ก.พ.ค. มอบหมายให้รับผิดชอบสำนวนเรื่องร้องทุกข์” ซึ่งนอกจากนิยามที่แก้ไขนี้แล้ว คำนิยามคำอื่น ๆ ยังคงใช้ข้อความเหมือนเดิม

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๒ เม.ย. ๕๖

๒. ยกเลิกความในข้อ ๑๑ ความว่า “คู่กรณีอาจมีหนังสือแต่งตั้งให้
ทนายความหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดซึ่งบรรลุนิติภาวะกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด
ตามที่กำหนดแทนตนในกระบวนการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ชั้นตอนใด ๆ ก็ได้
โดยให้แนบหนังสือแต่งตั้ง หลักฐานแสดงตนของทนายความหรือบุคคลผู้ได้รับแต่งตั้ง
พร้อมคำร้องทุกข์หรือจะยื่นในภายหลังก่อนการดำเนินการในชั้นตอนนั้น ๆ” และ
ให้ใช้ความว่า “ภายใต้บังคับข้อ ๘ คู่กรณีอาจมีหนังสือแต่งตั้งให้ทนายความหรือ
บุคคลหนึ่งบุคคลใดซึ่งบรรลุนิติภาวะกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนด
แทนตนในกระบวนการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ชั้นตอนใด ๆ ก็ได้ โดยให้แนบหนังสือ
แต่งตั้ง หลักฐานแสดงตนของทนายความหรือบุคคลผู้ได้รับแต่งตั้ง พร้อมคำร้องทุกข์
หรือจะยื่นในภายหลังก่อนการดำเนินการในชั้นตอนนั้น ๆ ก็ได้” แทน

๓. ยกเลิกความใน (๑) ของข้อ ๔๒ ความว่า “เป็นกรณีที่ไม้อาจร้องทุกข์
ต่อ ก.พ.ค. ได้ ตามข้อ ๗” โดยให้ใช้ความว่า “เป็นคำร้องทุกข์ที่ไม่อยู่ในอำนาจ
การวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ตามข้อ ๗” แทน และยกเลิกความใน (๔) ของข้อ ๔๒ ความว่า
“เป็นคำร้องทุกข์ที่ยื่นเมื่อพ้นกำหนดเวลาที่กำหนดไว้ในข้อ ๘” โดยให้ใช้ความว่า
“เป็นคำร้องทุกข์ที่ร้องทุกข์เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันตามข้อ ๘ เว้นแต่ ก.พ.ค.
เห็นควรรับไว้พิจารณาเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม” แทน ส่วนอนุมาตราอื่น ๆ
ยังคงใช้ข้อความเหมือนเดิม

๔. ยกเลิกความใน (๑) ของข้อ ๔๓ ความว่า “ถ้าเห็นว่าเป็นคำร้องทุกข์
ที่รับไว้พิจารณาไม่ได้ ตามข้อ ๔๒ ก็ให้มีคำวินิจฉัยไม่รับเรื่องร้องทุกข์นั้นไว้พิจารณา
และสั่งจำหน่ายเรื่องร้องทุกข์นั้นออกจากสารบบ

ในกรณีที่กรรมการ ก.พ.ค. เป็นกรรมการเจ้าของสำนวนหรือคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เป็นองค์คณะวินิจฉัย เมื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งเสร็จสิ้นแล้ว ให้รายงาน ก.พ.ค. เพื่อทราบต่อไปด้วย”

โดยให้ใช้ความว่า “ถ้าเห็นว่าเป็นคำร้องทุกข์ที่รับไว้พิจารณาไม่ได้ตามข้อ ๔๒ ก็ให้มีคำวินิจฉัยไม่รับเรื่องร้องทุกข์นั้นไว้พิจารณาและสั่งจำหน่ายเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวออกจากสารบบ หรือให้มีคำวินิจฉัยยกเลิกกระบวนการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้น และสั่งจำหน่ายเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวออกจากสารบบ

คำวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ หรือกรรมการ ก.พ.ค. เจ้าของสำนวนตามวรรคหนึ่ง ให้นำเสนอ ก.พ.ค. เพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไปด้วย” แทน

กฎ ก.พ.ค. ฉบับที่แก้ไขนี้ยังนำเสนอไม่หมด แต่อดใจรอตอนต่อไป นะจ๊ะ
ขอบอก

**กฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์
และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖
(ตอนจบ)***

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ ขอเสนอเรื่องการแก้ไขกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์ และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ต่อจากคราวที่แล้ว ดังนี้

๕. ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๕๑ ความว่า “ในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ให้องค์คณะวินิจฉัยจัดให้มีการประชุมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์อย่างน้อยหนึ่งครั้ง เพื่อให้คู่กรณีมีโอกาสมาแถลงด้วยวาจาต่อหน้าองค์คณะวินิจฉัย เว้นแต่ในกรณีที่องค์คณะวินิจฉัยเห็นว่าเรื่องร้องทุกข์นั้นมีข้อเท็จจริงชัดเจนเพียงพอต่อการพิจารณาวินิจฉัยแล้วหรือมีข้อเท็จจริงและประเด็นวินิจฉัยไม่ซับซ้อน และการมาแถลงด้วยวาจาไม่จำเป็นแก่การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ จะให้งดการแถลงด้วยวาจาเสียก็ได้”

และให้ใช้ความว่า “ในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ให้องค์คณะวินิจฉัยจัดให้มีการพิจารณาหรือประชุมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์อย่างน้อยหนึ่งครั้ง เพื่อให้ผู้ร้องทุกข์หรือคู่กรณีในการร้องทุกข์มีโอกาสมาแถลงด้วยวาจาต่อหน้าองค์คณะวินิจฉัย เว้นแต่ในกรณีที่องค์คณะวินิจฉัยเห็นว่าเรื่องร้องทุกข์นั้นมีข้อเท็จจริงชัดเจนเพียงพอต่อการพิจารณาวินิจฉัยแล้วหรือมีข้อเท็จจริงและประเด็นวินิจฉัยไม่ซับซ้อน และการมาแถลงด้วยวาจาไม่จำเป็นแก่การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ จะให้งดการแถลงด้วยวาจาเสียก็ได้” แทน

๖. ยกเลิกข้อ ๕๔ ความว่า “คำวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ขององค์คณะวินิจฉัย ให้นำความในข้อ ๑๖ หมวด ๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๙ เม.ย. ๕๖

ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ หรือกรรมการ ก.พ.ค. เจ้าของ
สำนวนเป็นองค์คณะวินิจฉัย และได้จัดทำคำวินิจฉัยตามวรรคหนึ่งเสร็จสิ้นแล้ว
ให้รายงาน ก.พ.ค. เพื่อทราบ หากมีข้อแนะนำหรือข้อควรปรับปรุงประการใด
ให้แก้ไขปรับปรุงตามความเห็นของ ก.พ.ค. ต่อไป

ในกรณีที่องค์คณะวินิจฉัยพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์แล้วเห็นสมควร
ให้มีการเยียวยาแก่ผู้ร้องทุกข์ หรือดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม
และอยู่ในระหว่างที่ยังไม่ได้มีระเบียบ ก.พ.ค. ในเรื่องดังกล่าวใช้บังคับให้นำความตามข้อ ๒๖
มาใช้บังคับโดยอนุโลมไปพลางก่อน”

และให้ใช้ความว่า “คำวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ขององค์คณะวินิจฉัย นำ
ความในข้อ ๑๖ หมวด ๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คำวินิจฉัยขององค์คณะวินิจฉัย นำเสนอ ก.พ.ค. เพื่อพิจารณา
เมื่อ ก.พ.ค. มีความเห็นประการใดแล้ว ให้องค์คณะวินิจฉัยดำเนินการเพื่อให้มีคำวินิจฉัย
ของ ก.พ.ค. ต่อไป

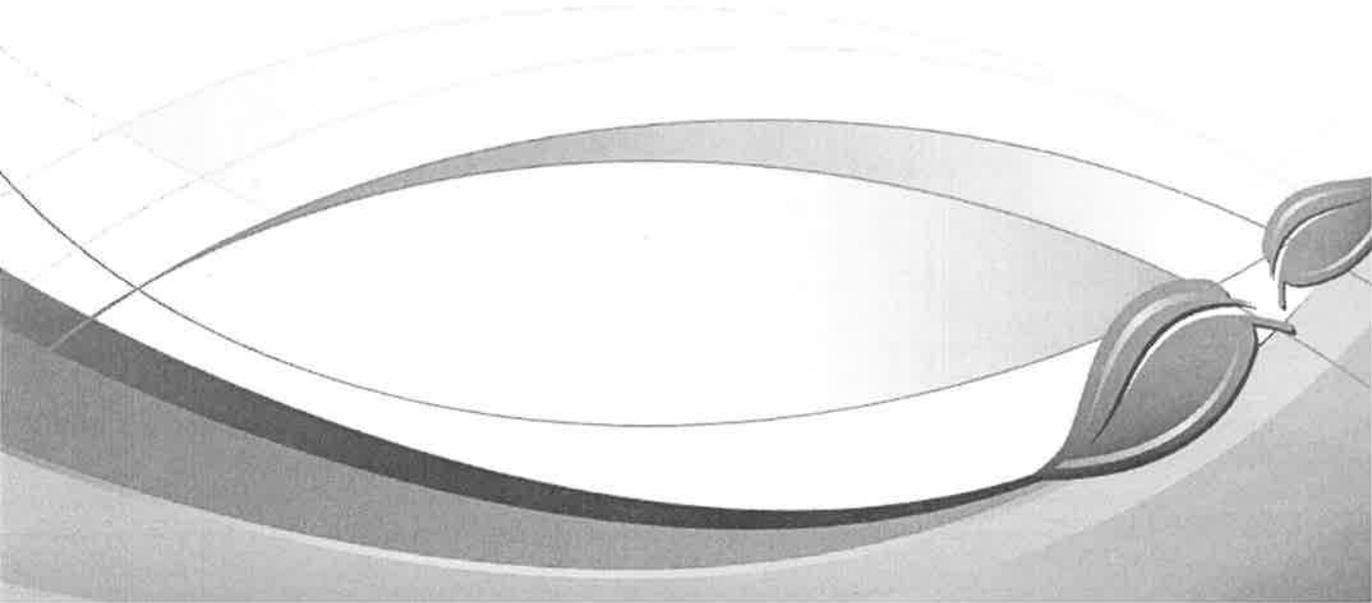
การเยียวยา หรือการดำเนินการอื่นใด เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม
ระหว่างที่ยังไม่มีระเบียบ ก.พ.ค. ในเรื่องดังกล่าว นำความในข้อ ๒๖ มาใช้บังคับ
โดยอนุโลมไปพลางก่อน” แทน

๗. ยกเลิกข้อ ๕๗ ความว่า “คำวินิจฉัยร้องทุกข์ให้ผูกพันคู่กรณีในการร้องทุกข์
และผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะต้องปฏิบัติตามนับแต่วันที่กำหนดไว้ในคำวินิจฉัยร้องทุกข์นั้น”
และให้ใช้ความว่า “คำวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้ผูกพันคู่กรณีในการร้องทุกข์และ
ผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในคำวินิจฉัย
หรือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยในโอกาสแรกที่สามารถทำได้นับแต่ได้รับคำวินิจฉัย” แทน

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ที่กำหนดใหม่นี้ไม่ใช้บังคับย้อนหลังไปก่อนวันที่ ๓๑
มกราคม ๒๕๕๖ นะจ๊ะ ขอบอก

ภาค ๒

อุทธรณ์ที่น่าสนใจ



การลงโทษข้าราชการ กรณีเรียกร้อยเงินจากราษฎรเพื่อฝากเข้าทำงาน*

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ ขอเสนอกรณีของข้าราชการหญิงรายหนึ่ง ได้อุทธรณ์คำสั่งที่ถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ กรณีมีส่วนร่วมกับสามี นาย ก. และนาย ป. หลอกหลวงนาย จ. และนาง น. ว่าสามารถฝากคนสอบเข้าเป็นเจ้าหน้าที่ อ.บ.ต. ในจังหวัดหนึ่ง โดยเรียกรับเงินค่าช่วยเหลือคนละ ๕๐,๐๐๐ บาท โดยขอให้ ก.พ.ค. มีคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการ

ก.พ.ค. พิจารณาทบทวนแล้วเห็นว่า ผู้อุทธรณ์ยินยอมให้สามีอ้างชื่อและตำแหน่งหน้าที่ราชการไปใช้หลอกหลวงเรียกอเอาทรัพย์สินจากราษฎรที่ฝากคนเข้าทำงาน และผู้อุทธรณ์ได้บอกเลขที่บัญชีเงินฝากของผู้อุทธรณ์แก่สามีรวม ๓ บัญชี ซึ่งเป็นบัญชีของธนาคาร ๒ แห่ง โดยแจ้งต่อนาย ป. และนาย ก. เพื่อบอกให้ผู้ฝากคนเข้าทำงาน โอนเงินมาเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในชื่อบัญชีของผู้อุทธรณ์บัญชีใดบัญชีหนึ่งก็ได้ โดยอ้างว่าผู้อุทธรณ์รู้จักรองนายกรัฐมนตรี แสดงให้เห็นชัดเจนว่าผู้อุทธรณ์ ได้ร่วมกระทำความผิดกับบุคคลทั้งสามในการหลอกหลวงเรียกอเอาทรัพย์สินจากผู้ฝากคนเข้าทำงาน ประกอบกับผู้อุทธรณ์เป็นข้าราชการ ย่อมรู้ดีว่าการให้สามีกับพวกใช้ชื่อและตำแหน่งหน้าที่ราชการของผู้อุทธรณ์หลอกหลวงราษฎรที่ฝากคนเข้าทำงาน นั้น สามารถกระทำได้อย่างสมจริงจนราษฎรหลงเชื่อว่าผู้อุทธรณ์กับพวกสามารถช่วยเหลือฝากคนเข้าทำงาน พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๗ พ.ค. ๕๖

ฐานเป็นผู้ประพฤดิชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๗/ ว ๒ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ กำหนดให้การกระทำผิดดังกล่าวเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงควรลงโทษในระดับเดียวกับความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ คือ ไล่ออกจากราชการ เหตุอันควรปรานีใด ๆ ไม่เป็นเหตุลดหย่อนผ่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ

ดังนั้น ตามที่ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษไล่อุทธธรณ์ออกจากราชการไปนั้น เหมาะสมกับกรณีความผิดแล้ว อุทธธรณ์ฟังไม่ขึ้น ก.พ.ค. จึงมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธธรณ์นะจะ ขอบอก

ทบทวนกรรยา ผิดวินัย*

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ ขอเสนออุทธรณ์เรื่องหนึ่งซึ่งแม้ผู้อุทธรณ์จะกระทำการในฐานะส่วนตัว แต่ก็ถูกลงโทษทางวินัยได้

เรื่องมีอยู่ว่าผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษตัดเงินเดือน ๕ % เป็นเวลา ๑ เดือน ต่อ ก.พ.ค. กรณีได้อยู่กินฉันสามีภรรยา กับหญิงรายหนึ่งโดยไม่ได้จดทะเบียนสมรส มีเหตุทะเลาะเบาะแว้งกันเรื่อยมา ใช้กำลังทุบตี และได้ขับไล่ภรรยาออกจากบ้าน ทุกครั้งที่ทะเลาะกัน ทำให้หญิงรายนี้ได้รับความเสียหายอับอายขายหน้า โดยอุทธรณ์ขอให้ลดโทษเหลือเพียงภาคทัณฑ์

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้อุทธรณ์ได้อยู่กินฉันสามีภรรยา กับหญิงรายหนึ่ง โดยไม่ได้จดทะเบียนสมรส และได้พักอาศัยอยู่ที่บ้านของผู้อุทธรณ์ ระหว่างอยู่กินกัน มีเหตุทะเลาะเบาะแว้งเรื่อยมา มีการใช้กำลังทุบตีกันบ่อย ๆ ทั้งสองฝ่าย ซึ่งผู้อุทธรณ์ อ้างว่าเป็นการป้องกันตัว และได้ขับไล่ภรรยาออกจากบ้านทุกครั้งที่ทะเลาะกัน ทำให้หญิงผู้นั้น ได้รับความอับอาย จึงได้ไปร้องเรียนต่อผู้ว่าราชการจังหวัดว่าถูกผู้อุทธรณ์หลอกลวง ว่าเลิกกับภรรยาแล้ว และให้ผู้ร้องเรียนขนย้ายสิ่งของเข้าไปอยู่ในบ้านของผู้อุทธรณ์ โดยผู้ร้องเรียนได้อยู่กินกับผู้อุทธรณ์ฉันสามีภรรยา ซึ่งผู้อุทธรณ์ตกลงจะรับผิดขอ เลี้ยงดูผู้ร้องเรียนอย่างภรรยา แต่หลังจากที่ไปอยู่ด้วยกันแล้วกลับถูกทำร้ายร่างกาย เป็นประจำ

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๑๔ พ.ค. ๕๖

ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้ผู้อุทธรณ์จะกระทำการดังกล่าวในฐานะ ส่วนตัว ไม่ได้กระทำในตำแหน่งหน้าที่ราชการ แต่ผู้อุทธรณ์เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งหัวหน้าในสำนักงานแห่งหนึ่ง การกระทำของผู้อุทธรณ์ได้นำมาซึ่ง ความเสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนในอันที่จะ ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการประชาชนทั้งสิ้น จึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นการกระทำผิดวินัย เพียงเล็กน้อยในอันที่จะลงโทษภาคทัณฑ์ได้ การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดคูเกรณี ในอุทธรณ์เห็นว่า การกระทำของผู้อุทธรณ์เป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตนและไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน มิให้เสื่อมเสีย ตามมาตรา ๘๒ (๑๐) ประกอบมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และสั่งลงโทษตัดเงินเดือนผู้อุทธรณ์ ๕ % เป็นเวลา ๑ เดือน ซึ่งเป็นอัตราโทษขั้นต่ำสุดของสถานโทษตัดเงินเดือน จึงเป็นการสั่งลงโทษ ที่อยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และการพิจารณาตัดสินใจภายในขอบเขต ที่กฎหมายกำหนด เป็นการใช้ดุลพินิจที่ชอบด้วยกฎหมายและเหมาะสมแก่กรณี ความผิดแล้ว อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น จึงมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

ดังนั้น ข้าราชการต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตน รักษาชื่อเสียง และภาพลักษณ์ของราชการโดยรวม นะจ๊ะ ขอบอก

การเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการ นั้น สำคัญไฉน*

วันนี้ “ก.พ.ค. ขอบอก” ขอเสนอเรื่องราวของข้าราชการที่เป็นเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านของข้าราชการ ได้เบิกเงินค่าเช่าบ้านของตนเอง โดยมีได้นำใบเสร็จรับเงินการชำระหนี้เงินกู้จากธนาคารมาประกอบการขอเบิกค่าเช่าบ้านนั้น ผิดหรือไม่ และการกระทำดังกล่าว มีแนวทางการพิจารณาลงโทษข้าราชการดังกล่าวอย่างไร

เรื่องมีอยู่ว่านาง ก. มีตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการ ได้เบิกเงินค่าเช่าบ้านจากทางราชการของตนเอง ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๕๐ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๑ ในอัตราเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท โดยมีได้นำใบเสร็จรับเงินการชำระหนี้เงินกู้จากธนาคารมาประกอบการยื่นคำขอเบิกค่าเช่าบ้านตามระเบียบกำหนด และสาเหตุที่ไม่มีใบเสร็จรับเงินมาประกอบการขอเบิกค่าเช่าบ้านเนื่องจากนาง ก. ไม่ได้ชำระหนี้กับธนาคารในช่วงเวลา ๑๒ เดือน ที่เบิกเงินไปจากทางราชการ จึงเป็นการเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการไปโดยไม่มีสิทธิในการเบิก และการกระทำของนาง ก. ถือได้ว่ามีเจตนาทุจริตเงินของทางราชการไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว นอกจากนั้น นาง ก. ยังได้เบิกเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการ จำนวน ๒ ราย ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ โดยเบิกให้ในบางเดือนซ้ำซ้อนและในบางครั้งก็ได้ตั้งฎีกาเบิกโดยยังไม่มีคำขอเบิกเป็นเหตุให้มีจำนวนครั้งที่เบิกจากทางราชการเกินกว่า ๑๒ เดือน ตามจำนวนเดือนในปีงบประมาณ แล้วนำเงินที่เบิกมานั้นไปหมุนใช้ประโยชน์ส่วนตัว พฤติการณ์ของนาง ก. ดังกล่าวถือได้ว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ และจงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ เป็นเหตุให้เสียหาย

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๑๖ เม.ย. ๕๖

แก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม และมาตรา ๘๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบมาตรา ๑๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนั้น การที่กรม สิ่งเพิ่มโทษนาง ก. จากปลดออกเป็นไล่ออกจากราชการ เป็นการดำเนินการที่ถูกต้อง และเหมาะสมกับกรณีความผิดแล้ว อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น ก.พ.ค. จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

จากการพิจารณากฎหมายค่าเช่าบ้านเป็นกฎหมายที่บัญญัติให้ช่วยเหลือ บรรเทาความเดือดร้อนในเรื่องค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยเป็นค่าเช่าบ้าน แก่ข้าราชการเนื่องจากทางราชการเป็นเหตุในการส่งย้ายข้าราชการไปรับราชการ ในต่างท้องที่ นอกจากนี้ ทางราชการได้ให้การช่วยเหลือให้ข้าราชการสามารถ นำหลักฐานมาชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านได้ เพื่อให้ข้าราชการ มีบ้านเป็นของตัวเอง สำหรับข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามพระราชกฤษฎีกา ค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๗ จะต้องอยู่ภายในเงื่อนไขเบิกค่าเช่าบ้านตามมาตรา ๗ ประกอบมาตรา ๑๖ ส่วนตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ จะอยู่ภายใต้เงื่อนไขเบิกค่าเช่าบ้านตามมาตรา ๗ ประกอบมาตรา ๑๗ สำหรับการยื่น ขอเบิกค่าเช่าบ้านประจำเดือนตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๑๑ กำหนดให้ จะต้องยื่นแบบขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๖) พร้อมหลักฐานการชำระเงินนั้น เพื่อให้ทราบว่าการชำระค่าเช่าบ้านผู้มีสิทธิได้มีการชำระค่าเช่าบ้านจริงในแต่ละเดือน และจะต้องมีการอยู่อาศัยจริงในบ้านนั้นก่อน

จากอุทธรณ์ที่ยกมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า ถ้ายังไม่ได้มีการนำเงินไปชำระ กับธนาคารแต่มายื่นแบบ ๖๐๐๖ อย่างเดียว โดยไม่มีหลักฐานการชำระรับเงิน ที่จะต้องชำระให้กับธนาคาร ต้องถือว่าไม่มีค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นก่อน จึงเป็นการแสดง ข้อความอันเป็นเท็จต่อทางราชการ และเป็นการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านที่ไม่ถูกต้อง และจะถูกลงโทษทางวินัยถึงขั้นไล่ออก นะจ๊ะ ขอบอก

ข้าราชการละทิ้งหน้าที่ราชการ ติดต่อกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน ผิดหรือไม่*

วันนี้ “ก.พ.ค. ขอบอก” ขอเสนอเรื่องราวของข้าราชการพลเรือนสามัญที่ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร

เรื่องมีอยู่ว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญคนหนึ่งได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดผู้อุทธรณ์ออกจากราชการต่อ ก.พ.ค. ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์แสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ตามมาตรา ๘๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยผู้อุทธรณ์ถูกกล่าวหาว่าไม่มาปฏิบัติราชการตั้งแต่วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๓ – ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ รวม ๖๔ วัน

ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า พฤติกรรมของผู้อุทธรณ์ที่ถือว่าละทิ้งหน้าที่ราชการ คือ ผู้อุทธรณ์ไม่มาปฏิบัติราชการและไม่ได้ลงเวลามาปฏิบัติราชการ โดยไม่มีใบรับรองแพทย์ว่าเจ็บป่วยหรือมีเหตุผลอันสมควรว่าเหตุใดไม่มาปฏิบัติราชการ อีกทั้งผู้อุทธรณ์ยังยอมรับว่าไม่มาปฏิบัติงานเพราะมีเหตุผลหลายอย่าง และอ้างว่าผู้อุทธรณ์ไม่ได้ส่งลายมือชื่อในสมุดลงลายมือชื่อปฏิบัติงาน เนื่องจากสมุดลงเวลา มีการสูญหาย แต่เมื่อสอบสวนพยานบุคคลอื่นก็ให้ถ้อยคำว่ามีได้สูญหายแต่อย่างใด อีกทั้งมีพยานบุคคลจำนวนมากให้ถ้อยคำตรงกันว่า ผู้อุทธรณ์ไม่มาทำงาน

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๒๕ ธ.ค. ๕๕

หรือมาทำงานเป็นช่วง ๆ ประกอบกับผู้อุทธรณ์มีพฤติกรรมละทิ้งหน้าที่ราชการ อยู่เสมอ และเคยถูกลงโทษทางวินัยโดยเหตุขาดราชการมาแล้ว ๒ ครั้ง กรณีจึงเชื่อว่า ผู้อุทธรณ์ไม่มาปฏิบัติราชการ รวม ๖๔ วันจริง ส่วนการที่ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษปลด ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการนั้น ระดับโทษเหมาะสมกับกรณีความผิดหรือไม่ เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘๕ บัญญัติว่า การกระทำผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้ (๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราว เดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์ อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เป็นความผิดวินัย อย่างร้ายแรง ประกอบมติคณะรัฐมนตรี แจ้งเวียนเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการ ที่ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผล อันสมควร และไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลย เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ควรลงโทษไล่ออกจากราชการ แต่กรณีของผู้อุทธรณ์เป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการ ติดต่อกันในคราวเดียวกันเกินกว่า ๑๕ วัน แต่ได้กลับมาปฏิบัติราชการภายหลัง จึงไม่จำเป็นต้องวางโทษตามมติคณะรัฐมนตรี

ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ผู้บังคับบัญชาของผู้อุทธรณ์มีคำสั่ง ลงโทษปลดผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ จึงเป็นคำสั่งลงโทษที่ชอบด้วยกฎหมายและ เหมาะสมแก่กรณีความผิดแล้ว อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น ให้ยกอุทธรณ์

ดังนั้น การเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญที่ดี ต้องตั้งใจปฏิบัติราชการ อย่าละทิ้งหน้าที่ราชการเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร มิฉะนั้นอาจถูกไล่อ หรือปลดออกจากราชการได้ นะจ๊ะ ขอบอก

แนวทางการพิจารณาลงโทษ ของข้าราชการที่เป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ*

วันนี้ “ก.พ.ค. ขอบอก” ขอเสนอเรื่องราวของข้าราชการที่เป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ มีหน้าที่ต้องตรวจสอบการจัดซื้อแต่ไม่ได้ตรวจสอบรายละเอียดว่าจำนวนเงินที่เบิกจ่ายและใบสั่งซื้อมียอดตรงกันหรือไม่ และการกระทำดังกล่าวมีแนวทางการพิจารณาลงโทษข้าราชการดังกล่าวอย่างไร

เรื่องมีอยู่ว่า นาย ก. เป็นข้าราชการของหน่วยงานหนึ่ง ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ (น้ำมันเชื้อเพลิง) ของโรงพยาบาลแห่งหนึ่ง นาย ก. มีหน้าที่ต้องตรวจสอบหลักฐานการจัดซื้อและการส่งมอบน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อให้ถูกต้องตรงกับปริมาณการใช้ น้ำมันเชื้อเพลิง แต่ในการตรวจรับกลับลงลายมือชื่อตรวจรับในใบสรุปยอดจำนวนเงินที่สถานีบริการน้ำมันส่งเบิกเงิน โดยมิได้ตรวจสอบรายละเอียดว่าจำนวนเงินที่เบิกจ่ายและใบสั่งซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงฉบับต้นขั้วมียอดตรงกันหรือไม่ ซึ่งในความเป็นจริงปรากฏว่าได้มีบุคคลอื่นแก้ไขตัวเลขจำนวนเงินให้สูงกว่าต้นขั้วใบสั่งซื้อน้ำมัน ทำให้โรงพยาบาลได้รับความเสียหายเป็นจำนวนเงิน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท

ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า นาย ก. มีส่วนทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการด้วย พฤติการณ์ของนาย ก. เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ และฐานไม่ตั้งใจ

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๕ มี.ค. ๕๖

ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความสุจริต เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ การที่ผู้บังคับบัญชาของนาย ก. สั่งลงโทษตัดเงินเดือนนาย ก. ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน นั้น เหมาะสมแก่กรณีแล้ว ทั้งนี้ ตามข้อ ๑๐ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งกำหนดว่า “ผู้มีอำนาจหรือหน้าที่ดำเนินการตามระเบียบนี้ หรือผู้หนึ่งผู้ใด กระทำการใดโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่อไม่ปฏิบัติตามระเบียบนี้ หรือกระทำการโดยมีเจตนาทุจริต หรือกระทำการโดยปราศจากอำนาจ หรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ รวมทั้งมีพฤติการณ์ที่เอื้ออำนวยแก่ผู้เข้าเสนอราคาหรือเสนองาน ให้มีการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างไม่เป็นธรรม ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ หรือตามกฎหมายเฉพาะของส่วนราชการ นั้น ภายใต้อำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ถ้าการกระทำมีเจตนาทุจริต หรือเป็นเหตุให้ทางราชการเสียหายอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการลงโทษอย่างต่ำปลดออกจากราชการ

(๒) ถ้าการกระทำเป็นเหตุให้ทางราชการเสียหายแต่ไม่ร้ายแรง ให้ลงโทษอย่างต่ำตัดเงินเดือน

(๓) ถ้าการกระทำไม่เป็นเหตุให้ทางราชการเสียหาย ให้ลงโทษภาคทัณฑ์ หรือว่ากล่าวตักเตือน โดยทำคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษร

การลงโทษทางวินัย ตาม ๑ หรือ ๒ ไม่เป็นเหตุให้ผู้กระทำหลุดพ้นจากความรับผิดชอบในทางแพ่งตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง หรือความรับผิดทางอาญา (ถ้ามี)

จากอุทธรณ์ที่ยกมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า ถ้าเป็นข้าราชการและได้รับมอบหมายให้เป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ ต้องตรวจรับด้วยความระมัดระวังและรอบคอบเสมอ นะจ๊ะ ขอบอก

สร้างผลงานวิชาการเท็จ ปลอดภัยจากราชการ*

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ ขอนำเสนออุทาหรณ์เรื่องหนึ่งซึ่งผู้อุทธรณ์ได้ยื่นเรื่องอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. ขอความเป็นธรรมกรณีผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษปลดผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ อันเป็นกรณีเกี่ยวกับการส่งผลงานวิชาการเท็จเพื่อขอรับการประเมินเพื่อเลื่อนระดับให้สูงขึ้น ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าเป็นเรื่องใกล้ตัวพวกเรา ข้าราชการพลเรือนสามัญ จึงหยิบมาเล่าเป็นอุทาหรณ์

โดยเรื่องนี้ผู้อุทธรณ์เป็นนักวิจัยของส่วนราชการหนึ่ง ถูกร้องเรียนว่าส่งผลงานเท็จเป็นผลงานทางวิชาการเพื่อประเมินเลื่อนระดับให้สูงขึ้น ต่อมามีการสอบข้อเท็จจริงและสอบสวนทางวินัย ซึ่งมีข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้อุทธรณ์ได้นำผลงานวิจัยไปแสดงในที่ประชุมทางวิชาการและได้นำผลงานวิจัยไปใช้ประเมินผลงานเพื่อเลื่อนระดับให้สูงขึ้น และยังได้เผยแพร่ผลงานในวารสารทางวิชาการ ในกระบวนการทำวิจัยจะต้องมีหลักฐานรายละเอียดการได้มาซึ่งตัวอย่าง ต้องผ่านการวิเคราะห์ของเครื่องวิเคราะห์ซึ่งจะบันทึกข้อมูลโดยอัตโนมัติทุกครั้ง พร้อมกับพิมพ์เอกสารการวิเคราะห์เป็นหลักฐานก่อนนำไปวิเคราะห์ต่อไป แต่ผู้อุทธรณ์ไม่มีหลักฐานรายละเอียดการได้มาซึ่งตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์ของเครื่องวิเคราะห์โดยหลักฐานการทำวิจัยที่ผู้อุทธรณ์นำมาพิสูจน์ว่าทำวิจัยจริงยังไม่มีผลการตรวจวิเคราะห์จึงไม่น่าเชื่อถือ คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยจึงเห็นว่า ผู้อุทธรณ์

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๑๒ มี.ค. ๕๖

มิได้ทำวิจัยจริง กรณีมีมูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรง อ.ก.พ. กรม เห็นว่า ผู้อุทธรณ์ มิได้ทำวิจัยจริง จึงเป็นการกระทำอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานรายงานเท็จ ต่อผู้บังคับบัญชา และฐานประพฤติกู้ช่วยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๐ และมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบ หนังสือนำสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๗.๓/ว ๕ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๒ อธิบดี กรมต้นสังกัดจึงสั่งลงโทษปลดผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ

ก.พ.ค. ได้พิจารณาในประเด็นกระบวนการสอบสวนชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า การสอบสวนชอบด้วยกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ แล้ว ผู้อุทธรณ์ไม่หลง ข้อต่อสู้ ข้อกล่าวอ้างของผู้อุทธรณ์ที่ว่า การออกคำสั่งให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น ไม่ถูกต้องตามรูปแบบของราชการ และแนวทางการสอบสวนไม่ชอบตามพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ นั้น ฟังไม่ขึ้น และได้พิเคราะห์ จากข้อเท็จจริงและมาตรฐานการทำวิจัยแล้วฟังไม่ได้ว่าผู้อุทธรณ์ทำวิจัยจริง ข้อต่อสู้ ในกรณีต่าง ๆ คือ การบันทึกข้อมูลย้อนหลังในเครื่องมือวิเคราะห์ไม่ครบถ้วน มีข้อมูล สูญหาย และอาจมีผู้อื่นลบข้อมูล กรณีข้อต่อสู้ดังกล่าวนี้ฟังไม่ขึ้น อีกทั้งเมื่อพิเคราะห์ จากพยานเอกสารหลักฐานและถ้อยคำของพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นว่า ฟังไม่ขึ้น ก.พ.ค. จึงเห็นว่า ผู้อุทธรณ์ได้กระทำผิดจริงตามที่ถูกลงโทษ และอัตราโทษ เหมาะสมแก่กรณีการกระทำผิดแล้ว จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

รูดบัตรเครดิตผู้อื่นซื้อสินค้า ปลอดภัยจากราชการ*

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ ขอเสนอกรณีของข้าราชการรายหนึ่ง อุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. กรณีถูกผู้ว่าราชการจังหวัดโดยมติ อ.ก.พ. กระทรวง สั่งเพิ่มโทษจากลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น เป็นปลดออกจากราชการ ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ เนื่องจากนำบัตรเครดิตของผู้อื่นไปใช้จ่ายซื้อสินค้า ทำให้เกิดความเสียหายกับเจ้าของบัตรเครดิต

เรื่องนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า นาง ส. ได้ทำบัตรเครดิตกับธนาคารสองแห่ง แต่ยังไม่ได้รับบัตรเครดิต ต่อมาได้รับจดหมายทวงหนี้บัตรเครดิตจากธนาคารทั้งสองแห่ง นาง ส. จึงแจ้งธนาคารว่าตนยังไม่ได้รับบัตรเครดิตและยังไม่ได้เปิดใช้บัตรเครดิตแต่อย่างใด และได้ไปแจ้งความต่อพนักงานสอบสวน ซึ่งผู้อุทธรณ์ได้รับสารภาพต่อคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงและพนักงานสอบสวนว่า ได้นำบัตรเครดิตไปใช้จริง โดยได้นำเอาจดหมายบรรจุบัตรเครดิตที่ธนาคารส่งถึงนาง ส. แล้วติดต่อธนาคารเพื่อเปิดใช้บัตรเครดิตโดยแสดงตัวเป็นนาง ส. แล้วนำบัตรเครดิตของนาง ส. ไปใช้ซื้อสินค้า ซึ่งผู้อุทธรณ์ยินยอมขอใช้เงินคืนนาง ส. จนครบถ้วน และในชั้นอุทธรณ์และชั้นทำคำคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์ยอมรับว่าได้นำบัตรเครดิตของนาง ส. ไปขอเปิดใช้และใช้รูดซื้อสินค้าจริง แต่มีความจำเป็นเกี่ยวกับฐานะทางครอบครัว

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๑๘ มิ.ย. ๕๖

และเห็นว่าการปรับฐานความผิดและระดับโทษยังไม่เหมาะสม เพราะผู้อุทธรณ์ไม่ได้
ปลอมลายเซ็นของนาง ส. ลงในสลีปใบเสร็จซื้อสินค้าที่ร้านค้า เพียงแต่ไปรูดบัตรเครดิต
และได้เขียนชื่อนามสกุลของนาง ส. ลงในช่องผู้ใช้บัตรในสลีปเท่านั้น การปลอมลายมือชื่อ
นั้นจะต้องเป็นการปลอมลายมือชื่อของนาง ส. จึงจะปรับเข้าตามมติคณะรัฐมนตรี
แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๙๗ ลงวันที่
๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ได้ จึงขอให้ ก.พ.ค. พิจารณาลดโทษ

ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์ที่แสดงตนเป็น
นาง ส. ผู้ถือบัตร และลงลายมือชื่อโดยเขียนชื่อนามสกุลของนาง ส. ลงในสลีป ถือเป็น
การปลอมลายมือชื่อผู้อื่นไปหาประโยชน์แล้ว ซึ่งตามมติคณะรัฐมนตรีแจ้งตามหนังสือ
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๙๗ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๘
ให้ถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและลงโทษอย่างน้อยปลดออกจากราชการ
ดังนั้น การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งเพิ่มโทษผู้อุทธรณ์จากลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น
เป็นปลดออกจากราชการ ตามมติ อ.ก.พ. กระทรวง นั้น เป็นการเหมาะสมแก่กรณี
ความผิดแล้ว อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น จึงมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

โดยสรุป การปลอมลายมือชื่อผู้อื่นไปหาประโยชน์เป็นความผิดวินัย
อย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ซึ่งตามพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ก็ได้บัญญัติความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงไว้
ในมาตรา ๘๕ (๔) ซึ่งจะต้องถูกลงโทษอย่างน้อยปลดออกจากราชการ นะจ๊ะ ขอบอก

ข้าราชการทุจริต

นำคอมพิวเตอร์ของหน่วยงานไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัว*

วันนี้ “ก.พ.ค. ขอบอก” ขอเสนอเรื่องราวของข้าราชการที่เป็นหัวหน้าศูนย์คอมพิวเตอร์ มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุม ดูแล บำรุง และรักษาคอมพิวเตอร์ แต่กลับอาศัยอำนาจหน้าที่นำคอมพิวเตอร์ออกไปจากหน่วยงานนั้น ผิดหรือไม่ และกระทำได้กล่าวมีแนวทางการพิจารณาลงโทษข้าราชการดังกล่าวอย่างไร

เรื่องมีอยู่ว่า นาย ข. มีตำแหน่งเป็นเจ้าพนักงานเวชสถิติ ปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าศูนย์คอมพิวเตอร์ มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการบริหารจัดการเครื่องคอมพิวเตอร์ ได้นำเครื่องคอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊กคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์พ่วงบางส่วนที่มีอยู่ในศูนย์คอมพิวเตอร์และของหน่วยงานต่าง ๆ ไป รวมทั้งสิ้น ๒๙ รายการ รวมมูลค่า ๕๕๔,๒๔๐ บาท ซึ่งปัจจุบันยังไม่ได้ส่งคืน นาย ข. ยอมรับว่าได้นำคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงออกไปจริงแต่ได้นำกลับมาคืนหน่วยงานแล้ว แต่นาย ข. ไม่มีพยานหลักฐานใดที่จะยืนยันว่า นาย ข. ได้นำเครื่องคอมพิวเตอร์กลับมาคืนหน่วยงานแล้ว หน่วยงานจึงลงโทษปลดนาย ข. ออกจากราชการ โดยฟังว่าพฤติการณ์ของนาย ข. เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต ตามมาตรา ๘๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๒๕ มิ.ย. ๕๖

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบความผิดฐานดังกล่าวแล้ว เห็นว่ามีองค์ประกอบที่จะต้องพิจารณา ๓ ประการ คือ ๑. มีหน้าที่ราชการต้องปฏิบัติ ๒. ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการไปโดยมิชอบหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต และ ๓. มีเจตนาเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ ซึ่งตามข้อเท็จจริงตามทางสอบสวนปรากฏว่า นาย ข. มีฐานะเป็นหัวหน้าศูนย์คอมพิวเตอร์ มีหน้าที่ควบคุม ดูแล บำรุง และรักษาคอมพิวเตอร์ในหน่วยงานทั้งหมด แต่กลับอาศัยอำนาจหน้าที่ดังกล่าว นำคอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊กคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ต่อพ่วง ออกไปจากหน่วยงานโดยพลการ โดยนำไปให้แก่ลูกค้าของนาย ข. ก่อน เพราะนาย ข. ทำธุรกิจเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ จึงเป็นการนำออกไปโดยมีเจตนาทุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนตัว พฤติการณ์จึงครบองค์ประกอบความผิดฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริตหรือฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการแล้ว ซึ่งมติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ ได้กำหนดว่าควรลงโทษไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนหรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใดไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ

ดังนั้น การที่หน่วยงานซึ่งเป็นคู่กรณีในอุทธรณ์ โดยมติ อ.ก.พ. จังหวัด สังกัดโทษปลด นาย ข. ออกจากราชการไปนั้น จึงยังไม่เหมาะสมตามหนังสือเวียนดังกล่าว แต่เนื่องจาก ก.พ.ค. ไม่อาจพิจารณาเพิ่มโทษแก่ นาย ข. ได้ ตามมาตรา ๑๒๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

ถูกตัดเงินเดือนเพราะเรื่องชู้สาว*

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ ขอเสนอกรณีอุทธรณ์เกี่ยวกับเรื่องชู้สาว โดยเรื่องนี้ ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์คำสั่งเพิ่มโทษเป็นตัดเงินเดือน ๕ % เป็นเวลา ๒ เดือน ฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตนและไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน มิให้เสื่อมเสีย กรณีมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับนาง ก. อาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน และกับนางสาว พ. ลูกจ้างชั่วคราวซึ่งเป็นผู้ใต้บังคับบัญชา

ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ว่า ยอมรับว่าเคยมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับนาง ก. จริง แต่ปัจจุบันไม่ได้มีความสัมพันธ์กันแล้ว ส่วนประเด็นที่ผู้อุทธรณ์ถูกกล่าวหาว่า ผู้มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับนางสาว พ. นั้น การรับฟังพยานบุคคลว่าผู้อุทธรณ์ มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับนางสาว พ. จึงไม่เป็นธรรมต่อนางสาว พ. เพราะ ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง และมีผลทำให้ผู้อุทธรณ์ต้องตกเป็นจำเลยสังคมทั้งที่ไม่ได้ กระทำการอันมีลักษณะเป็นความสัมพันธ์ฉันชู้สาว ขอให้ ก.พ.ค. ลงโทษภาคทัณฑ์ ผู้อุทธรณ์ตามคำสั่งเดิม

ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า พยานบุคคลต่างให้ถ้อยคำสอดคล้องต้องกันว่า ขณะที่ไปดูงานที่จังหวัดเชียงราย ได้สังเกตเห็นผู้อุทธรณ์กับนางสาว พ. มีความสนิทสนมกัน โดยลักษณะมีความสัมพันธ์กันเกินกว่าผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา ประกอบกับ ถ้อยคำของนาง ก. ซึ่งสอดคล้องกับถ้อยคำของผู้บังคับบัญชาของผู้อุทธรณ์ซึ่งไม่มีสาเหตุ โกรธเคืองกับผู้อุทธรณ์มาก่อน ที่ได้เรียกผู้อุทธรณ์มาสอบถามเรื่องความสัมพันธ์กับ นางสาว พ. ผู้อุทธรณ์ให้คำตอบว่าไม่สามารถทอดทิ้งได้ ถ้อยคำของผู้บังคับบัญชา จึงมีความน่าเชื่อถือ และเมื่อฟังประกอบถ้อยคำของพยานซึ่งได้อยู่ในเหตุการณ์ขณะที่ ภรรยาของผู้อุทธรณ์ได้ไปติดตามผู้อุทธรณ์ซึ่งอยู่กับนางสาว พ. ที่บ้านพักของสถานีนอนามัย

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๑๖ ก.ค. ๕๖

จนผู้อุทธรณ์ต้องป็นรัฐกระโดดออกไปทางด้านหลัง ยิ่งทำให้พยานหลักฐาน มีความน่าเชื่อถือกว่า ผู้อุทธรณ์มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับนางสาว พ. แม้ว่าข้อเท็จจริงที่ว่า ผู้อุทธรณ์พานางสาว พ. เข้าโรงแรม่านรุดจะมีเพียงพยานบอกเล่า ก็ไม่ทำให้ พยานหลักฐานของฝ่ายคู่กรณีในอุทธรณ์ไม่มีความน่าเชื่อถือแต่อย่างใด พยานราย ผู้บังคับบัญชาเป็นพยานที่ได้รับฟังถ้อยคำมาจากปากผู้อุทธรณ์โดยตรง และพยาน ที่อยู่ในเหตุการณ์ที่ภรรยาของผู้อุทธรณ์ได้ไปติดตามผู้อุทธรณ์ซึ่งอยู่กับนางสาว พ. ที่บ้านพักของสถานีอนามัย พยานบุคคลทั้งสองจึงเป็นประจักษ์พยานที่ได้รับฟังและ เห็นเหตุการณ์มาโดยตรง หากพยานบอกเล่าที่ไม่อาจรับฟังได้ ดังนั้น พยานหลักฐาน จึงเพียงพอที่จะฟังว่าผู้อุทธรณ์มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับนางสาว พ.

เมื่อผู้อุทธรณ์มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับนาง ก. มาก่อน และได้มีความสัมพันธ์ ฉันชู้สาวกับนางสาว พ. ทั้ง ๆ ที่ผู้อุทธรณ์ก็มีภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่แล้ว ย่อมเป็นการทำให้เสื่อมเสียต่อชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ ที่ผู้อุทธรณ์ดำรงอยู่ การที่ อ.ก.พ. กระทรวง มีมติให้เพิ่มโทษผู้อุทธรณ์จากภาคทัณฑ์ เป็นตัดเงินเดือน ๕ % เป็นเวลา ๒ เดือน จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

มีข้อสังเกตว่า การพิจารณาความผิดและกำหนดโทษนั้น ข้าราชการในแต่ละ ตำแหน่งหน้าที่ อาจอยู่ในฐานะที่จะต้องรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ แตกต่างกันได้ เช่น ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่หรือข้าราชการระดับผู้บังคับบัญชาย่อมอยู่ใน ฐานะที่จะต้องรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการที่ได้รับการยกย่อง สรรเสริญและเคารพนับถือมากกว่าข้าราชการชั้นผู้น้อย ข้าราชการที่มีตำแหน่งหน้าที่ ราชการบางตำแหน่ง เช่น ครู อาจารย์ ซึ่งถือเป็นปูชนียบุคคล เป็นพ่อพิมพ์แม่พิมพ์ ของชาติ เจ้าพนักงานปกครองซึ่งปฏิบัติงานใกล้ชิดประชาชน ย่อมอยู่ในฐานะ ที่จะต้องประพฤติปฏิบัติตนรักษาเกียรติศักดิ์ให้เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของประชาชน หรือวงสังคมเป็นพิเศษกว่าข้าราชการทั่วไป นะจ๊ะ ขอบอก

การดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย*

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ จะกล่าวถึงกรณีของนักวิชาการขนส่งชำนาญการ ทำอากาศยานแห่งหนึ่ง ได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ต่อ ก.พ.ค. กรณีผู้อุทธรณ์ ได้เข้าร่วมประชุมในการคิดค่าใช้จ่ายจากบริษัทแห่งหนึ่งที่มาขอใช้พื้นที่ของทำอากาศยาน แต่ทำอากาศยานนำเงินที่ได้รับจากบริษัทส่งเป็นรายได้แผ่นดินไม่ครบถ้วน ผู้อุทธรณ์ ในฐานะหัวหน้ากองคลัง มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลตรวจสอบติดตาม ให้ผู้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติราชการให้ถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ จึงถือว่าผู้อุทธรณ์ละเลยไม่ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ

ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ว่า คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ไม่เป็นไปตามระเบียบ ขั้นตอน แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙๒ ที่ให้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟัง คำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา ผู้อุทธรณ์ไม่ได้ถูกกล่าวหา หรือถูกตั้งกรรมการสอบสวน แต่อย่างไร ผู้อุทธรณ์เป็นผู้แจ้งเรื่องเสนอให้ผู้บังคับบัญชาแก้ปัญหาเรื่องการทุจริต ไม่นำเงินรายได้แผ่นดินส่งคลัง และได้รับเชิญไปให้ปากคำต่อคณะกรรมการสอบสวน ความผิดทางวินัยต่อผู้อื่น แต่กลับถูกลงโทษภาคทัณฑ์ จึงมีคำขอให้ยกเลิกคำสั่ง ลงโทษภาคทัณฑ์

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๔ ธ.ค. ๕๕

ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดว่า ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นตามมาตรา ๙๑ ปรากฏว่ากรณีมีมูล ถ้าความผิดนั้นมีใช่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหา ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษตามควรแก่กรณีโดยไม่ต้องคณะกรรมการสอบสวนก็ได้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า คู่กรณีในอุทธรณ์ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ผู้อำนวยการท่าอากาศยาน และเจ้าพนักงานขนส่งชำนาญงาน ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยได้เชิญผู้อุทธรณ์ไปให้ถ้อยคำในฐานะพยาน แต่ต่อมาได้มีคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ผู้อุทธรณ์โดยไม่มีการตั้งเรื่องกล่าวหา ไม่ได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้อุทธรณ์ทราบ รวมทั้งไม่ได้ฟังคำชี้แจงจากผู้อุทธรณ์แต่อย่างใด จึงเป็นการดำเนินการลงโทษทางวินัยที่ขัดกับมาตรา ๙๐ มาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ผู้อุทธรณ์จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก.พ.ค. จึงวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ผู้อุทธรณ์

ดังนั้น การดำเนินการสอบสวนไม่ได้กระทำตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด คำสั่งลงโทษทางวินัยจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย นะจ๊ะ ขอบอก

กรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง*

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ ขอเสนอกรณีของการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ที่ถือว่าเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง อันจะมีผลให้ผู้บังคับบัญชาสามารถดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวนก็ได้

โดยกรณีใดจะเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งนั้น มาตรา ๙๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติว่า “ในกรณีที่เป็นการผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้” แต่เมื่อ ก.พ. ยังมีได้ออกกฎ ก.พ. ตามความในมาตรา ๙๕ วรรคสอง ดังกล่าว จึงต้องนำกฎ ก.พ. ที่กำหนดไว้แล้วซึ่งใช้อยู่เดิมมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๓๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว นั่นคือ กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งได้กำหนดกรณีของการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงที่ถือว่าเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งไว้ ได้แก่

๑. กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้ลงโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๒. ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวัน และผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสืบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๓๐ ก.ค. ๕๖

๓. กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาหรือให้ถ้อยคำรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ

ในกรณีนี้มีตัวอย่างเป็นเรื่องของอดีตข้าราชการรายหนึ่งถูกศาลฎีกาพิพากษาลงโทษจำคุก ๖ เดือน ในความผิดฐานร่วมกับภรรยาทำร้ายผู้อื่นเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส ได้ส่งหนังสืออุทธรณ์ผ่านอธิบดีกรมราชทัณฑ์ถึง ก.พ.ค. เพื่อขออุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการเพราะตนเองรับโทษจำคุกอยู่ ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่ปรากฏข้อเท็จจริงตามคำพิพากษาศาลฎีกาว่า ผู้อุทธรณ์และภรรยาได้ร่วมกันทำร้ายร่างกายสตรีรายหนึ่ง เป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส ต้องทุพพลภาพป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนาเกินกว่า ๒๐ วัน และประกอบภารกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่า ๒๐ วัน จึงมีคำพิพากษาให้จำคุกผู้อุทธรณ์และภรรยาคนละ ๖ เดือน การกระทำของผู้อุทธรณ์ตามข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งซึ่งผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้

ดังนั้น การที่อธิบดี โดยมติ อ.ก.พ. กรม สั่งลงโทษไล่อุทธรณ์ออกจากราชการนับแต่วันที่ผู้อุทธรณ์ต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาอันถึงที่สุดของศาลฎีกาตามนัยระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๖ (๓) คือ ไล่ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ต้องรับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุด โดยไม่ได้สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้อุทธรณ์ จึงเป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมาย และระดับโทษเหมาะสมแก่กรณีความผิดแล้ว ก.พ.ค. จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

ถูกไล่ออกเพราะนำเครื่องชาร์จโทรศัพท์มือถือเข้าเรือนจำ*

เมื่อไม่นานมานี้ หลายท่านคงได้ยินข่าวการลักลอบนำสิ่งของต้องห้ามเข้าไปในเรือนจำ “ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ จึงขอเสนออุทธรณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ซึ่งเรื่องมีอยู่ว่า

ผู้อุทธรณ์รับราชการตำแหน่งเจ้าพนักงานราชทัณฑ์ เรือนจำจังหวัดหนึ่ง ได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการต่อ ก.พ.ค. ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาลและระเบียบแบบแผนของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ อย่างร้ายแรง และฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๔) และ (๗) ประกอบมาตรา ๘๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีลักลอบนำเครื่องชาร์จโทรศัพท์มือถือซุกซ่อนไว้ในถุงเท้าของตน เพื่อนำเข้าไปให้ผู้ต้องขังในเรือนจำ จึงอุทธรณ์ขอให้ลงโทษเพียงสถานเบา

ก.พ.ค. พิจารณาแล้ว ข้อที่อุทธรณ์ว่า ผู้อุทธรณ์นำเครื่องชาร์จโทรศัพท์มือถือเข้าไปเพื่อนำไปประกอบเข้ากับมือถือยุง นั้น เห็นว่า รับฟังไม่ได้ เพราะพยานบุคคลที่ผู้อุทธรณ์อ้างให้ถ้อยคำไม่สนับสนุนข้อเท็จจริงตามที่อ้าง ข้อที่อุทธรณ์ว่า เครื่องชาร์จโทรศัพท์มือถือไม่มีสภาพพร้อมใช้งาน เพราะไม่มีสายไฟและหัวเสียบ นั้น

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๖ ส.ค. ๕๖

เห็นว่า รับฟังไม่ได้ เพราะตามรายงานการตรวจค้นและบันทึกการตรวจค้น ซึ่งผู้อุทธรณ์ลงลายมือชื่อไว้ขณะถูกตรวจค้น และผู้ตรวจค้นเป็นพยานเอกสารและพยานบุคคล รับฟังได้และน่าเชื่อถือมากกว่า ข้อที่อุทธรณ์ว่า เมื่อเจ้าหน้าที่ตรวจพบไม่ได้เอาผิดกับผู้อุทธรณ์ ไม่ได้ยึดไว้เป็นของกลางและไม่ได้ถ่ายรูปไว้ ซึ่งการเอาผิดและยึดเครื่องชาร์จไว้เป็นของกลางพร้อมถ่ายรูปกระทำในภายหลัง นั้น เห็นว่า รับฟังไม่ได้เพราะในวันตรวจค้นมีการรายงานการตรวจค้น มีการบันทึกการตรวจค้น และรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ และมีการแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธร และคู่กรณีในอุทธรณ์ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้อุทธรณ์ ส่วนการพิจารณาฐานความผิดและระดับโทษ นั้น เห็นว่า ผู้อุทธรณ์มีพฤติการณ์ซ่อนเร้น แสดงถึงความไม่บริสุทธิ์ใจ เพราะถ้านำไปประกอบกับไม้ตีสุนัขไฟฟ้าตามที่อ้าง ก็ควรจะรายงานผู้บังคับบัญชาเรือนจำเพื่อพิจารณาสั่งการตามระเบียบเสียก่อน ซึ่งผู้อุทธรณ์ทราบดีว่าเป็นอุปกรณ์ต้องห้ามมิให้นำเข้าไปในเรือนจำ ถ้าหลุดรอดไปในเรือนจำจะส่งผลร้ายแรง การพิจารณาความผิดและระดับโทษไล่่ออกจากราชการเหมาะสมแก่กรณีแล้ว อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น จึงมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

ดังนั้น ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบของทางราชการ เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ นะจ๊ะ ขอบอก

ข้าราชการหักเงินค่าจ้างพนักงานจ้างเหมา แล้วไม่ส่งเป็นรายได้แผ่นดิน*

วันนี้ “ก.พ.ค. ขอบอก” ขอเสนอเรื่องราวของข้าราชการระดับผู้อำนวยการรายหนึ่งได้ให้พนักงานจ้างเหมาบริการที่ลาป่วยหรือหยุดงานแล้วลงลายมือชื่อว่ามีมาปฏิบัติงานครบ และนำเงินค่าปรับจากการไม่มาปฏิบัติงานวันละ ๑๐๐ บาท เก็บไว้ใช้จ่ายในสำนักนั้น เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไร และควรได้รับโทษอย่างไร

เรื่องมีอยู่ว่า นาย ก. มีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการสำนักของส่วนราชการแห่งหนึ่ง ได้อุทธรณ์คำสั่งเพิ่มโทษทางวินัยตามมติ อ.ก.พ. กระทรวง จากเดิมที่ถูกลงโทษภาคทัณฑ์เป็นตัดเงินเดือน ๕ % เป็นเวลา ๑ เดือน กรณีเมื่อครั้งปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนัก ได้หักเงินค่าจ้างของพนักงานจ้างเหมาบริการเป็นค่าปรับเนื่องจากการไม่มาปฏิบัติงานเป็นจำนวนเงินวันละ ๑๐๐ บาท และเก็บเงินดังกล่าวไว้ใช้จ่ายในสำนัก โดยให้เจ้าหน้าที่การเงินเป็นผู้เก็บรักษาและจัดทำบัญชีควบคุมการรับ - จ่ายเงินดังกล่าว แต่ไม่นำเงินดังกล่าวส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ซึ่งนาย ก. ก็มีได้นำเงินดังกล่าวไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวแต่อย่างใด กรณีดังกล่าวจะเห็นว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไรร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๒) ประกอบมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ การที่กระทรวงดังกล่าวออกคำสั่งเพิ่มโทษจากลงโทษภาคทัณฑ์เป็นตัดเงินเดือน ๕ % เป็นเวลา ๑ เดือน จึงเป็นคำสั่งที่อยู่ในอำนาจและเป็นดุลพินิจที่ชอบด้วยกฎหมาย

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๒๐ ส.ค. ๕๖

การพิจารณาว่าคำสั่งลงโทษเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายและระดับโทษเหมาะสมกับกรณีความผิดหรือไม่ นั้น ตามมาตรา ๙๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับกรณีความผิด และมาตรา ๙๖ วรรคสอง บัญญัติว่า ในกรณีมีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อย ข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ปรากฏว่า เมื่อคู่กรณีในอุทธรณ์ออกคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์แล้วรายงานการลงโทษไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง เพื่อพิจารณาตามมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว อ.ก.พ. กระทรวง พิจารณาแล้วเห็นว่าระดับโทษไม่เหมาะสมกับกรณีความผิด จึงมีมติให้เพิ่มโทษเป็นตัดเงินเดือน ๕ % เป็นเวลา ๑ เดือน คู่กรณีในอุทธรณ์จึงออกคำสั่งเพิ่มโทษดังกล่าว กรณีจึงเป็นคำสั่งที่อยู่ในอำนาจและเป็นดุลพินิจที่ชอบด้วยกฎหมาย ระดับโทษเหมาะสมกับกรณีความผิดแล้ว ก.พ.ค. จึงมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

จากอุทธรณ์ที่ยกมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า ข้าราชการควรปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ถ้าไม่ทำตามระเบียบของทางราชการอาจได้รับโทษทางวินัยได้ นะจ๊ะ ขอบอก

เขียนตีเด็กในสถานพินิจโดยผลการถูกตัดเงินเดือน*

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ ขอเสนอกรณีของข้าราชการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนรายหนึ่ง ได้อุทธรณ์มายัง ก.พ.ค. ในการที่ถูกอธิบดีสั่งลงโทษตัดเงินเดือน ๕ % เป็นเวลา ๒ เดือน ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการด้วยความตั้งใจอุทิศสาคหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีได้ลงโทษตีเยาวชนที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทในหอนอนโดยผลการ ไม่ได้รายงานผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนผู้บังคับบัญชาพิจารณาเสียก่อน ซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงยุติธรรมที่วางแนวทางปฏิบัติไว้

ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้อุทธรณ์ได้ลงโทษโดยการตีเยาวชนที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทที่หอนอนจริง และได้กระทำภายหลังจากที่ผู้อุทธรณ์และเพื่อนร่วมงานอีกนายหนึ่งได้เข้าระงับเหตุการณ์จนเยาวชนหยุดทะเลาะวิวาทกันแล้ว และขณะนั้นไม่ปรากฏพฤติการณ์ที่เยาวชนดังกล่าวจะทำร้ายกันเองหรือทำร้ายเจ้าหน้าที่หรือก่อการจลาจลแต่อย่างใด ดังนั้น ข้ออ้างของผู้อุทธรณ์ที่ว่ากระทำไปโดยมีความจำเป็นเพื่อป้องกันเหตุร้ายที่อาจจะเกิดขึ้นจึงไม่อาจรับฟังได้

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๒๗ ส.ค. ๕๖

และการกระทำของผู้อุทธรณ์ดังกล่าวเป็นการลงโทษเยาวชนที่กระทำผิดในสถานพินิจ โดยผลการ ไม่ได้รายงานผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาก่อนตามกฎหมายกระทรวงยุติธรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ ลงทัณฑ์เด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งอำนาจในการลงโทษเยาวชนเป็นอำนาจของ ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเท่านั้น และยังเป็น การขัดกับ นโยบายของทางราชการเพื่อคุ้มครองหรือแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชนอีกด้วย พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์ดังกล่าวจึงเป็น ความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๒ (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และความร้ายแรงแก่กรณีซึ่งกระทบกับ นโยบายข้างต้น จึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นความผิดวินัยเล็กน้อยที่จะวางโทษเป็น ภาคทัณฑ์หรือจะลดโทษตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอได้

การที่กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนสั่งลงโทษตัดเงินเดือน ผู้อุทธรณ์ ๕ % เป็นเวลา ๒ เดือน เป็นการถูกต้องเหมาะสมกับกรณีความผิดแล้ว ก.พ.ค. จึงมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

คำสั่งลงโทษที่ออกโดยผู้ไม่มีอำนาจ*

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ ขอเสนอกรณีที่ผู้ออกคำสั่งลงโทษทางวินัย เป็นผู้ที่ไม่มีความอำนาจออกคำสั่ง ซึ่งเรื่องนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า มีราชฎรรายหนึ่งได้ยื่นหนังสือร้องเรียนต่อผู้อำนวยการสำนักเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้อุทธรณ์ ซึ่งรับราชการตำแหน่งนายช่างโยธาชำนาญงานของส่วนราชการแห่งหนึ่ง เช่น ขับรถ ปาดหน้าผู้อื่น พูดจาข่มขู่ว่าจะยิง ใช้วาจาหยาบค้าย เป็นต้น ซึ่งสร้างความเดือดร้อนแก่เพื่อนบ้าน อธิบดีได้สั่งให้ดำเนินการทางวินัยอย่างไม่มีร้ยแรง ผลการสอบสวนสรุปว่ามีมูลจึงเสนอลงโทษภาคทัณฑ์ อธิบดีเห็นชอบตามที่เสนอ ผู้อำนวยการสำนักจึงสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ผู้อุทธรณ์

ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องนี้เป็นการดำเนินการทางวินัยก่อนพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่ลงโทษเมื่อพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับแล้ว การดำเนินการทางวินัยจึงต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ส่วนการลงโทษต้องเป็นไปตามกฎหมายทั้งสองฉบับดังกล่าวประกอบกัน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้อำนวยการสำนักเป็นผู้ออกคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ผู้อุทธรณ์ คำสั่งลงโทษจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะเป็นผู้ไม่มีอำนาจสั่งลงโทษ เนื่องจากไม่ได้รับมอบอำนาจจากผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งลงโทษตามมาตรา ๑๓๓ ประกอบมาตรา ๙๖ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๒๖ มี.ค. ๕๖

เรื่องนี้มีข้อเท็จจริงว่า มาตรา ๙๖ วรรคหนึ่งและวรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๗ สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด โดยจะมีอำนาจสั่งลงโทษในสถานโทษและอัตราโทษใดเพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. แต่ขณะนี้ยังไม่มีกฎ ก.พ. ออกใช้บังคับจึงต้องพิจารณาตามมาตรา ๑๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งบัญญัติว่า ในระหว่างที่ยังมิได้มีกฎ ก.พ. ในกรณีนี้ให้นำกฎ ก.พ. ซึ่งใช้อยู่เดิมมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่ไม่มีอำนาจกฎ ก.พ. มาใช้ได้ การจะดำเนินการประการใดให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด แต่เมื่อกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๓๖) ว่าด้วยอำนาจการสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ซึ่งเป็นกฎ ก.พ. ที่ใช้อยู่เดิม กำหนดให้อำนาจผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หรือหัวหน้าส่วนราชการที่สูงกว่ากอง ลงโทษภาคทัณฑ์ได้ ซึ่งไม่ใช่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ จึงเป็นกรณีที่กฎ ก.พ. ที่ใช้อยู่เดิมขัดหรือแย้งกับมาตรา ๙๖ และมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ และไม่ปรากฏว่า ก.พ. ได้กำหนดให้ดำเนินการประการใดกับกรณีเช่นนี้ไว้ ฉะนั้น การที่ผู้อำนวยการสำนักมีคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ผู้อุทธรณ์ จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะเป็นผู้ไม่มีอำนาจสั่งลงโทษได้ ก.พ.ค. จึงวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ผู้อุทธรณ์

ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาจึงต้องใช้ความระมัดระวังในการออกคำสั่งลงโทษทางวินัย เพราะหากคำสั่งลงโทษออกโดยผู้ที่ไม่มีความอำนาจแล้ว คำสั่งลงโทษนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย นะจ๊ะ ขอบอก

กรณีจะเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ต้องเป็นคำพิพากษาถึงที่สุดให้รับโทษจำคุก*

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ จะกล่าวถึงกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดยมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือลงโทษที่หนักกว่าจำคุก เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ซึ่งผู้บังคับบัญชาสามารถดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวน หรืองดการสอบสวนได้ แต่หากคำพิพากษายังไม่ถึงที่สุด หน่วยงานทางปกครองจะสั่งลงโทษโดยไม่มีการสอบสวนก่อนไม่ได้ เพราะถือว่าเป็นการสั่งลงโทษที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

กรณีนี้เกิดจากผู้อุทธรณ์รายหนึ่งรับราชการในต่างจังหวัด ได้อุทธรณ์คำสั่งต่อ ก.พ.ค. ว่า ถูกต้นสังกัดมีคำสั่งไล่ออกจากราชการ ฐานกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกตามมาตรา ๑๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ กรณีทำบัตรประชาชนปลอมให้แก่ราษฎรสองราย โดยเรียกรับเงินเป็นค่าตอบแทนในการดำเนินการ ซึ่งศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษายืนตามศาลชั้นต้นว่า พฤติการณ์ที่ไปกระทำความผิดฐานปลอมเอกสารราชการ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๖๕ มาตรา ๘๓ และมาตรา ๙๑ จำคุก ๖ ปี นั้นชอบแล้ว โดยผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ว่า การที่จังหวัดระบุว่าคุณติถึงที่สุดแล้วนั้นไม่ถูกต้อง เนื่องจากขณะนี้ตนได้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกา และศาลฎีกายังไม่มีคำสั่งแต่อย่างใด ขอให้ ก.พ.ค. รอฟผลการพิจารณาของศาลฎีกาก่อน หรือขอให้ลดหย่อนโทษ

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๒๙ ม.ค. ๕๖

ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่คดีอาญาของข้าราชการผู้นี้ยังอยู่ระหว่าง การพิจารณาของศาลฎีกา จึงมีใช้กรณีมีคำพิพากษาถึงที่สุด การที่กรมต้นสังกัดลงโทษ ไล่ออกจากราชการ เนื่องจากได้รับแจ้งจากจังหวัดว่าคดีของข้าราชการผู้นี้ถึงที่สุด จึงเป็นการพิจารณาลงโทษที่คลาดเคลื่อนกับข้อเท็จจริง และแม้ว่ากรมจะอ้างว่า กรมมีคำสั่งลงโทษเมื่อล่วงพ้นระยะเวลายื่นฎีกาแล้ว ก็ไม่อาจรับฟังได้ เนื่องจาก หากตรวจสอบผลคดีอาญาให้ครบถ้วนถูกต้องแล้วก่อนที่จะดำเนินการออกคำสั่ง กรมก็จะสามารถทราบผลคดีอาญาที่แท้จริงได้ คำสั่งกรมที่สั่งลงโทษไล่ออกจากราชการผู้นี้ ออกจากราชการจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก.พ.ค. จึงมีคำวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่ง

ยกเลิกคำสั่งภาคทัณฑ์ฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา*

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ ขอเสนอกรณีที่ ก.พ.ค. วินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา

เรื่องนี้เป็นกรณีของข้าราชการรายหนึ่ง สังกัดสำนักงานแห่งหนึ่งซึ่งมีหัวหน้าส่วนราชการมีฐานะเทียบเท่าปลัดกระทรวง ได้อุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. ในการที่ถูกเลขาธิการสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบของทางราชการ ฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย และฐานไม่สุภาพเรียบร้อย ไม่รักษาความสามัคคี ตามมาตรา ๘๒ (๒) (๔) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีเขียนถ้อยคำในบันทึกข้อความเรื่องการรับทราบคำสั่งเกี่ยวกับตัวบุคคลอันเป็นเอกสารราชการ โดยระบุในใบตอบรับทราบคำสั่งเรื่องย้ายข้าราชการและคำสั่งเรื่องให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่ราชการว่า “รับทราบแต่ไม่สมัครใจ” และต่อมาเขียนชี้แจงต่อสำนักงานว่า การโยกย้าย ไม่มีการแจ้งให้เตรียมตัวส่งมอบหรือศึกษางานล่วงหน้า อันอาจเป็นผลเสียต่อราชการ อีกทั้งยังชี้แจงในบันทึกข้อความว่าได้สอบถามผู้บังคับบัญชาแล้ว ได้รับคำตอบว่าไม่ทราบเรื่องคำสั่งย้ายและไม่ได้เสนอชื่อโยกย้ายมาก่อน จึงเป็นที่ประจักษ์ชัดว่าไม่ใช่การสับเปลี่ยนหมุนเวียนบุคคลตามความต้องการของสายงานต่าง ๆ เพื่อความเหมาะสมและจำเป็นในการปฏิบัติงานแต่อย่างใด

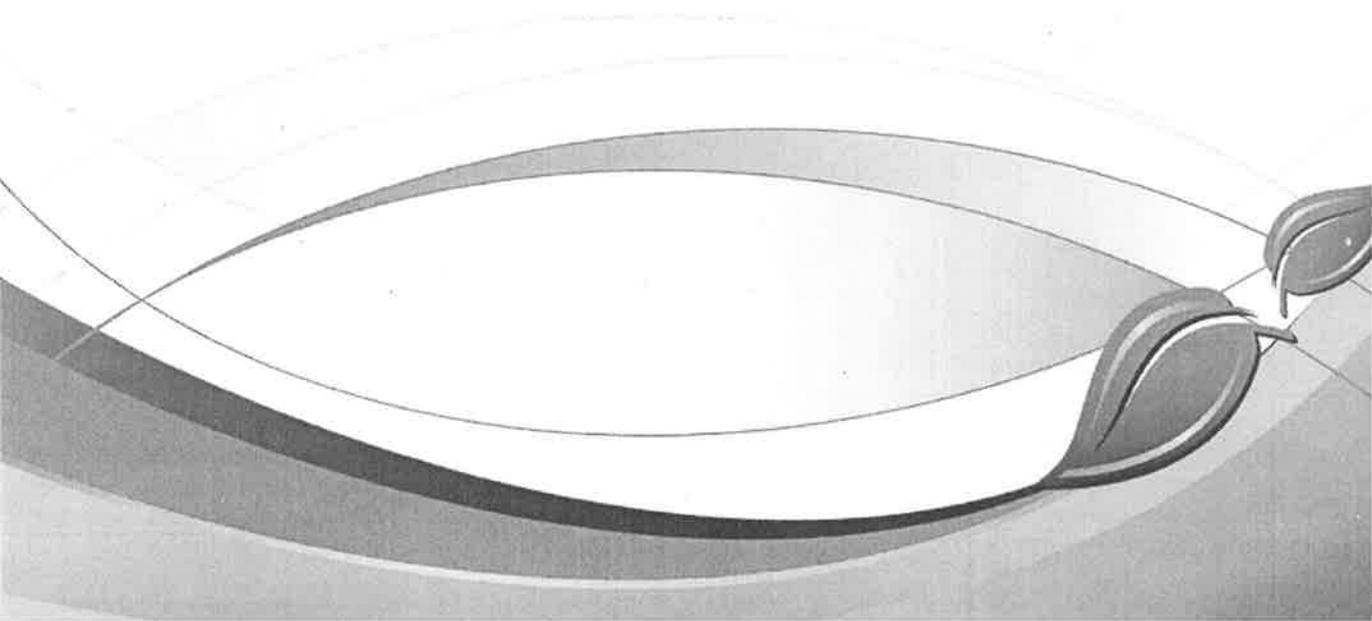
* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๓ ก.ย. ๕๖

ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ผู้อุทธรณ์ลงชื่อรับทราบคำสั่งแต่งตั้งโยกย้ายด้วยข้อความว่า “รับทราบแต่ไม่สมัครใจ” ไม่ใช่การปฏิบัติหน้าที่ราชการและการชี้แจงเหตุผลที่เขียนข้อความดังกล่าวตามที่ฝ่ายการเจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชาได้สอบถามและให้ชี้แจงก็ไม่ใช่การปฏิบัติหน้าที่ราชการเช่นเดียวกัน เพราะกรณีที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการนั้นต้องเป็นเรื่องงานราชการ ประกอบกับผู้อุทธรณ์ได้เดินทางไปปฏิบัติราชการตามคำสั่งแต่งตั้งโยกย้ายแล้ว ซึ่งการตามที่เขียนว่า “รับทราบแต่ไม่สมัครใจ” ไม่ใช่การขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง จึงไม่ต้องเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันที เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่ง ทั้งถ้อยคำดังกล่าวและคำชี้แจงของผู้อุทธรณ์ ไม่มีส่วนใดที่ไม่สุภาพเรียบร้อย และเป็นกรชี้แจงเหตุผลตามความเข้าใจของตน ซึ่งเป็นเรื่องระหว่างผู้อุทธรณ์และผู้ให้ชี้แจงเท่านั้น พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์ไม่เข้าองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๘๒ (๒) (๔) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ การที่คู่กรณีในอุทธรณ์ส่งลงโทษผู้อุทธรณ์ในความผิดตามบทบัญญัติมาตราดังกล่าว เป็นการส่งลงโทษที่ไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่ผู้อุทธรณ์ได้กระทำและเป็นการใช้ดุลพินิจในการส่งลงโทษที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ดังนั้น อุทธรณ์ฟังขึ้น ก.พ.ค. จึงวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์
ผู้อุทธรณ์ นะจ๊ะ ขอบอก

ภาค ๓

ร้องทุกข์ได้หรือไม่



เหตุแห่งทุกข์ไม่ได้เกิดจากผู้บังคับบัญชา ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. ไม่ได้*

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ ขอเสนอเรื่องร้องทุกข์ของข้าราชการพลเรือนสามัญสองรายที่ ก.พ.ค. ไม่รับไว้พิจารณาวินิจฉัย แต่จะเป็นเพราะสาเหตุอะไรนั้นเราไปดูกัน !!!

ข้าราชการพลเรือนสามัญรายหนึ่งได้ร้องทุกข์กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากผลการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเชี่ยวชาญ โดยร้องทุกข์ว่า ผลงานทางวิชาการของตนมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ตามที่คณะกรรมการประเมินของสำนักงาน ก.พ. กำหนด โดยกระบวนการศึกษาเป็นไปตามขั้นตอนของการศึกษาวิจัย หรือผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ และรูปแบบการศึกษา วิธีการศึกษา เป็นไปตามกระบวนการศึกษาวิจัยทุกประการ และผลการศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในองค์กร ตนมีความตั้งใจพากเพียรทำการศึกษา และจัดส่งผลงานเพื่อประเมินถึง ๓ ครั้ง แต่ผลการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเชี่ยวชาญทุกครั้ง กลับถูกคณะกรรมการประเมินปรับตกหมด ตนจึงเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมในการประเมิน สูญเสียโอกาสก้าวหน้าในอาชีพการงาน ถูกกลั่นแกล้ง และคณะกรรมการท่านใดท่านหนึ่งอาจมีเจตนาไม่ดีกับตนเป็นการส่วนตัวได้

*

ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๑๖ ต.ค. ๕๕

อีกรายหนึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเช่นกัน ได้ร้องทุกข์กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการประเมินแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเชี่ยวชาญ โดยร้องทุกข์ว่าตนได้รับทราบผลการประเมินผลงานของคณะกรรมการประเมินของสำนักงาน ก.พ. ว่าผลงานของตนยังมีคุณภาพไม่เหมาะสมกับระดับตำแหน่งที่ขอให้พิจารณา จึงร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. เพื่อขอความเป็นธรรม และขอทราบรายละเอียดวิธีการประเมินบุคคลและผลงานของตนเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเชี่ยวชาญ รวมทั้งขอเข้าชี้แจงผลงานประกอบการประเมินกับคณะกรรมการประเมินของสำนักงาน ก.พ. ด้วย

จากทั้งสองกรณีข้างต้น จะเห็นว่าเหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากคณะกรรมการประเมินของสำนักงาน ก.พ. ซึ่งมีใ้ผู้บังคับบัญชาของผู้ร้องทุกข์ เหตุแห่งการร้องทุกข์จึงไม่ได้เกิดจากความคับข้องใจจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชาของผู้ร้องทุกข์ เรื่องร้องทุกข์ทั้งสองกรณีจึงไม่อยู่ในอำนาจการพิจารณาของ ก.พ.ค. ตามมาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ก.พ.ค. จึงไม่รับเรื่องร้องทุกข์นี้ไว้พิจารณา และจำหน่ายเรื่องออกจากสารบบ

ดังนั้น กรณีที่เหตุแห่งทุกข์ไม่ได้เกิดจากผู้บังคับบัญชาของผู้ร้องทุกข์ จะร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. ไม่ได้ นะจ๊ะ ขอบอก

ก.พ.ค. ไม่รับเรื่องคับข้องใจที่ผู้บังคับบัญชา

ไม่ปฏิบัติตามกฎหรือหนังสือเวียน ก.พ. ไว้พิจารณา*

เรื่องมีอยู่ว่า นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการได้มีหนังสือถึงเลขาธิการ คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ร้องทุกข์ขอความเป็นธรรม รวมสองประเด็นหลัก ได้แก่ (๑) การที่กรมไม่ปฏิบัติตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๘/ว ๒๕ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๒ ทำให้ผู้ร้องทุกข์กับพวกเสียสิทธิอันควรได้รับในการเลื่อนตำแหน่งจากนักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ เป็นนักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ (๒) ทำให้เสียรายได้จากการที่ไม่มีตำแหน่งชำนาญการพิเศษรองรับ เนื่องจากเงินเดือนนักวิชาการป่าไม้ระดับชำนาญการนั้นจะไปต้นหรือสูงสุดอยู่ที่ ๓๖,๐๒๐ บาท ความไม่เป็นธรรมนี้เกิดขึ้นเนื่องจากเมื่อครั้งที่สำนักงาน ก.พ. ดำเนินการปรับโครงสร้างเข้าสู่ระบบแห่ง ผู้ร้องทุกข์ซึ่งดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานป่าไม้ ๗ และได้รับปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต จากคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถูกกำหนดให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการป่าไม้ระดับชำนาญการ ในขณะที่ข้าราชการอื่นในระดับเดียวกันที่ไม่ได้รับปริญญามหาบัณฑิตกลับได้รับตำแหน่งเจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโส ซึ่งเงินเดือนจะไปต้นหรือสูงสุดอยู่ที่ ๔๗,๔๕๐ บาท หาก ก.พ.ร. ไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่ร้องทุกข์ได้ ผู้ร้องทุกข์กับพวกก็จะได้ฟ้องร้องต่อศาลปกครองต่อไป ซึ่ง ก.พ.ร. ได้ส่งเรื่องมาให้ ก.พ. โดย ก.พ. ได้ส่งต่อมายัง ก.พ.ค. อีกทอดหนึ่ง

*

ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๑๓ พ.ย. ๕๕

ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า สาระสำคัญของหนังสือร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมของผู้ร้องทุกข์ มีเหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากอธิบดี เนื่องจากผู้ร้องทุกข์เห็นว่าการไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่งตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. จึงต้องร้องทุกข์ต่อปลัดกระทรวง หากผลการพิจารณาวินิจฉัยเป็นประการใด และผู้ร้องทุกข์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัย ก็มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองต่อไป นอกจากนี้ ยังได้พิจารณาว่ากรณีนี้ไม่ใช่เป็นเรื่องที่กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งไม่สอดคล้องกับระบบคุณธรรม ตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงวินิจฉัยไม่รับเรื่องร้องทุกข์นี้ไว้พิจารณา

ดังนั้น เรื่องนี้จึงไม่เข้าหลักเกณฑ์การคุ้มครองระบบคุณธรรมตามมาตรา ๑๒๖ โดยผู้ร้องทุกข์สามารถฟ้องศาลปกครองกรณีที่ได้รับผลกระทบจากกฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ของ ก.พ. ได้ นะจ๊ะ ขอบอก

การร้องทุกข์คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน*

สวัสดีท่านผู้อ่าน กลับมาพบกันอีกครั้งกับ “ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ขอเสนอ เรื่องสุดทันสมัยในการพิจารณาของ ก.พ.ค. นั่นก็คือ เรื่องที่ข้าราชการพลเรือนสามัญ ถูกสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน จึงมีปัญหาว่าข้าราชการผู้นั้นจะทำการร้องทุกข์ได้ หรือไม่นั้น จะได้ชี้แจงแถลงไข ณ บัดนี้ จ้า

เรื่องนี้เป็นกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย และผู้บังคับบัญชามีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ข้าราชการผู้นั้นเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงทำการร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. เพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว จะกระทำได้หรือไม่ นั้น เมื่อพิจารณามาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชา และเป็นกรณีที่ไม่อาจอุทธรณ์ตามหมวด ๙ การอุทธรณ์ได้ ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในหมวดนี้

จากบทบัญญัติข้างต้น จะเห็นว่าการร้องทุกข์คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนนี้ น่าจะกระทำได้ เพราะคำสั่งดังกล่าวเป็นการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาและเป็นเหตุให้ข้าราชการผู้นั้นมีความคับข้องใจ แต่เรื่องนี้ไม่เป็นดังคาด เนื่องจาก ก.พ.ค. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยนั้น เป็นเพียงการเริ่มต้นของกระบวนการดำเนินการทางวินัยเพื่อแสวงหาความจริงและพิสูจน์ว่า

*

ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๑๙ ก.พ. ๕๖

ผู้ถูกสอบสวนมีความผิดทางวินัยเท่านั้น และหากปรากฏว่าผู้ถูกสอบสวนมีความผิดทางวินัยและมีคำสั่งลงโทษ ผู้นั้นก็ยังมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยต่อ ก.พ.ค. ในประเด็นนี้ได้ ในทางกลับกันหากรับเรื่องร้องทุกข์ลักษณะนี้ไว้พิจารณาแล้ว นอกจากจะทำให้เกิดความสับสนระหว่างการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์แล้ว ยังอาจทำให้การสอบสวนทางวินัยต้องหยุดชะงัก หรือล่าช้าโดยใช้เหตุ อีกทั้งปัจจุบัน การถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยมิได้มีผลต่อการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน ตามนัย ข้อ ๑๒ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังนั้น จึงไม่เป็นการกระทบกระเทือนสถานภาพสิทธิของผู้ถูกสอบสวน ก.พ.ค. จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงมีคำวินิจฉัยไม่รับเรื่องร้องทุกข์ในกรณีนี้ไว้พิจารณา

อย่างไรก็ตาม เรื่องทำนองนี้ ก.พ.ค. ก็จะมีการพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นกรณีไปนะจ๊ะ ขอบอก

การร้องทุกข์ปลัดกระทรวง ที่ ก.พ.ค. ไม่อาจรับไว้ได้*

วันนี้ “ก.พ.ค. ขอบอก” ขอเล่าขานงานของเราในเรื่องการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ซึ่งเหตุอาจเกิดจากปลัดกระทรวง แต่ ก.พ.ค. ไม่อาจรับไว้พิจารณาได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าฉงนสนเท่ห์ไม่น้อย เนื่องจากกฎหมายได้ระบุให้กรณีเหตุแห่งทุกข์เกิดจากผู้บังคับบัญชาลำดับนี้ ย่อมต้องอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ ก.พ.ค. ที่จะพิจารณาเรื่องนี้รายละเอียดจะเป็นอย่างไร จะได้เล่าขานความนัย ณ บัดนี้ จ้า

ก่อนอื่นขอวางหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ คือ มาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่บัญญัติให้ ข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีความคับข้องใจอันเกิดจาก การปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชา และเป็นกรณีที่ไม่อาจอุทธรณ์ตามหมวด ๙ การอุทธรณ์ได้ให้มีสิทธิร้องทุกข์ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด ประกอบกับมาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว บัญญัติว่า การร้องทุกข์ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปตามลำดับ และได้บัญญัติกรณีที่เหตุแห่งทุกข์ เกิดจากหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือนายกรัฐมนตรี ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. จากบทบัญญัติข้างต้น แสดงว่าการร้องทุกข์นี้ ต้องกระทำต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปตามลำดับ และเหตุแห่งทุกข์ที่จะทำการร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. ได้

*

ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๑๑ มิ.ย. ๕๖

ต้องเกิดจากผู้บังคับบัญชาที่เป็นหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชา หรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง รัฐมนตรี เจ้าสังกัด หรือนายกรัฐมนตรี ดังนั้น เมื่อพิจารณาตัวบทกฎหมายแล้ว กรณีที่ท่านปลัดกระทรวงทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความทุกข์หรือคับข้องใจก็ย่อมจะต้องร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. ได้ แต่เมื่อมีหลักการก็ย่อมมีข้อยกเว้นนะจ๊ะ

โดยหากเป็นกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ได้ร้องทุกข์กรณีที่ท่านอธิบดีเป็นเหตุแห่งทุกข์ โดยทำการร้องทุกข์ต่อท่านปลัดกระทรวง ตามข้อ ๒๐ (๓) ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่ได้กำหนดว่า กรณีเหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรืออธิบดี ให้ร้องทุกข์ต่อปลัดกระทรวงซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ร้องทุกข์ และให้ปลัดกระทรวงเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ แต่เมื่อรอไปได้สักพักหนึ่ง ท่านปลัดกระทรวงยังไม่ได้ทำการวินิจฉัยแต่อย่างใด ทำให้ผู้ร้องทุกข์เกิดความคับข้องใจท่านปลัดกระทรวงที่ไม่ได้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดในทุกข์ของตน จึงได้ร้องทุกข์ท่านปลัดกระทรวงต่อ ก.พ.ค. ซึ่งพิจารณาได้ว่า เหตุแห่งทุกข์ครั้งนี้เกิดจากท่านปลัดกระทรวง แต่เรื่องนี้ ก.พ.ค. ได้เคยวินิจฉัยว่า ผู้ร้องทุกข์ได้ใช้สิทธิร้องทุกข์อธิบดีต่อท่านปลัดกระทรวงแล้ว หากไม่พอใจที่ท่านปลัดกระทรวงดำเนินการล่าช้า หรือไม่ดำเนินการพิจารณาร้องทุกข์ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามข้อ ๒๔ ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้ว จะต้องนำเรื่องฟ้องต่อศาลปกครอง ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบข้อ ๒๕ วรรคสาม ของกฎ ก.พ.ค. ฉบับดังกล่าว โดยไม่อาจนำเรื่องที่ท่านปลัดกระทรวงไม่ดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องของตนมาร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. ได้อีก นะจ๊ะ ขอบอก

สิทธิของผู้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.*

สวัสดิ์ท่านผู้อ่าน กลับมาพบกันอีกครั้งกับ “ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้จะขอเล่าประสบการณ์จากการพิจารณาวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรณีที่มีผู้ร้องทุกข์ในเรื่องการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ แล้วคำร้องทุกข์ฟังขึ้น โดย ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัยให้เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งที่ได้กระทำไปแล้ว ซึ่งผู้ได้รับการแต่งตั้งในคำสั่งที่ถูกเพิกถอนนั้น ย่อมถูกกระทบสิทธิไปด้วย เรื่องนี้จึงน่าสนใจว่า ผู้ถูกกระทบสิทธิจะดำเนินการอย่างไรได้บ้างจะได้ชี้แจงแถลงไข ณ บัดนี้ จ้า

เรื่องมีอยู่ว่า ในการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของ ก.พ.ค. นั้น มีกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ได้ร้องทุกข์คำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ซึ่งเกิดจากกระบวนการคัดเลือกโดยผู้ร้องทุกข์เป็นผู้มีคุณสมบัติและสมัครเข้ารับการคัดเลือก แต่ผู้ร้องทุกข์ไม่ได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ เมื่อหัวหน้าส่วนราชการมีคำสั่งแต่งตั้งบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ร้องทุกข์จึงร้องทุกข์ว่าคำสั่งแต่งตั้งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของ ก.พ.ค. จนถึงขั้นตอนสุดท้ายหาก ก.พ.ค. วินิจฉัยโดยเห็นว่า กระบวนการคัดเลือกดังกล่าวกระทำไปโดยมิชอบไม่ว่าจะเกิดจากการดำเนินการคัดเลือกไม่เป็นไปตามรูปแบบ ขั้นตอน และวิธีการที่กฎหมายและระเบียบกำหนดไว้ หรือเกิดจากการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบของผู้สั่งแต่งตั้งโดยมีการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมเพื่อเอื้อประโยชน์ให้ผู้ได้รับการคัดเลือกก็ตาม ก.พ.ค. ก็จะมีคำวินิจฉัยให้เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งดังกล่าว อันทำให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกและ

*

ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๒๓ ก.ค. ๕๖

ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ ไปแล้ว กลับสู่สถานะเดิมก่อนได้รับแต่งตั้ง เมื่อพิจารณาในส่วนของผู้ร้องทุกข์จะเห็นได้ว่าเหตุแห่งทุกข์ได้หมดไปแล้ว แต่ทุกข์ย่อมกลับไปเกิดแก่ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในคำสั่งที่ถูกเพิกถอน เรื่องนี้บุคคลผู้ถูกระทบสิทธิจะทำการร้องทุกข์ได้หรือไม่นั้น ก.พ.ค. ได้พิจารณาและวินิจฉัยแล้วเห็นว่าผู้ถูกระทบสิทธิจะนำเรื่องที่ ก.พ.ค. เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งของตนมาร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. อีกไม่ได้ เนื่องจากจะเป็นเรื่องที่ได้เคยมีการร้องทุกข์และได้มีคำวินิจฉัยหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ซึ่งเป็นเรื่องที่ห้ามมิให้รับไว้พิจารณา ตามนัยข้อ ๔๒ ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ดังนั้น ผู้ที่ถูกกระทบสิทธิดังกล่าวจึงต้องใช้สิทธิฟ้องเป็นคดีต่อศาลปกครองชั้นต้นและดำเนินการในช่องทางของศาลต่อไป นะจ๊ะ ขอบอก

ไม่ได้รับการแต่งตั้งเนื่องจากผู้บังคับบัญชาแจ้งว่าผลงาน ไม่ผ่านการประเมินไม่เป็นเหตุที่จะนำมาร้องทุกข์ผู้บังคับบัญชาได้*

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ ขอนำกรณีร้องทุกข์เรื่องหนึ่งซึ่งเห็นว่าเป็นเรื่อง
ใกล้ตัว มาเล่าสู่กันฟังเพื่อเป็นกรณีศึกษาสำหรับเพื่อนข้าราชการทุกท่านครับ

เรื่องนี้ผู้ร้องทุกข์เป็นข้าราชการส่วนภูมิภาคในสังกัดกระทรวงหนึ่ง ได้รับทราบ
หนังสือแจ้งผลการประเมินผลงานที่ปลัดกระทรวงได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัด
แจ้งเรื่องการประเมินผลงานของผู้ร้องทุกข์ให้ทราบและให้แจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการ
ต่อไปด้วย ซึ่งต่อมาหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดที่ผู้ร้องทุกข์สังกัดได้มีหนังสือถึง
หัวหน้าหน่วยงานของผู้ร้องทุกข์ ให้แจ้งผู้ร้องทุกข์ทราบมติคณะกรรมการประเมินผลงาน
ตำแหน่งประเภทวิชาการว่า ผลงานที่ผู้ร้องทุกข์ส่งไปประเมินนั้น เป็นผลงาน
ด้านการบริหารจัดการไม่เกี่ยวกับลักษณะงานของงานบริการด้านที่ขอประเมิน
จึงเป็นผลงานที่ไม่ตรงกับตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาจึงไม่อาจ
ดำเนินการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามที่ขอประเมินได้ และหากประสงค์จะขอรับ
การประเมิน ให้ดำเนินการใหม่ตามหลักเกณฑ์การประเมิน

ผู้ร้องทุกข์เห็นว่า หนังสือที่ปลัดกระทรวงแจ้งให้ทราบเรื่องการประเมินผลงานนั้น
เป็นคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่เกิดจากผลการพิจารณาของคณะกรรมการประเมินผลงาน
ที่ประเมินผลงานของผู้ร้องทุกข์ไม่ตรงตามสาระสำคัญที่กำหนดไว้ ดังนั้น จากการปฏิบัติ
ของคณะกรรมการประเมินผลงาน ผู้ร้องทุกข์จึงเห็นว่าเป็นการปฏิบัติโดยมิชอบ
ตามที่กฎหมายกำหนด คำสั่งของผู้บังคับบัญชาจึงมิชอบไปด้วย ผู้ร้องทุกข์มีคำขอ

*

ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๒๘ พ.ค. ๕๖

ให้ ก.พ.ค. เพิกถอนหนังสือของผู้บังคับบัญชาเรื่องการประเมินผลงาน และขอให้พิจารณาผลงานของผู้ร้องทุกข์ตามวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้

แต่เมื่อความคับข้องใจซึ่งเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากมติของคณะกรรมการประเมินผลงานซึ่งเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการประเมินผลงานที่ได้รับการแต่งตั้งจาก อ.ก.พ. กรม ตามหลักเกณฑ์ของ ก.พ. (ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว๑๐ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๘) โดยมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดเกณฑ์การตัดสิน คุณภาพของผลงาน พิจารณาประเมินคุณภาพของผลงาน และวินิจฉัยกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพของผลงาน ผลการพิจารณาของคณะกรรมการประเมินผลงานถือเป็นที่สุด และให้รายงานผลการประเมินผลงานต่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ (พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ เดิม) และในกรณีที่ผลงานของผู้นั้นไม่ผ่านการประเมิน ให้แจ้งผู้ขอรับการประเมินทราบด้วย ดังนั้น ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ (๙) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จะแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งตามที่ขอรับการประเมินได้ ก็ต่อเมื่อคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาให้ผลงานของบุคคลนั้นผ่านการประเมินแล้วเท่านั้น

เมื่อเหตุแห่งความคับข้องใจเกิดจากมติของคณะกรรมการประเมินผลงาน ซึ่งมีใช่เป็นผู้บังคับบัญชา ตามมาตรา ๑๒๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ คำร้องทุกข์จึงไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ระบุไว้ในข้อ ๗ ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่แก้ไขโดยกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ กรณีนี้จึงไม่อาจร้องทุกข์ได้ นะจ๊ะ ขอบอก

ถูกว่ากล่าวตักเตือนนั้น สำคัญไฉน*

สวัสดีค่ะท่านผู้อ่าน กลับมาพบกันอีกครั้งกับ “ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ขอเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวกับการว่ากล่าวตักเตือนในระบบบริหารทรัพยากรบุคคลของทางราชการ กล่าวคือ การว่ากล่าวตักเตือนเป็นมาตรการทางการบริหารราชการอย่างหนึ่งของผู้บังคับบัญชาที่จะใช้ในกรณีข้าราชการซึ่งเป็นผู้ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดในการปฏิบัติราชการ ในระเบียบหรือแบบธรรมเนียมเพียงเล็กน้อย โดยความผิดนั้นไม่ก่อให้เกิดความเสียหายใด ๆ ซึ่งผู้บังคับบัญชาอาจเรียกมาว่ากล่าวตักเตือนด้วยวาจา หรืออาจทำเป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้

อย่างไรก็ดี การว่ากล่าวตักเตือนนี้อาจเกิดจากกรณีมีการกล่าวหาหรือปรากฏกรณีมีมูลว่าข้าราชการกระทำความผิดวินัยทั้งอย่างร้ายแรงและอย่างไม่ร้ายแรง แต่เมื่อสอบสวนแล้วปรากฏว่าข้าราชการผู้นั้นมิได้กระทำความผิด กระทำความผิดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นๆ อันทำให้การลงโทษทางวินัยอย่างเบาที่สุด คือ ภาคทัณฑ์ อาจเป็นโทษที่รุนแรงเกินไป ผู้บังคับบัญชาก็อาจยุติเรื่องการดำเนินการทางวินัยต่อผู้นั้น และใช้วิธีการว่ากล่าวตักเตือนเพื่อให้ข้าราชการมีความระมัดระวังในการปฏิบัติราชการมิให้เกิดความผิดพลาดขึ้นอีก ซึ่งเคยมีกรณีที่ข้าราชการยื่นหนังสืออุทธรณ์คำสั่งว่ากล่าวตักเตือนของผู้บังคับบัญชาต่อ ก.พ.ค.

*

ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๒ พ.ย. ๕๕

ซึ่ง ก.พ.ค. ได้พิจารณาว่า ตามมาตรา ๑๑๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติให้เรื่องที่ข้าราชการพลเรือนสามัญจะอุทธรณ์คำสั่งต่อ ก.พ.ค. ได้ จะต้องเป็นกรณีที่ถูกลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ หรือถูกให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๐ (๑) (๓) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ส่วนโทษทางวินัยตามพระราชบัญญัตินี้ นั้น ได้บัญญัติในมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ คือ โทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน ปลดออก และไล่ออกเท่านั้น ส่วนการว่ากล่าวตักเตือนมิใช่โทษทางวินัย ด้วยเหตุนี้จึงไม่อาจใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. ได้

แต่ทั้งนี้หากผู้ถูกลงกล่าวตักเตือนไม่เห็นด้วยหรือมีความคับข้องใจในคำสั่งดังกล่าว ก็สามารถทำการร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. หรือผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปจากผู้บังคับบัญชาผู้ออกคำสั่งแล้วแต่กรณีได้ ตามนัยมาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ นะจ๊ะ ขอบอก

ตัวอย่างเรื่องร้องทุกข์ที่ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาของ ก.พ.ค.*

วันนี้ “ก.พ.ค. ขอบอก” ขอเสนอตัวอย่างของการร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. ของข้าราชการพลเรือนสามัญ ว่ามีเรื่องลักษณะใดบ้างที่ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาของ ก.พ.ค.

๑. ผู้ร้องทุกข์ใช้นามว่า “ข้าราชการ ผู้เดือดร้อน” ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. กรณีการจับสอบคัดเลือกข้าราชการเพื่อเลื่อนตำแหน่งจากนักวิชาการศึกษาชำนาญการ เป็นนักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ และได้ดำเนินการรับสมัครไปเรียบร้อยแล้ว แต่สำนักบริหารงานบุคคลซึ่งมีตำแหน่งว่างและเป็นหน่วยงานที่รับสมัคร ได้ขยายเวลาการรับสมัครไปโดยอ้างว่าเป็นการเขียนบรรยายลักษณะงานเพิ่มเติม เรื่องดังกล่าวไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาของ ก.พ.ค. เนื่องจาก คำร้องทุกข์ไม่มีการลงชื่อผู้ร้องทุกข์ มีลักษณะเป็น “บัตรสนเท่ห์” จึงเป็นคำร้องทุกข์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๒. นาย ค. ผู้ใหญ่บ้าน ได้ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. กรณีบุตรสาวของ นาย ค. ถูกนาย พ. ซึ่งเป็นครูและเป็นหลานชายของผู้อำนวยการโรงเรียนกระทำชำเรา หลายครั้ง ผู้ร้องทุกข์ได้ร้องเรียนต่อผู้อำนวยการโรงเรียนดังกล่าว แต่ถูกปฏิเสธ และให้ญาติมาติดต่อเจรจาเรื่องค่าเสียหาย แต่ผู้ร้องทุกข์ไม่ยินยอมเพราะต้องการความเป็นธรรม กรณีเป็นเรื่องที่ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาของ ก.พ.ค. เนื่องจาก ผู้ร้องทุกข์มิได้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

*

ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๑๒ ก.พ. ๕๖

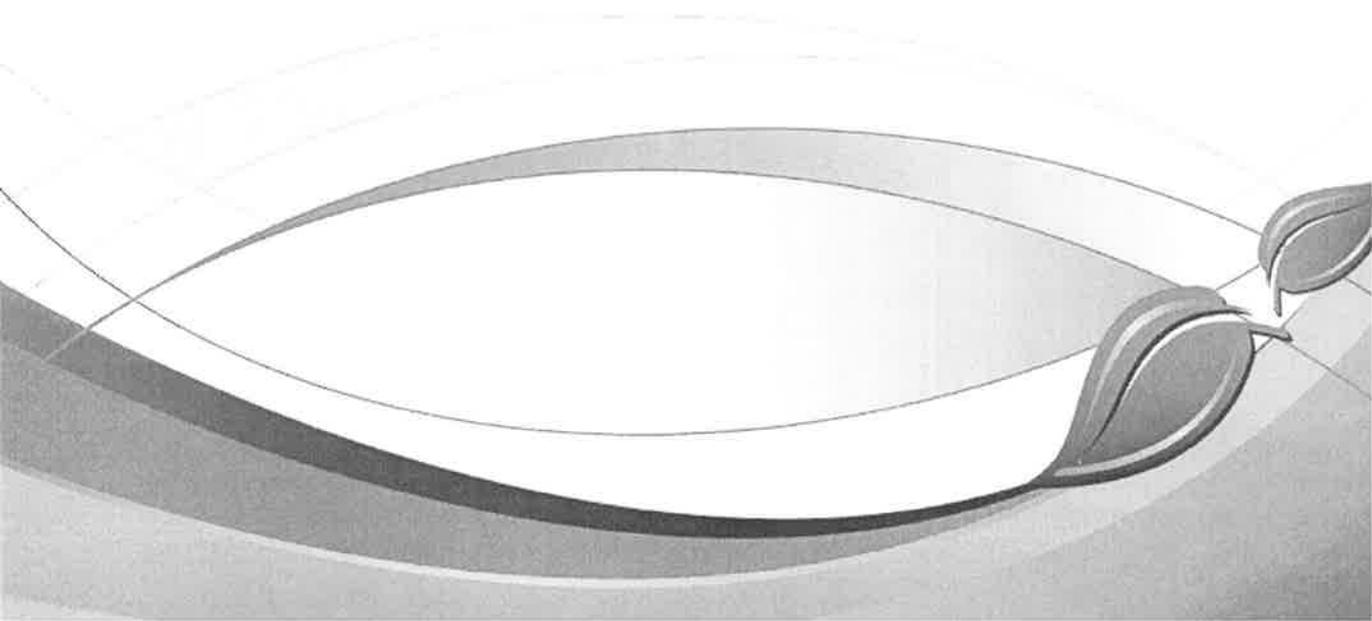
๓. นาง น. เป็นนักอักษรศาสตร์ชำนาญการพิเศษ ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมในการประเมินแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักอักษรศาสตร์เชี่ยวชาญ ซึ่งการประเมินแต่งตั้งนั้นเป็นอำนาจของคณะกรรมการประเมินของสำนักงาน ก.พ. กรณีจึงเป็นเรื่องที่ไม่อยู่ในอำนาจการพิจารณาของ ก.พ.ค. เนื่องจากเหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากคณะกรรมการประเมินที่ ก.พ. แต่งตั้ง มิใช่เป็นผู้บังคับบัญชา

๔. นางสาว ว. ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชาและถูกเพื่อนร่วมงานกลั่นแกล้งตลอดมา ผู้ร้องทุกข์ได้ถูกกลั่นแกล้งจนไม่ได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนและถูกอธิบดีสั่งย้ายโดยไม่เป็นธรรม กรณีดังกล่าวเป็นเรื่องที่ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาของ ก.พ.ค. เนื่องจากเหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากอธิบดี

จากอุทธรณ์ที่ยกมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า การร้องทุกข์โดยเป็นบัตรสนเท่ห์ การร้องทุกข์โดยผู้ร้องทุกข์มิได้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ การร้องทุกข์ที่เหตุเกิดจากอธิบดี หรือคณะกรรมการประเมินตำแหน่งต่าง ๆ ที่ ก.พ. แต่งตั้ง หากผู้ร้องทุกข์ได้รับความคับข้องใจก็จะไม่สามารถนำมาร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. ได้ เนื่องจากไม่อยู่ในอำนาจการพิจารณาของ ก.พ.ค. นะจ๊ะ ขอบอก

ภาค ๔

ร้องทุกข์เพราะเหตุใด



ร้องทุกข์กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมในการคัดเลือก ข้าราชการเข้ารับการประเมินเพื่อแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน*

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ ขอเสนอกรณีตัวอย่างเรื่องร้องทุกข์เกี่ยวกับการคัดเลือกข้าราชการเข้ารับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งเรื่องนี้ผู้ร้องทุกข์เป็นข้าราชการระดับชำนาญการพิเศษของกรมหนึ่งได้ร้องทุกข์ว่าการดำเนินการคัดเลือกข้าราชการเพื่อเข้ารับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ไม่เป็นไปตามระบบคุณธรรม กระบวนการพิจารณาคัดเลือก เร่งรีบผิดปกติและไม่โปร่งใส ไม่มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา ไม่ได้คำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และผลการปฏิบัติงานที่แท้จริง ตลอดจนไม่ได้ปฏิบัติตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๔/ว ๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘

ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า ในเรื่องการเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๗ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๒ กำหนดให้ใช้หลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กำหนดในหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๔/ว ๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๓๘ ซึ่งตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ดังกล่าว ได้กำหนดองค์ประกอบที่ใช้ในการพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ารับประเมินผลงานในตำแหน่งดังกล่าวไว้ โดยให้พิจารณาถึงความรู้ ความสามารถและความชำนาญในการปฏิบัติงาน ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง การปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการ และผลงานหรือผลการปฏิบัติงาน และได้กำหนดแนวทางในการคัดเลือกไว้ว่า ควรกำหนดองค์ประกอบที่จะใช้ในการพิจารณาคัดเลือกไว้อย่างชัดเจน ดำเนินการให้ข้าราชการในสังกัดได้ทราบเป็นการล่วงหน้า

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๑๐ ก.ย. ๕๖

ตามสมควร และผู้มีหน้าที่ในการคัดเลือกพิจารณาคัดเลือกตามองค์ประกอบ
ที่ได้กำหนดไว้

แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า การดำเนินการคัดเลือกไม่มีการประกาศรับสมัคร
มีเพียงแต่ประกาศว่ากรมจะดำเนินการคัดเลือกจากข้าราชการที่มีคุณสมบัติทุกคน
และในวันเดียวกับวันที่มีประกาศนั้น กรมได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือก
ข้าราชการเข้ารับการประเมินเพื่อเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญ
เฉพาะด้าน และคณะกรรมการคัดเลือกฯ ได้ประชุมพิจารณาในอีก ๒ วันถัดมา โดยมีมติ
ให้กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๔/ว ๑๖
ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๓๘ และดำเนินการคัดเลือกจนได้ข้าราชการที่จะให้เข้ารับ
การประเมินผลงาน จำนวน ๑๖ ราย จากผู้มีคุณสมบัติทั้งหมดจำนวน ๑๘๓ ราย
ใช้เวลาในการพิจารณาเพียง ๒ ชั่วโมง โดยมีเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบ
การพิจารณาเพียงประการเดียว คือ บัญชีเรียงลำดับอาวุโสของข้าราชการ
ที่มีคุณสมบัติเข้ารับการคัดเลือก จึงเห็นว่า การดำเนินการคัดเลือกไม่มีเอกสาร
หลักฐานอื่นใดที่พิสูจน์ให้เห็นได้ว่าผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ
หรือมีผลงานดีเด่นกว่าผู้ร้องทุกข์อย่างไร เป็นการพิจารณาคัดเลือกข้าราชการ
ตามอำเภอใจ ไม่ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของหนังสือสำนักงาน ก.พ. ดังกล่าว
ที่ให้นับผลงานหรือผลการปฏิบัติงานเป็นองค์ประกอบหลักในการพิจารณา และยังไม่ได้
ปฏิบัติตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ดังกล่าวในส่วนที่ไม่ได้มีการกำหนดเกณฑ์การ
คัดเลือกข้าราชการไว้อย่างชัดเจนและประกาศให้ข้าราชการได้ทราบล่วงหน้า
ตามสมควร การดำเนินการคัดเลือกข้าราชการเพื่อเข้ารับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้
ดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายคำสั่งทุกข์ของ
ผู้ร้องทุกข์ฟังขึ้น วินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงที่สั่งให้ข้าราชการจำนวน ๑๖ ราย
รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

คุณสมบัติของผู้สมัครแตกต่างกัน

แต่ใช้กระบวนการคัดเลือกอย่างเดียวกันจึงไม่ชอบ*

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ ขอเสนอเรื่องร้องทุกข์กรณีกระบวนการคัดเลือก เพื่อแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนัก (ผู้อำนวยการ ระดับต้น) จำนวน ๑๓ ตำแหน่ง ไม่ชอบ ด้วยกฎหมายและไม่เป็นธรรม โดยคุณสมบัติของผู้สมัครแตกต่างกันแต่กลับใช้กระบวนการคัดเลือกอย่างเดียวกัน

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๓ กรมแห่งนี้ ได้ประกาศรับสมัครคัดเลือกข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก (ผู้อำนวยการ ระดับต้น) ๒ ฉบับ ฉบับแรกกำหนดคุณสมบัติผู้สมัครจะต้องเป็น ข้าราชการประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ มีผู้สมัครรวม ๒๘ ราย ฉบับที่ ๒ ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ และ ประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ซึ่งได้ดำรงตำแหน่ง มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี มีผู้สมัครรวม ๑๓๔ ราย โดยใช้การคัดเลือกจากการ เสนอแนวคิดวิสัยทัศน์ในวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๓

ก.พ.ค. พิจารณาแล้ว เห็นว่า การที่กรมดำเนินการคัดเลือกโดย คณะกรรมการชุดเดียวกัน ใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบเดียวกัน การเสนอแนวคิด วิสัยทัศน์ด้วยโจทย์เดียวกัน และดำเนินการในคราวเดียวกัน ระหว่างผู้สมัครที่มี คุณสมบัติประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ กับผู้สมัครที่มีคุณสมบัติประเภท วิชาการ ระดับชำนาญการ และประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ในตำแหน่งที่ว่าง

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ ก.พ.ค. ขอบอก ” ฉบับวันที่ ๒๖ ก.พ. ๕๖

๑๓ ตำแหน่ง โดยไม่แบ่งแยกกว่าเป็นการย้ายหรือการเลื่อน อย่างละกี่ตำแหน่ง ด้วยเหตุผลใด เป็นการไม่ดำเนินการให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์วิธีการย้ายและวิธีการเลื่อน ข้าราชการ ตามที่ ก.พ. กำหนด เนื่องจากการพิจารณาข้าราชการประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ ต้องเป็นไปตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘/ว ๙ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๓๕ ส่วนการพิจารณาประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ และประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ใช้หลักเกณฑ์ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๒๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๐ นอกจากนี้ ยังเป็นการกระทำ ที่เป็นการปฏิบัติต่อบุคคลที่มีความแตกต่างกันในสาระสำคัญเป็นอย่างเดียวกัน เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผลการคัดเลือกจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ดังนั้น คำสั่งที่เลื่อนข้าราชการประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น จำนวน ๘ ราย และคำสั่งที่ย้ายข้าราชการประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น จำนวน ๕ ราย ซึ่งออกตาม ผลการคัดเลือกดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกัน ก.พ.ค. จึงให้ยกเลิกคำสั่ง ทั้งสองฉบับดังกล่าว และให้กรมดำเนินการคัดเลือกใหม่ให้ถูกต้องตามกฎหมายต่อไป นะจ๊ะ ขอบอก

ร้องทุกข์กรณีถูกปลัดกระทรวงดำเนินการทางวินัยในเรื่องเดียวกัน*

“ก.พ.ค. ขอบอกวันนี้” ขอเสนอเรื่องราวของผู้ตรวจราชการกรมรายหนึ่ง ได้ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. กรณีปลัดกระทรวงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะมูลเหตุเดียวกันนี้ กรมต้นสังกัดได้แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงและมีคำสั่งให้ว่ากล่าวตักเตือนไปแล้ว ซึ่งผู้ร้องทุกข์ก็มิได้ร้องทุกข์คำสั่งแต่อย่างใด และต่อมาได้รับการล้างมลทิน (เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐) ดังนั้น การที่กระทรวงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวินัยจึงเป็นการดำเนินการทางวินัยซ้ำในเรื่องเดียวกัน ขอให้ ก.พ.ค. พิจารณายกเลิกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวินัยดังกล่าว

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อนาย ส. ผู้อำนวยการสำนักจังหวัดในกรมเดียวกัน มีหนังสือถึงอธิบดีขอให้ดำเนินการทางวินัยกับนาง ว. และผู้ร้องทุกข์ กรมก็ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๙๙ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ กรมพิจารณารายงานการสืบสวนข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า เป็นเรื่องเล็กน้อย และบุคคลทั้งสองไม่เคยกระทำผิดวินัยมาก่อน จึงสั่งว่ากล่าวตักเตือนบุคคลทั้งสอง ต่อมา ปลัดกระทรวงได้รับหนังสือร้องเรียนจากนาย ส. อีก ซึ่งอ้างว่ากรมยังไม่ได้ดำเนินการทางวินัยแก่บุคคลทั้งสอง ปลัดกระทรวงพิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินการของกรมเป็นการดำเนินการเบื้องต้น

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ ก.พ.ค. ขอบอก ” ฉบับวันที่ ๔ มิ.ย. ๕๖

ก่อนที่จะเข้าสู่กระบวนการดำเนินการทางวินัย ดังนั้น แม้อธิบายได้ว่าจะได้ว่ากล่าว
ตักเตือนบุคคลทั้งสองอันเป็นผลมาจากผลการสืบสวนข้อเท็จจริงดังกล่าว ก็ยังไม่ถือ
ได้ว่าปลัดกระทรวงได้ดำเนินการทางวินัยแก่บุคคลทั้งสองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
ข้าราชการพลเรือนแต่อย่างใด ประกอบกับหากเป็นการดำเนินการทางวินัยแล้ว
อธิบดีจะต้องปฏิบัติตามมาตรา ๑๐๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย
พ.ศ. ๒๕๓๙ คือ ต้องรายงานการว่ากล่าวตักเตือนไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง
เพื่อพิจารณา แต่ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่ากรมได้รายงานการว่ากล่าวตักเตือนดังกล่าว
ต่อ อ.ก.พ. กระทรวง แต่อย่างใด จากข้อเท็จจริงทั้งหมดจึงยังฟังไม่ได้ว่าการที่อธิบดี
ได้ว่ากล่าวตักเตือน นาง ว. และผู้ร้องทุกข์ไปนั้น เป็นการดำเนินการทางวินัยแก่บุคคล
ทั้งสองแล้ว ดังนั้น การที่ปลัดกระทรวงซึ่งเป็นคู่กรณีในการร้องทุกข์ และเป็นผู้มีอำนาจ
สั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้ร้องทุกข์ ตามมาตรา ๕๗ (๕) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามเรื่องที่
นาย ส. ร้องเรียนนั้น ยังไม่เคยมีการดำเนินการทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
ข้าราชการพลเรือนแก่ผู้ร้องทุกข์ จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๙๒ และมาตรา ๑๓๒
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่งตั้งคณะกรรมการ
สอบสวนแก่ผู้ร้องทุกข์ จึงไม่เป็นการดำเนินการทางวินัยซ้ำแต่อย่างใด กรณีจึงถือว่า
ผู้ร้องทุกข์ยังไม่ได้รับผลจากมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ พ.ศ. ๒๕๕๐

ดังนั้น ในเรื่องนี้ปลัดกระทรวงจึงมีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการ
สอบสวนทางวินัยแก่ผู้ร้องทุกข์ได้ ก.พ.ค. จึงมีคำวินิจฉัยให้ยกคำร้องทุกข์ นะจะ
ขอออก

ร้องทุกข์ว่าไม่ได้รับการพิจารณาความดีความชอบ*

วันนี้ ก.พ.ค. ขอบอก ขอเสนอเรื่องราวของข้าราชการรายหนึ่งซึ่งได้ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. เรื่องการประเมินผลการปฏิบัติงานรอบที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๕๓ ว่า คู่กรณีในการร้องทุกข์ได้เลื่อนเงินเดือนให้ตามผลประเมินอยู่ในระดับดี เป็นการประเมินไม่ชอบด้วยระเบียบราชการ และผู้ประเมินมีอคติและกลั่นแกล้งในเรื่องการมอบงานเพิ่มเติมในเวลากระชั้นชิดกับการประเมิน ผู้ร้องทุกข์จึงมีคำขอให้ได้รับผลประเมินเป็นระดับดีเด่น

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ภารกิจของสำนักที่ผู้ร้องทุกข์สังกัดอยู่เป็นงานที่ทำต่อเนื่องมาจากการประเมินรอบที่ ๑ ผู้ร้องทุกข์ทราบหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตามประกาศของส่วนราชการตั้งแต่รอบที่ ๑ รับทราบภารกิจหลักของกลุ่มและหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองตั้งแต่ต้นรอบการประเมินและรับมอบหมายงานเพิ่มเติมแล้ว ส่วนผู้ประเมินความดีความชอบของผู้ร้องทุกข์ ได้แก่ หัวหน้ากลุ่มงาน ฯ ผู้อำนวยการสำนัก ฯ และคณะกรรมการกลั่นกรอง ฯ ซึ่งผลประเมินปรากฏว่าผู้ร้องทุกข์อยู่ในระดับดี ซึ่งกฎระเบียบที่กำหนดให้ส่วนราชการต้องดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามหนังสือสำนักงาน ก.พ ที่ นร ๑๐๑๒/ว ๒๐ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๒ ข้อ ๙ วิธีการประเมินผลการปฏิบัติราชการ กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ ประกาศของส่วนราชการลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ ก.พ.ค. ขอบอก ” ฉบับวันที่ ๒๓ เม.ย. ๕๖

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ต้นสังกัดได้ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีประเมินผลการปฏิบัติราชการ กำหนดให้ผู้ประเมินและผู้รับการประเมินต้องมีการจัดทำข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับการมอบหมายงานและกำหนดดัชนีชี้วัด การประเมินผลการปฏิบัติราชการเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ได้ประกาศไว้และตามข้อตกลง ส่วนการให้คำปรึกษาแนะนำผู้รับการประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนาเพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ของงาน ฯ นั้น ผู้ร้องทุกข์ไม่เคยเสนอปัญหาแต่ฟังได้ว่าหัวหน้ากลุ่ม ฯ เคยช่วยหาตัวอย่างการทำงานให้ผู้ร้องทุกข์ ได้มีการแจ้งผลการประเมินให้ผู้รับการประเมินทราบ และมีการประกาศรายชื่อผู้มีผลการปฏิบัติราชการอยู่ในระดับดีเด่นและดีมากแล้ว ก.พ.ค. จึงวินิจฉัยว่าการประเมินผลการปฏิบัติงานรอบที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๕๓ ชอบด้วยกฎหมาย และผลการประเมินของผู้ร้องทุกข์เหมาะสมแล้ว จึงให้ยกคำร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์รายนี้

เรื่องนี้มีข้อสังเกตว่า ผู้ร้องทุกข์รายนี้ได้ร้องทุกข์เรื่องการประเมินผลการปฏิบัติงานติดต่อกันถึง ๓ รอบ คือ รอบที่ ๑ และ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๕๓ และรอบที่ ๑ ของปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ดังนั้น ผู้บริหารควรจะได้ใช้กระบวนการพนักงานสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน เมื่อมีการปรับประสิทธิภาพการทำงานก็จะเกิดการประเมินผลงานที่เป็นที่ยอมรับกันได้ทั้งสองฝ่าย และในส่วนของข้าราชการผู้ปฏิบัติงานก็ควรปรับปรุงพัฒนางานของตนอยู่เสมอ ไม่ควรคิดเข้าข้างตนเองโดยไม่ยอมรับความจริง นะจ๊ะ ขอบอก

ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปปรับลด คะแนนประเมินโดยไม่แจ้งเหตุผล*

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ เป็นกรณีตัวอย่างเรื่องร้องทุกข์เกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติราชการเพื่อเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการ โดยผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปประเมินผลงานให้คะแนนต่ำกว่าที่ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นประเมินให้ไว้ และส่งผลให้อัตราร้อยละของการเลื่อนเงินเดือนลดลง

เรื่องนี้ผู้ร้องทุกข์ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก ได้รับทราบคำสั่งเลื่อนเงินเดือนแล้วสงสัยว่าทำไมอัตราการเลื่อนเงินเดือนลดลงเพราะได้เคยลงลายมือชื่อรับทราบผลการประเมินของรองอธิบดีในฐานะผู้บังคับบัญชาชั้นต้นว่าตนได้คะแนนรวม ๗๙.๘๖ คะแนน อัตราร้อยละของการเลื่อนเงินเดือนอยู่ที่ประมาณร้อยละ ๒.๕ ขึ้นไป จึงไปขอสำเนาเอกสารประเมินผลงานมาดูแล้วพบว่าคะแนนรวมของผู้ร้องทุกข์ได้ถูกอธิบดีปรับลดลงเหลือ ๖๕ คะแนน ซึ่งอัตราการร้อยละของการเลื่อนเงินเดือนอยู่ที่ร้อยละ ๑.๙ ซึ่งปลัดกระทรวงได้เห็นชอบกับผลการประเมินและออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือนแล้ว และภายหลังอธิบดีก็ได้มีการระบุเหตุผลของการปรับลดคะแนนในใบสรุปประเมินผลการปฏิบัติราชการของผู้ร้องทุกข์พร้อมกับให้ผู้ร้องทุกข์รับทราบผลการประเมินดังกล่าว ผู้ร้องทุกข์จึงเห็นว่า การประเมินดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ ก.พ.ค. ขอบอก ” ฉบับวันที่ ๑ ม.ค. ๕๖

สำหรับประเด็นการพิจารณาในเรื่องการปรับลดคะแนนและการแสดงเหตุผลประกอบนั้น ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ร้องทุกข์ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักผู้มีความสามารถประเมินผลการปฏิบัติราชการ คือ อธิบดี ตามข้อ ๒ (๔) ของหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๒/ว ๒๐ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๒ การที่ร้องอธิบดีประเมินผลการปฏิบัติราชการผู้ร้องทุกข์โดยให้คะแนนรวม ๗๙.๘๖ คะแนน นั้น เป็นความเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่เสนอประกอบการพิจารณาของผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป ความเห็นดังกล่าวย่อมไม่ผูกพันอธิบดีในฐานะผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป อธิบดีจึงสามารถมีความเห็นต่างจากรองอธิบดีและย่อมที่จะปรับลดคะแนนได้ด้วยเช่นกัน ส่วนเหตุผลในการปรับลดคะแนนนั้น เมื่อการเลื่อนเงินเดือนเป็นผลมาจากการประเมินที่ผู้มีความสามารถสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เห็นชอบแล้ว และเมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าอธิบดีมีหนังสือหารือมายังสำนักงาน ก.พ. เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนกรณีผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปมีความเห็นแตกต่างและมีการปรับลดหรือเพิ่มคะแนนผลการประเมินการปฏิบัติราชการ จะมีขั้นตอนการปฏิบัติต่อผู้รับการประเมินเพิ่มเติมหรือไม่อย่างไร แต่ยังไม่ได้รับแจ้งผลการหารือแต่อย่างใด ขณะเดียวกันข้อเท็จจริงได้ความว่าอธิบดีก็ได้ให้เหตุผลที่ปรับลดคะแนนรวมทั้งแจ้งให้ผู้ร้องทุกข์รับทราบแล้ว ดังนั้นแม้อธิบดีจะไม่ได้ให้เหตุผลตั้งแต่แรกที่ปรับลดคะแนนก็ไม่ได้เป็นเหตุทำให้คำสั่งเลื่อนเงินเดือนไม่สมบูรณ์แต่อย่างใด

ในกรณีเช่นนี้เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจกันตั้งแต่แรกและความสัมพันธ์อันดีในหน่วยงาน ผู้ประเมินก็อาจบอกกล่าวเหตุผลกันก่อนสักนิดหนึ่งก็จะไม่มีเหตุการณ์ให้ต้องร้องทุกข์กันเช่นนี้นะจ๊ะ ขอบอก

ก.พ.ค. วินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งแต่งตั้ง กรณีใช้อำนาจและดุลพินิจไม่ชอบ*

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ขอเสนอเรื่องราวร้องทุกข์กรณีของนักวิชาการศึกษา ๗ ว. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมในการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ และตำแหน่งวิชาชีพเฉพาะ ตำแหน่งระดับ ๘ ลงมา โดยปรากฏว่าสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพได้มีการแบ่งกลุ่มงานภายในใหม่ แต่กลับกำหนดตำแหน่งนักวิชาการศึกษานานาญการพิเศษ จำนวน ๒ ตำแหน่งซ้อนกันอยู่ คือ ตำแหน่งเลขที่ ๓๖๘ และตำแหน่งเลขที่ ๔๐๓ ผู้ร้องทุกข์เห็นว่า การประเมินผลงานครั้งนี้ไม่ถูกต้อง เพราะหัวหน้ากลุ่มงานตำแหน่งเลขที่ ๓๖๘ ยังปฏิบัติหน้าที่ในฐานะหัวหน้ากลุ่มงานอยู่

ก.พ.ค. พิจารณาแล้ว เห็นว่า ตำแหน่งนักวิชาการศึกษา ๘ ว ตำแหน่งเลขที่ ๔๐๓ เป็นตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มมาตรฐานการเรียนการสอนและรับรองวุฒิเดิม ซึ่งผู้ครองตำแหน่งนี้ขอเกษียณอายุก่อนกำหนด ทำให้ตำแหน่งนี้ว่างลง เมื่อ ก.พ. เห็นชอบให้แบ่งกลุ่มงานในสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพใหม่ ปรากฏว่ากลุ่มมาตรฐานอาชีวศึกษาอุตสาหกรรม ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปและยังคงมีตำแหน่งนักวิชาการศึกษา ๘ ว. ตำแหน่งเลขที่ ๓๖๘ เป็นหัวหน้ากลุ่มอยู่ การนำตำแหน่งเลขที่ ๔๐๓ มาใช้คัดเลือกในตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มมาตรฐานอาชีวศึกษาอุตสาหกรรมจึงไม่ถูกต้อง แม้ อ.ก.พ. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ ก.พ.ค. ขอบอก ” ฉบับวันที่ ๕ ก.พ. ๕๖

จะมีมติเห็นชอบการจัดคนลงตามทีเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งมีฐานะเทียบเท่าปลัดกระทรวง ในฐานะคูกรณในการร้องทุกข์เสนอ ก็ไม่ทำให้ การดำเนินการที่ไม่ถูกต้องเป็นเรื่องที่ถูกต้องได้ และเมื่อดำเนินการแล้วก็ทำให้ กลุ่มมาตรฐานอาชีวศึกษาอุตสาหกรรมมีตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มซ้อนกัน ๒ ตำแหน่ง คือ ตำแหน่งเลขที่ ๔๐๓ และตำแหน่งเลขที่ ๓๖๘ คูกรณในการร้องทุกข์ จึงได้แบ่งกลุ่มงานในสำนักนี้ใหม่โดยไม่ขอความเห็นชอบจาก ก.พ. และได้ให้ตำแหน่ง เลขที่ ๔๐๓ ไปเป็นหัวหน้ากลุ่มงานที่แบ่งใหม่ การดำเนินการของคูกรณในการร้องทุกข์ ดังกล่าว ไม่มีเหตุผล ไม่ตรงไปตรงมา เป็นการบิดเบือนการใช้อำนาจ และเป็นการ ใช้ดุลพินิจตามอำเภอใจ ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้เข้ารับการคัดเลือก อันเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ

ก.พ.ค. จึงวินิจฉัยให้คูกรณในการร้องทุกข์ยกเลิกคำสั่งที่รับโอน ข้าราชการครูรายหนึ่งมาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย และให้ดำเนินการใหม่ให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่รับทราบ คำวินิจฉัย

การใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชาในการย้ายข้าราชการ (๑)*

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ ขอนำแง่มุมเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การย้ายข้าราชการ และการใช้อำนาจย้ายข้าราชการมาแนะนำเสนอ เพื่อเป็นอุทาหรณ์สำหรับผู้บังคับบัญชา และในขณะเดียวกันก็ให้เพื่อนข้าราชการได้รับทราบและติดตามใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชาได้ด้วย

โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๓ วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติว่า การย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ข้าราชการพลเรือนสามัญในหรือต่างกระทรวงหรือกรม แล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. แต่โดยที่ขณะนี้ ก.พ. ยังอยู่ระหว่างการออกกฎ ก.พ. ว่าด้วยการย้าย การโอน หรือการเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญ ทำให้ ก.พ. ต้องอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๓๒ และมาตรา ๑๓๗ กำหนดให้นำกฎ ก.พ. ข้อบังคับหรือระเบียบ ตลอดจนหนังสือเวียนเกี่ยวกับการย้ายที่ออกตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลมตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว๗ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมสำหรับมาตรา ๖๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดเป็นข้อห้ามสำหรับการย้ายไว้ว่า การย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่ำกว่าเดิมจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้น ฉะนั้น ในการย้ายข้าราชการปัจจุบัน จึงมีทั้งการสั่งแต่งตั้งให้ข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งหนึ่งไปดำรงตำแหน่งอื่นในระดับเดียวกันภายในกรมเดียวกัน จะเป็นตำแหน่งในสายงานเดียวกันหรือต่างสายงาน และในขณะเดียวกันก็มีการสั่งย้ายข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งต่างประเภทด้วย

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๒ ก.ค. ๕๖

ในการจัดระเบียบข้าราชการพลเรือนสามัญตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ได้เน้นย้ำว่าให้คำนึงถึงระบบคุณธรรม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถของบุคคล ความเสมอภาค ความเป็นธรรม และประโยชน์ของทางราชการ ในการบริหารทรัพยากรบุคคล ต้องคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพขององค์กรและลักษณะงาน โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมอย่างใดก็ตาม แม้จะมีหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวกำหนดไว้แล้วก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติยังมีปัญหาความคับข้องใจเกี่ยวกับการย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญเกิดขึ้นอยู่เนือง ๆ ซึ่งอาจเป็นความประสงค์ของผู้บังคับบัญชาเองที่จะย้ายข้าราชการผู้นั้น หรืออาจมีนโยบายสับเปลี่ยนหมุนเวียนย้ายข้าราชการให้ไปปฏิบัติงานในสังกัดใหม่ (ต่างกอง/สำนัก) ซึ่งอาจเป็นสายงานเดิม ต่างสายงาน หรือต่างประเภทเพื่อความเหมาะสมกับการปฏิบัติราชการ ซึ่งการปฏิบัติดังกล่าวของผู้บังคับบัญชาอาจสร้างความไม่พึงพอใจให้กับข้าราชการด้วยเหตุผลว่ามีการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมขัดกับระบบคุณธรรม บางรายสะท้อนว่าการถูกย้ายทำให้ผู้อื่นมองเสมือนเป็นการถูกลงโทษและนำมาสู่การร้องทุกข์

ในตอนหน้าจะขอนำอุทธรณ์เรื่องร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. เรื่องหนึ่งซึ่งเป็นการร้องทุกข์กรณีผู้บังคับบัญชามีคำสั่งย้ายข้าราชการไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดี (นักบริหารต้น) โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย มาเสนอ นะจ๊ะ ขอบอก

การใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชาในการย้ายข้าราชการ (๒)*

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ เป็นตอนต่อจากตอนที่แล้วซึ่งได้นำเสนอแง่มุมเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การย้ายข้าราชการ และการใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชาในการย้ายข้าราชการ ในตอนนี้จะขอยกกรณีร้องทุกข์เรื่องหนึ่งมาเป็นอุทาหรณ์

เรื่องนี้ผู้ร้องทุกข์ได้ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. กรณีปลัดกระทรวงมีคำสั่งย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญให้ไปดำรงตำแหน่งรองอธิบดี (นักบริหารระดับต้น) ของกรม ๆ หนึ่ง โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยผู้ร้องทุกข์เป็นหนึ่งในผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกแต่ไม่ได้รับการคัดเลือกเห็นว่า ตนเองเป็นผู้มีคุณสมบัติเหนือกว่าบรรดาผู้สมัครทั้งหมด ทั้งประวัติการรับราชการโดยเคยดำรงตำแหน่งทั้งผู้อำนวยการสำนักและผู้ตรวจราชการกรม และมีอาวุโสสูงที่สุดรวมทั้งมีประสบการณ์ที่หลากหลายมากกว่าผู้สมัครรายอื่น ๆ นอกจากนี้ ยังร้องทุกข์ว่าคณะกรรมการคัดเลือกไม่ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

ก.พ.ค. ได้วินิจฉัยว่า โดยที่เรื่องนี้เป็นเรื่องการย้ายข้าราชการที่ปลัดกระทรวงใช้อำนาจตามมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ สั่งย้ายข้าราชการ ๒ ราย ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดี (นักบริหารระดับต้น) ในตำแหน่งที่ว่างทั้ง ๒ ตำแหน่งของกรม ๆ หนึ่ง ตามผลการคัดเลือกข้าราชการของคณะกรรมการคัดเลือก ซึ่งเมื่อพิเคราะห์ถึงการดำเนินการตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๑/ว ๙ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๔ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดี

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ ก.พ.ค. ขอบอก ” ฉบับวันที่ ๙ ก.ค. ๕๖

(นักบริหารระดับต้น) แล้ว เห็นว่า คณะกรรมการคัดเลือกไม่ได้วิเคราะห์งาน ในตำแหน่งรองอธิบดีทั้ง ๒ ตำแหน่งที่ว่าง เพียงแต่นำข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่ความ รับผิดชอบและความต้องการของตำแหน่งที่จะแต่งตั้งทั้ง ๒ ตำแหน่งที่อธิบดีส่งให้ ปลัดกระทรวงไปใส่ไว้ในประกาศรับสมัครของคณะกรรมการคัดเลือก อีกทั้งกำหนด ความรู้ความสามารถที่ต้องการของทั้ง ๒ ตำแหน่งดังกล่าวไว้เหมือนกันในประกาศดังกล่าว ซึ่งเป็นการพิจารณาจากข้อมูลที่อธิบดีส่งให้ปลัดกระทรวงแทนที่จะพิจารณา จากผลการวิเคราะห์งานในตำแหน่งนั้น จึงเป็นการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อ ๒.๒.๑ ของหนังสือสำนักงาน ก.พ. ดังกล่าว

ส่วนการที่คณะกรรมการคัดเลือกกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือก เพื่อประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่งไว้ในประกาศรับสมัครว่า จะประเมินความ เหมาะสมกับตำแหน่งโดยการประเมินจากข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏในเอกสารที่แนบท้าย ประกาศรับสมัครนั้น เป็นเพียงการกำหนดและประกาศให้ทราบทั่วกันว่าจะ ใช้วิธีการในการประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่งอย่างไรเท่านั้น แต่ไม่ได้กำหนด และประกาศให้ทราบทั่วกันว่าจะพิจารณาแต่ละรายการประเมินซึ่งประกอบด้วย พฤติกรรมหรือคุณลักษณะต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการคัดเลือก ความรู้ความสามารถที่ต้องการ จากข้อมูลใด และมีขั้นตอนดำเนินการในการคัดเลือก อย่างไร จึงเป็นการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อ ๒.๒.๒ ข้อ ๒.๒.๒.๑ และข้อ ๒.๒.๒.๓ ของหนังสือสำนักงาน ก.พ. ดังกล่าว นอกจากนี้ การที่คณะกรรมการคัดเลือก ขอให้อธิบดีให้ข้อมูลและความเห็นเกี่ยวกับผู้สมัคร และได้นำความเห็นของอธิบดี มาประกอบการประเมินโดยไม่มีการสัมภาษณ์ผู้สมัครทุกคนประกอบการพิจารณา

เพื่อให้ได้ข้อมูลของผู้สมัครในส่วนที่ไม่ปรากฏในเอกสารประกอบการสมัคร ถือว่า คณะกรรมการคัดเลือกมิได้ใช้วิธีการประเมินอื่นที่อาจทำได้ นั่นคือวิธีการสัมภาษณ์ ผู้สมัครทุกคน เพื่อให้ได้ข้อมูลของผู้สมัครในส่วนที่ไม่ปรากฏในเอกสารประกอบการสมัคร จึงเป็นการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อ ๒.๕ และการที่คณะกรรมการคัดเลือก นำเหตุผลของอธิบดีที่เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการคัดเลือกมาระบุเป็นเหตุผล ของความเหมาะสมของบุคคลเสนอให้ปลัดกระทรวงพิจารณาแต่งตั้งนั้น เป็นการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อ ๒.๖ ของหนังสือสำนักงาน ก.พ. ดังกล่าว

ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการคัดเลือกดำเนินการคัดเลือกผู้สมัครโดยไม่ปฏิบัติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ รวมทั้งข้อ ๓ และ ข้อ ๔ ของแบบการประเมินบุคคล ในการคัดเลือก จึงเป็นการดำเนินการคัดเลือกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย คำสั่งย้าย ข้าราชการจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน ก.พ.ค. จึงวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่ง โดยให้มีผล ตั้งแต่วันที่ระบุในคำสั่งแต่งตั้ง แล้วดำเนินการคัดเลือกผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกเพื่อ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดีจากผู้สมัครคนเดิมจำนวน ๑๒ คน ใหม่ โดยปฏิบัติให้เป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการตามข้อ ๒.๒.๑ ข้อ ๒.๒.๒ ข้อ ๒.๒.๒.๑ ข้อ ๒.๒.๒.๓ ข้อ ๒.๕ และข้อ ๒.๖ ของหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๑/ว ๙ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๔ รวมทั้งข้อ ๓ และข้อ ๔ ของแบบการประเมินบุคคล ในการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งนักบริหาร ๙ ต่อไป

เหตุแห่งการร้องทุกข์หมดสิ้นไป*

“เหตุแห่งการร้องทุกข์หมดสิ้นไป” อาจเกิดขึ้นได้หลายกรณี ก.พ.ค. ขอบอก วันนี้ ขอเสนอตัวอย่างคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. เรื่องหนึ่ง ที่เป็นกรณีเหตุแห่งการร้องทุกข์หมดสิ้นไป ซึ่งสาเหตุเกิดจากอะไรนั้น เราไปดูกัน

ผู้ร้องทุกข์ได้ร้องทุกข์ว่า สำนักงานปลัดกระทรวงได้มีหนังสือแจ้งโรงพยาบาลแห่งหนึ่งว่า การคัดเลือกบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งหัวหน้าพยาบาล (ระดับชำนาญการพิเศษ) โรงพยาบาลแห่งหนึ่งที่กำลังดำเนินการไปแล้ว ซึ่งผู้ร้องทุกข์ได้รับการคัดเลือกอยู่ในลำดับที่ ๓ เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงขอให้ตรวจสอบกระบวนการคัดเลือกและดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลปกครองที่เคยวินิจฉัยกรณีทำนองนี้ไว้แล้ว ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจึงยกเลิกประกาศผลการคัดเลือกบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งหัวหน้าพยาบาล (ระดับชำนาญการพิเศษ) และผู้ว่าราชการจังหวัดมีประกาศจังหวัดรับสมัครบุคคลเข้ารับการศึกษาเพื่อเลื่อนระดับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพยาบาล (ระดับชำนาญการพิเศษ) โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครเข้ารับการศึกษาว่า จะต้องดำรงตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการเท่านั้น ผู้ร้องทุกข์เห็นว่าการกำหนดดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่เป็นธรรม มีลักษณะเลือกปฏิบัติ กีดกันและกลั่นแกล้งผู้ร้องทุกข์ ทำให้ผู้ร้องทุกข์เสียสิทธิในการสมัครเข้ารับการศึกษาในครั้งนี้ ขอให้ ก.พ.ค. พิจารณาให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ร้องทุกข์

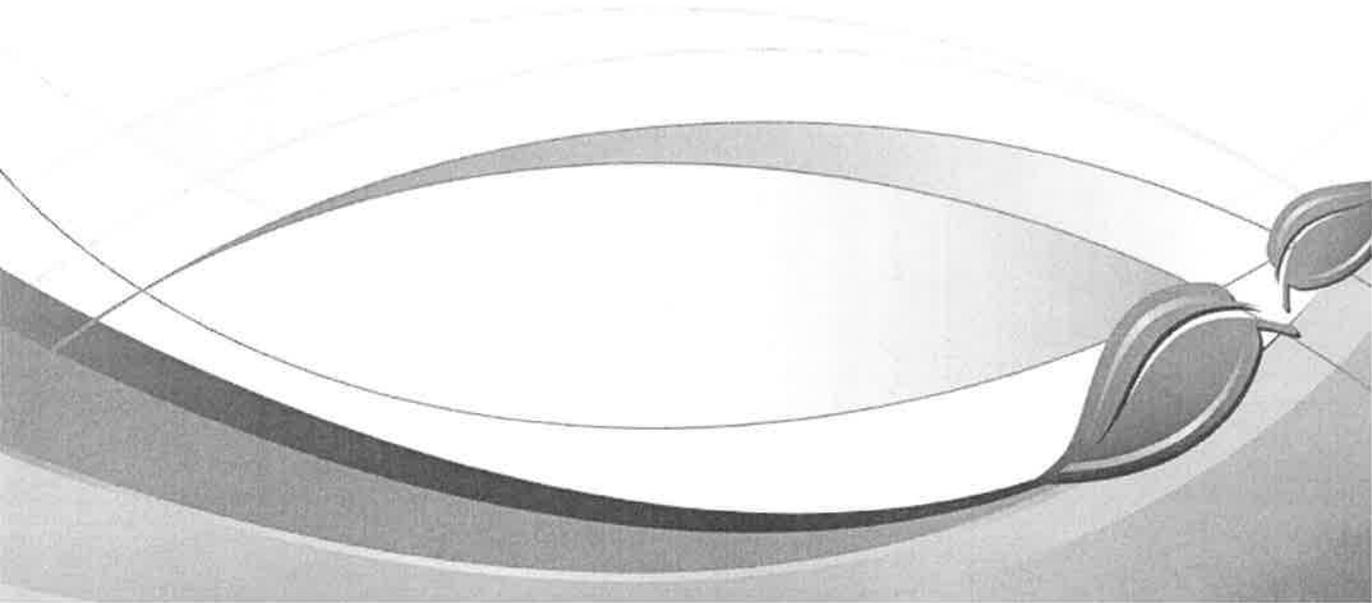
* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ ก.พ.ค. ขอบอก ” ฉบับวันที่ ๑๙ มี.ค. ๕๖

ในระหว่างการพิจารณาของ ก.พ.ค. ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาให้เพิกถอนประกาศของจังหวัด เรื่อง รับสมัครคัดเลือกบุคคลเพื่อเลื่อนระดับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพยาบาล เพราะกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้ารับการคัดเลือกไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงที่อ้างไว้ จึงเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ตามที่กระทรวงกำหนด ประกาศฉบับดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และจังหวัดมิได้อุทธรณ์คำพิพากษาต่อศาลปกครองสูงสุด จึงเป็นผลให้คดีดังกล่าวถึงที่สุด

ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าศาลปกครองได้มีคำพิพากษาเพิกถอนประกาศของจังหวัด เรื่อง รับสมัครคัดเลือกบุคคลเพื่อเลื่อนระดับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพยาบาล (ระดับชำนาญการพิเศษ) และคดีดังกล่าวถึงที่สุดแล้ว จึงถือว่าเหตุแห่งการร้องทุกข์เรื่องนี้หมดสิ้นไป กรณีไม่มีความจำเป็นต้องพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์นี้อีกต่อไป จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้องทุกข์ นะจ๊ะ ขอบอก

ภาค ๕

อยากให้เล่าสู่กันฟัง



คุณธรรม จริยธรรม ที่เป็นจริง*

ช่วงเวลาตั้งแต่ต้นเดือนตุลาคมของทุกปี ในแวดวงราชการจะมีการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะในด้านตัวบุคคลทั้งการแต่งตั้ง การย้าย การโอน และการเลื่อนตำแหน่ง แต่เรื่องสำคัญที่ไม่กล่าวถึงไม่ได้ก็คือ การเกษียณอายุราชการ ที่หลาย ๆ คนคงจะเห็นด้วยว่าถ้าใครปฏิบัติหน้าที่หรือดำรงตำแหน่งมาได้จนถึงวันที่ต้องเกษียณอายุราชการโดยไม่มีประวัติต่างพร้อย ก็ถือว่าคนผู้นั้นประสบความสำเร็จในชีวิตการรับราชการ พอคุยกันถึงเรื่องนี้จึงอยากเล่าเรื่องราวของผู้ที่เกษียณอายุราชการไปแล้ว และเห็นว่าเป็นตัวอย่างที่ชัดเจนในเรื่องของการดำรงตน ทั้งในการปฏิบัติงานและการดำรงชีวิตอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม

กรณีแรก ท่านเคยรับราชการตำรวจ เกษียณอายุราชการไปหลายปีแล้ว ในตำแหน่งพันตำรวจเอก เป็นผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือมาก ปัจจุบันท่านมีความสุขกับการดำรงชีวิตตามอัฐภาพของข้าราชการบำนาญ ซึ่งท่านมักจะบอกเสมอว่า “น้องเอ๋ย... ชีวิตเราไม่ต้องรวยมากหรอก แค่มีพอกินพออยู่ไม่เป็นหนี้ใครให้เดือดร้อนเราก็มีความสุขได้ แม้พี่จะเกษียณอายุราชการด้วยตำแหน่งเท่านี้ ไม่มีเงินทองมากมาย แต่ก็อยู่ได้และมีความสุขกับชีวิตที่สามารถเดินเซ็ดหน้าไปไหนต่อไหนได้โดยไม่ต้องหลบสายตาของใครด้วยความภาคภูมิใจ ลูกน้องที่ข้ามหัวไปได้ดิบได้ดีมีตำแหน่งใหญ่โตกันมากมาย แต่เมื่อพบหน้าพี่เขาก็พากันยกมือไหว้พี่กันทุกคน” และท่านก็ดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุขจริง ๆ เพราะทุกครั้งที่มีโทรศัพท์ไปหาท่านก็จะเล่าถึงความสุข ความภาคภูมิใจในงานราชการให้ฟังเสมอ

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๒๓ ต.ค. ๕๕

ส่วนอีกกรณีหนึ่ง ท่านเป็นอดีตผู้บังคับบัญชาที่ได้เกษียณอายุราชการไปนานหลายปีแล้ว แต่ยังเป็นทีปรักษาให้กับเจ้าหน้าที่ของเรา ซึ่งเรียกได้ว่า “ทำให้ด้วยหัวใจ” จริง ๆ และสิ่งหนึ่งที่ได้ยินได้ฟังและประจักษ์ได้ด้วยตัวเองและเป็นความทรงจำตลอดมาก็คือ การเป็นตัวอย่างของ “ข้าราชการ” คือ เมื่อคราวที่ได้ไปเรียนเชิญท่านเป็นวิทยากรและขออนุญาตจ่ายค่าตอบแทนวิทยากรตามอัตราราชการแล้วท่านรีบโบกมือห้ามตัดบทว่า “ไม่ต้องสนใจเรื่องเงินเลย ชีวิตผมเติบโตเจริญก้าวหน้ามาในระบบราชการก็เพราะที่นี่ ที่นี่จึงมีบุญคุณกับผม ผมต้องตอบแทนงานใดหรือสิ่งใดไม่ว่าที่ไหนถ้าผมสามารถทำได้บอกมาเลยไม่ต้องเกรงใจ” ซึ่งท่านก็ยังทำงานตอบแทนราชการมาจนถึงทุกวันนี้ แม้ว่าวันนี้โรคร้ายจะได้มาเยือนท่านก็ยืนยันว่าจะทำให้กับราชการต่อไปจนสุดท้ายที่ร่างกายไม่ไหวจริง ๆ ด้วยคุณลักษณะที่ท่านมีและเป็นเช่นนี้ ท่านจึงเป็นผู้หนึ่งที่ทุกคนพบหน้าท่านแล้วต้องยกมือ “ไหว้” และเชื่อว่าคนที่ “ไหว้” จะมีความรู้สึกเดียวกัน คือ “ไหว้ทั้งกายและใจ”

สิ่งที่พบที่เห็นจึงทำให้รู้ว่าคนเราเมื่อภายในมีสิ่งที่เรียกว่า “คุณธรรม” แล้วการกระทำที่แสดงออกมาคือ “จริยธรรม” นั้นเอง และอยากนำมาบอกเล่าเพื่อเป็นกำลังใจให้กับหลาย ๆ คนว่า “คนดี...ยังมีที่ยืน” นะจ๊ะ ขอบอก

หลักเกณฑ์กับดุลพินิจ*

ปัจจุบันข้าราชการพลเรือนสามัญใช้สิทธิในการร้องทุกข์ไปยัง ก.พ.ค. มากขึ้น ส่วนใหญ่เป็นความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา เกี่ยวกับการพิจารณาประเมินเงินเดือน และการคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น ซึ่งเรื่องการประเมินนี้ก็เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่มีการกำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอยู่แล้ว ซึ่งหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้วเหล่านี้ก็ถูกกำหนดขึ้นโดยอาศัยหลักคุณธรรมเป็นพื้นฐานนั่นเอง แต่ก็น่าคิดว่าเหตุใดข้าราชการจึงยังคงร้องทุกข์เรื่องที่มีหลักเกณฑ์กำหนดไว้มากขึ้น

นั่นก็เพราะหลักเกณฑ์เหล่านั้นประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๒ ส่วน คือ ส่วนที่กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและมีความชัดเจนแล้วสำหรับการนำไปปฏิบัติ และอีกส่วนหนึ่งที่กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจพิจารณาตามความเหมาะสม ซึ่งส่วนที่เป็นดุลพินิจนี้แหละที่มักจะเป็นปัญหาให้ต้องพิสูจน์ว่าผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยคุณธรรมแล้วหรือไม่ เช่น กรณีการประเมินเงินเดือน ข้อ ๘ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้ข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งจะได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในแต่ละครั้งต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้ (๑) กำหนดให้ครึ่งปีที่แล้วมา มีผลการประเมินผลการปฏิบัติราชการไม่ต่ำกว่าระดับพอใช้หรือร้อยละหกสิบ ซึ่งการประเมินผลการปฏิบัติราชการนี้แหละจะมีส่วนของการประเมินเรื่องสมรรถนะเป็นส่วนที่ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจที่จะประเมินให้คะแนนหรือกรณีการคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นก็มีการกำหนดให้พิจารณาจากสมรรถนะ หลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้เปิดโอกาสให้ผู้บังคับบัญชาสามารถที่จะใช้ดุลพินิจพิจารณาคัดเลือกได้

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๑๑ ธ.ค. ๕๕

ดังนั้น คุณธรรมของผู้บังคับบัญชาจึงเป็นส่วนสำคัญมากที่จะทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการเป็นไปด้วยความเป็นธรรมสอดคล้องกับระบบคุณธรรมอย่างแท้จริง และหากคำนึงถึงข้อสำคัญนี้ไว้ตลอดเวลาแล้ว ก็สามารถช่วยให้ข้าราชการทำงานด้วยความสุขมากขึ้นและระบบราชการก็จะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดียิ่งขึ้นต่อไป นะจ๊ะ ขอบอก

ร้องทุกข์ขอให้แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งย้อนหลัง*

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ ขอนำเสนอหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการย้ายและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งย้อนหลัง ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจและเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องทุกข์เรื่องหนึ่งที่ผู้ร้องทุกข์ได้รับผลกระทบจากการที่สำนักงานปลัดกระทรวงยกเลิกคำสั่งเลื่อนข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘ ๖ ทำให้ต้องกลับไปดำรงตำแหน่งระดับ ๗ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้ร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมต่อปลัดกระทรวงซึ่งเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ตามกฎหมาย ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๒๐ (๓) ขอให้พิจารณาเลื่อนผู้ร้องทุกข์ขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๘ ๖ โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๙ เช่นเดียวกับกรณีข้าราชการผู้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองรายหนึ่ง โดยอาศัยผลตามคำพิพากษาของศาลปกครองกลางในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่สั่งให้สำนักงานปลัดกระทรวงออกคำสั่งแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘ ๖ โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ผู้ร้องทุกข์ซึ่งได้รับผลกระทบเช่นเดียวกันจากคำสั่งยกเลิกการเลื่อนตำแหน่งฉบับเดียวกันกับผู้ฟ้องคดี จึงใช้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์

ในเรื่องนี้มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาตามหลักกฎหมายในมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติโดยสรุปว่า คำพิพากษาศาลปกครองย่อมผูกพันคู่กรณีที่จะต้องปฏิบัติตามคำบังคับ

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๑๗ ก.ย. ๕๖

นับแต่วันที่กำหนดในคำพิพากษาจนถึงวันที่คำพิพากษานั้นถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไข แต่เนื่องจากคำพิพากษาศาลปกครองกลางกรณีของผู้ฟ้องคดี ในการแต่งตั้ง เพื่อเลื่อนตำแหน่ง มีลักษณะทำนองเดียวกับกรณีของผู้ร้องทุกข์ ซึ่งมีใช้คู่กรณีในคดี ดังนั้น ในการพิจารณาเรื่องนี้ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุจึงต้องใช้ดุลพินิจ อย่างระมัดระวัง โดยที่หากพิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม การที่จะ สั่งแต่งตั้งผู้ร้องทุกข์ให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๘ ว ย้อนหลังได้เช่นเดียวกับการสั่งแต่งตั้ง ผู้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองนั้น ส่วนราชการอาจดำเนินการแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรง ตำแหน่งย้อนหลังโดยให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามหนังสือสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๒๕๕ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ ซึ่งกำหนดให้ ไม่สามารถแต่งตั้งย้อนหลังได้ ยกเว้นใน ๔ กรณี ดังนี้

๑. การเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงใหม่ที่ได้รับการกำหนดตำแหน่งเดิม ให้เป็นขั้นหรือระดับสูงชันย้อนหลัง ก็ให้เลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งย้อนหลังไปได้ ไม่ก่อนวันที่ผู้มีอำนาจกำหนดตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภท หรือฝ่ายนั้น ๆ จะได้กำหนด และข้าราชการผู้นั้นจะต้องเป็นผู้ที่ได้ดำรงตำแหน่ง ที่ได้รับการกำหนดเป็นขั้นหรือระดับสูงชันนั้นอยู่แล้ว

๒. กรณีที่ข้าราชการได้รับแต่งตั้งให้รักษาการหรือรักษาการในตำแหน่งนั้น อยู่ก่อนแล้ว ก็ให้แต่งตั้งย้อนหลังไปได้ไม่ก่อนวันที่ข้าราชการผู้นั้นได้เข้าปฏิบัติหน้าที่ รักษาการหรือรักษาการในตำแหน่งนั้นแล้วแต่กรณี

๓. สำหรับข้าราชการที่ได้รับการบรรจุใหม่หรือบรรจุกลับเข้ารับราชการ ก็สั่งให้บรรจุและแต่งตั้งย้อนหลังไปได้ไม่ก่อนวันที่ผู้นั้นได้รายงานตัวเข้าปฏิบัติหน้าที่ ราชการ เว้นแต่กรณีรับโอน

๔. สำหรับกรณีที่จะต้องโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามกฎหมาย ก็ให้ย้อนหลังไปได้ ตามควรแก่กรณี

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งกับการคัดเลือกข้าราชการ*

วันนี้ “ก.พ.ค. ขอบอก” ขอเล่าขานงานของเราในเรื่องการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการคัดเลือกเพื่อเลื่อนหรือย้ายข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ซึ่งก็มีประเด็นการพิจารณามากมาย แต่ที่จะนำเสนอวันนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับประเด็นการวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ในเรื่องร้องทุกข์กรณีการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งดำรงตำแหน่งต่าง ๆ โดยมีการกล่าวถึงคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์หนึ่งของการคัดเลือกด้วยอ่านแล้ว ท่านผู้อ่านที่รับราชการอาจรู้สึกว่าเป็นเรื่องใกล้ตัว ก็เชิญติดตามต่อไปจะได้เล่าขานความนัย ณ บัดนี้ จ้า

ก่อนอื่นขอวางพื้นฐานในเรื่องนี้ก่อนว่า โดยทั่วไปข้าราชการในทุกสายงานจะมีมาตรฐานกำหนดตำแหน่งของตน ซึ่ง ก.พ. เป็นผู้จัดทำมาตรฐานดังกล่าวสำหรับทุกประเภทตำแหน่งและทุกสายงาน โดยส่วนราชการจะมีส่วนร่วมในการจัดทำให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงและลักษณะงานตามความจำเป็นของส่วนราชการ ซึ่งส่วนประกอบของมาตรฐานกำหนดตำแหน่งเป็นไปตามข้อกำหนด ประกอบด้วยชื่อตำแหน่งในสายงาน หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก และคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง โดยวันนี้จะขอกล่าวเน้นที่คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ส่วนราชการนำไปประกอบเวลาประกาศรับสมัครคัดเลือกในตำแหน่งต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่อวางกรอบคุณสมบัติของผู้ที่จะสมัครและได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามสายงานนั้น ๆ โดย ก.พ.ค. เคยมีคำวินิจฉัยในเรื่องนี้ซึ่งเป็นกรณีการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งอำนวยการ ระดับสูง ซึ่งหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๒๒

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๑๓ ส.ค. ๕๖

ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๐ และหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๓/ว ๒๒ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๓ ได้กำหนดแนวทางการคัดเลือกดังกล่าว โดยให้ อ.ก.พ. กระทรวง มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกฯ เมื่อมีตำแหน่งดังกล่าวว่างลงในกระทรวงหรือกรมในสังกัด และให้หัวหน้าส่วนราชการที่มีตำแหน่งว่างเสนอข้อมูลต่อปลัดกระทรวงหรือปลัดทบวง เพื่อส่งต่อไปยังคณะกรรมการคัดเลือกฯ โดยให้แจ้งชื่อและจำนวนตำแหน่งที่ว่างหรือจะว่าง พร้อมทั้งรายละเอียดเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบและความต้องการของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง ซึ่งในส่วนนี้ จะมีการระบุถึงคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งด้วย โดย ก.พ.ค. วินิจฉัยว่าคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่ ก.พ. เป็นผู้กำหนดนั้นเป็นคุณสมบัติทั่วไปที่ส่วนราชการสามารถพิจารณาใช้คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ได้อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเพื่อคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นได้จากแนวทางคำวินิจฉัยดังกล่าว ซึ่งได้อ้างอิงและมีความสอดคล้องกับหนังสือของสำนักงาน ก.พ. ที่เคยตอบข้อหารือให้กับส่วนราชการว่า ส่วนราชการสามารถพิจารณาใช้มาตรฐานกำหนดตำแหน่งทั้งคุณวุฒิ คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเพื่อคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นได้ จึงแสดงให้เห็นว่า ในเรื่องคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่ ก.พ. จัดทำไว้นั้น ส่วนราชการสามารถนำมาใช้เพื่อกำหนดคุณสมบัติในการคัดเลือก โดยจะใช้คุณสมบัติดังกล่าว หลายอย่างหรืออย่างใดอย่างหนึ่ง โดยไม่ต้องใช้ทั้งหมดก็ได้ เพื่อความเหมาะสมในการคัดเลือกและเพื่อประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ

ทั้งหมดนี้ก็เป็นคำอธิบายคร่าว ๆ ในเรื่องคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งกับการคัดเลือกข้าราชการ หากท่านผู้อ่านมีข้อสงสัย ก็สามารถติดต่อสอบถามได้ตามที่อยู่ด้านท้าย ท้ายสุดนี้อย่าลืมดูแลสุขภาพกายและใจ ในช่วงหน้าฝนด้วยนะจ๊ะ แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้ากับ “ก.พ.ค. ขอบอก”

การดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยร้องทุกข์ของ ก.พ.ค.*

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ ขอนำเสนอเรื่องของการดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยร้องทุกข์ของ ก.พ.ค. มาแบ่งปันให้ทราบกัน

เรื่องนี้มีที่มาจากมาตรา ๑๒๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งได้บัญญัติว่า เมื่อ ก.พ.ค. ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ประการใดแล้ว ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือนายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.

ในกรณีนี้ ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัยให้ยกคำร้องทุกข์ ก็คงไม่สร้างความหนักอกหนักใจอะไรให้กับท่านหัวหน้าส่วนราชการหรอกครับ จะมีก็ต่อเมื่อ ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญนั้นล่ะครับ ท่านหัวหน้าส่วนราชการก็จะมีคำถามขึ้นมาว่าจะต้องทำอะไรบ้าง

แนวทางในการดำเนินการในเรื่องนี้ ก.พ. ได้มีมติกำหนดแนวทางการดำเนินการกรณี ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัย หรือ ก.พ. มีมติให้ยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยสำนักงาน ก.พ. ได้ออกหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๘/ว ๔๖ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ แจ้งกระทรวง กรม และจังหวัด เพื่อทราบและถือปฏิบัติไปแล้วครับ โดยเมื่อมีคำวินิจฉัยหรือมีมติให้ยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญแล้ว ก็จะมีผลทำให้ข้าราชการผู้นั้นต้องกลับไปดำรงตำแหน่งเดิมย้อนหลังไปในวันที่คำสั่งเดิมมีผลใช้บังคับ ซึ่งแนวทางดำเนินการนั้นให้ส่วนราชการดำเนินการ ดังนี้ครับ

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๒๐ พ.ย. ๕๕

๑. ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ จะต้องสั่งแต่งตั้งข้าราชการผู้นั้นกลับไปดำรงตำแหน่งเดิม

๒. กรณีที่ไม่สามารถแต่งตั้งข้าราชการผู้นั้นกลับไปดำรงตำแหน่งเดิมได้ แต่ถ้ามีตำแหน่งอื่นในประเภทและระดับเดียวกัน ที่ข้าราชการผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งว่างอยู่ ก็ให้แต่งตั้งข้าราชการผู้นั้นไปดำรงตำแหน่งที่ว่าง

๓. กรณีที่ไม่สามารถดำเนินการแต่งตั้งข้าราชการผู้นั้นกลับไปดำรงตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งอื่นในประเภทและระดับเดียวกันกับตำแหน่งเดิมได้ ก็ให้ อ.ก.พ. กระทรวง เป็นผู้พิจารณากำหนดตำแหน่งเพื่อแต่งตั้งข้าราชการผู้นั้น แต่ต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ซึ่งจะนำเสนอในตอนหน้าครับ

ส่วนระยะเวลาการดำเนินการก็ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ส่วนราชการรับทราบคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. หรือตามที่ ก.พ.ค. กำหนดแล้วแต่กรณี นะครับ ขอบอก

การดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยร้องทุกข์ของ ก.พ.ค. (ตอนจบ)^{*}

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ ขอนำเสนอเรื่องของการดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยร้องทุกข์ของ ก.พ.ค. มาแบ่งปันให้ทราบกันเป็นตอนที่ ๒ หลังจากในตอนแรกได้นำเสนอให้ทราบถึงแนวทางการดำเนินการตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๘/ว ๔๖ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ บางประการไปบ้างแล้ว

กรณี ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัย หรือ ก.พ. มีมติให้ยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งมีผลทำให้ข้าราชการผู้นั้นต้องกลับไปดำรงตำแหน่งเดิมย้อนหลังไปในวันที่คำสั่งเดิมมีผลใช้บังคับ โดยได้นำเสนอไว้ถึงแนวทางข้อ ๓ ที่กำหนดว่า กรณีที่ไม่สามารถดำเนินการแต่งตั้งข้าราชการผู้นั้นกลับไปดำรงตำแหน่งเดิม หรือ ตำแหน่งอื่นในประเภทและระดับเดียวกันกับตำแหน่งเดิมได้ ก็ให้ อ.ก.พ. กระทรวงเป็นผู้พิจารณากำหนดตำแหน่งเพื่อแต่งตั้งข้าราชการผู้นั้น แต่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังนี้

๓.๑ ให้กำหนดเป็นตำแหน่งที่ข้าราชการผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง โดยให้กำหนดเลขที่ตำแหน่งเป็นเลขที่ตำแหน่งเดียวกับตำแหน่งที่ข้าราชการผู้นั้นดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน และใส่ (จ) ไว้ท้ายเลขที่ตำแหน่ง และมีเงื่อนไขว่ากำหนดเพื่อแต่งตั้งข้าราชการผู้นั้นเป็นการเฉพาะราย ดังนี้

๓.๑.๑ กรณีตำแหน่งเดิมเป็นตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับสูง ให้กำหนดเป็นตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับคุณวุฒิ

๓.๑.๒ กรณีตำแหน่งเดิมเป็นตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้น ให้กำหนดเป็นตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ

^{*} ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๒๗ พ.ย. ๕๕

๓.๑.๓ กรณีตำแหน่งเดิมเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง ให้กำหนดเป็นตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ

๓.๑.๔ กรณีตำแหน่งเดิมเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น ให้กำหนดเป็นตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ หรือตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส แล้วแต่กรณี

๓.๑.๕ กรณีตำแหน่งเดิมเป็นตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับใด ให้กำหนดเป็นตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับนั้น

๓.๑.๖ กรณีตำแหน่งเดิมเป็นตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับใด ให้กำหนดเป็นตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับนั้น

๓.๒ ให้ยุบเลิกตำแหน่งที่กำหนดเป็นการเฉพาะราย (ฉ) เมื่อข้าราชการผู้นั้นพ้นไป

๔. หากภายหลังปรากฏว่าตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งอื่นในประเภท และระดับเดียวกันว่างลง ก็ให้แต่งตั้งข้าราชการผู้นั้นซึ่งยังครองตำแหน่ง (ฉ) อยู่ ไปดำรงตำแหน่งที่ว่างในโอกาสแรกทันที

ส่วนการให้ได้รับเงินเดือน สิทธิและประโยชน์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการรับเงินเดือน สิทธิและประโยชน์ของข้าราชการพลเรือนสามัญที่ได้รับแต่งตั้งให้กลับไปดำรงตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกัน เพราะเหตุที่มีคุณสมบัติไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่กำหนดตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยอนุโลม

ทั้งนี้ การยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งที่ไม่ชอบดั่งที่ได้กล่าวมาแล้วไม่กระทบถึงการงานหรือการใดที่บุคคลได้กระทำไป รวมถึงเรื่องของเงินเดือนหรือประโยชน์อื่นใดที่บุคคลได้รับ หรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการในระหว่างที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว นะจ๊ะ ขอบอก

การเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง (ตอนที่ ๑)*

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ ขอเสนอเรื่องการเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง ซึ่งก่อนที่จะมีการตราพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ใช้บังคับ เดิมมีแนวทางในการพิจารณาการยกเลิกคำสั่งทางปกครองโดยเฉพาะเกี่ยวกับคำสั่งที่สั่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน โดย ก.พ. ได้วางหลักการไว้ว่า หากคำสั่งใดที่ไม่ใช่ออกมาเพราะคลาดเคลื่อนในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้วจะยกเลิกไม่ได้ ซึ่งก็คงจะเป็นไปตามหลัก “ความเชื่อโดยสุจริต” ของการคงอยู่ของคำสั่งทางปกครอง

เมื่อพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ใช้บังคับ มีบทบัญญัติในหมวด ๒ ส่วนที่ ๖ ตั้งแต่มาตรา ๔๙ ถึงมาตรา ๕๓ ได้กำหนดเกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองเอาไว้ แต่ก็ไม่ได้บัญญัติเรื่องของความเป็นโมฆะของคำสั่งทางปกครอง หรือความเสียเปล่าใช้บังคับไม่ได้ หรือไม่มีความผูกพันใด ๆ ในทางกฎหมายเกิดขึ้น และไม่อาจให้สัตยาบันแก่กันได้ของคำสั่งทางปกครองไว้ ประกอบกับ มาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติให้คำสั่งทางปกครองมีผลตราบเท่าที่ยังไม่มีการเพิกถอน

สำหรับการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่จะกล่าวถึงนี้ จะเป็นเรื่องของการเพิกถอนคำสั่งที่มีลักษณะเป็นการให้ประโยชน์ มาตรา ๔๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งบัญญัติว่า

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๘ ม.ค. ๕๖

“การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่มีลักษณะเป็นการให้ประโยชน์ต้องกระทำภายในเก้าสิบวัน นับแต่ได้รู้ถึงเหตุที่จะให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้น เว้นแต่คำสั่งทางปกครอง จะได้ทำขึ้นเพราะการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง หรือการข่มขู่หรือการชักจูงใจโดยการให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่มีชอบ ด้วยกฎหมาย”

ระยะเวลา ๙๐ วันตามบทบัญญัติดังกล่าว จึงไม่ใช่ระยะเวลาเร่งรัด แต่เป็นระยะเวลาเคร่งครัด ซึ่งก็หมายความว่า หากไม่ได้เพิกถอนเสียภายใน ๙๐ วัน นับแต่ได้รู้ถึงเหตุที่จะให้เพิกถอนแล้ว ก็จะไม่เพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้นไม่ได้ หากผู้มีอำนาจเพิกถอนทำการเพิกถอนภายหลัง ๙๐ วัน ก็จะเป็นคำสั่งทางปกครอง ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังตัวอย่างคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขดำ ที่ อ. ๒๓๑/๒๕๔๘ คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๕๕๐/๒๕๕๑ วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๑ กำหนดแนวทางการพิจารณาเมื่อผู้ออกคำสั่งทางปกครองพบว่า คำสั่งทางปกครอง ที่ตนได้ออกไปนั้นเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ออกคำสั่งทางปกครอง ดังกล่าวมีอำนาจเพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้นได้ แต่หากคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบ ด้วยกฎหมายดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครองที่เป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่ง การเพิกถอนต้องกระทำภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรู้ถึงสาเหตุที่จะให้เพิกถอน ซึ่งกรณีนี้เป็นคดีที่ผู้ฟ้องคดีได้สมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้ารับราชการครูของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต ๑ ซึ่งจะได้กล่าวในตอนต่อไป เรื่องราวจะเป็นอย่างไรนั้น โปรดติดตามต่อฉบับหน้ากับ “ก.พ.ค. ขอบอก”

การเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง (ตอนที่ ๒)*

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ จะขอเสนอกรณีตัวอย่างต่อจากคราวที่แล้วในเรื่อง การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขดำ ที่ อ. ๒๓๑/๒๕๔๘ คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๕๕๐/๒๕๕๑ วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นคดีที่ผู้ฟ้องคดีได้สมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้ารับราชการครูของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต ๑ โดยคณะกรรมการข้าราชการครู สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (คณะกรรมการข้าราชการครูจังหวัดนครพนม (เดิม) ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ได้มีประกาศว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สอบแข่งขันได้ และมีการบรรจุ ผู้ฟ้องคดีเข้ารับราชการตั้งแต่วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๑ ต่อมาผู้ร้องเรียนเกี่ยวกับการสอบครั้งนี้ จึงได้มีการตรวจสอบและพบว่า มีข้อผิดพลาดในขั้นตอนการตรวจ กระดาษคำตอบทำให้คะแนนสอบของผู้ฟ้องคดีไม่ถูกต้อง ซึ่งเมื่อมีการแก้ไข ข้อผิดพลาดแล้วพบว่าคะแนนสอบของผู้ฟ้องคดีไม่ผ่านเกณฑ์ที่จะได้รับการขึ้นบัญชี ผู้สอบแข่งขันได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้มีมติให้แก้ไขผลการสอบดังกล่าวอันเป็นผลให้ ผู้ฟ้องคดีไม่มีรายชื่ออยู่ในบัญชี ผู้สอบแข่งขันได้ หลังจากนั้นผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต ๑ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม (เดิม) ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตั้งแต่วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๖ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากมีการขึ้นบัญชี ผู้สอบแข่งขันได้ครบกำหนด ๒ ปี แล้ว บัญชีผู้สอบแข่งขันได้ดังกล่าวจึงเป็นบัญชี

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๑๕ ม.ค. ๕๖

เครือข่ายการพิทักษ์ระบบคุณธรรม*

“ก.พ.ค. ขอบอก” วันนี้ มีกรณีที่ยากเชิญชวนสมาชิก “ก.พ.ค. ขอบอก” มาร่วมกันสร้างฝันและทำให้ฝันนี้เป็นจริงในอนาคต เพื่อให้ราชการพลเรือนสามัญของเราได้เกิดระบบคุณธรรมและนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในการทำงาน นำระบบข้าราชการพลเรือนสามัญไปสู่การเป็นระบบราชการที่เข้มแข็งต่อไป

จากกลไกในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของการพิทักษ์ระบบคุณธรรมในระบบราชการ ซึ่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม หรือที่เรารู้จักกันเป็นอย่างดีว่า “ก.พ.ค.” มาทำหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์และร้องทุกข์ รวมทั้งตรวจสอบกฎระเบียบ หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรบุคคลให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม ซึ่งเป็นลักษณะงานด้านการคุ้มครอง ป้องกัน แต่ไม่สามารถทำให้ “ระบบคุณธรรมในระบบราชการ” เกิดและดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพได้อย่างแท้จริง ยกเว้นแต่จะได้มีงานด้านการส่งเสริมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมให้เกิดขึ้นในตัวข้าราชการไปพร้อม ๆ กับงานด้านการคุ้มครองและป้องกันในคราวเดียวกัน

ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๔ เป็นต้นมา สำนักงาน ก.พ. ได้จัดทำโครงการ “พัฒนาระบบการสร้างเครือข่ายการพิทักษ์ระบบคุณธรรมในระบบราชการ” เพื่อสร้างและพัฒนาเครือข่ายการพิทักษ์ระบบคุณธรรมขึ้นทั้งในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาค ปัจจุบัน ก.พ.ค. เรามีเครือข่ายนำร่องแล้วจำนวน ๓ เครือข่ายด้วยกัน

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๓๐ เม.ย. ๕๖

โดยข้าราชการที่เข้าร่วมเป็นเครือข่ายต่างตอบรับและให้ความสนใจที่จะร่วมเป็นเครือข่ายในการทำงานร่วมกับ ก.พ.ค. ด้วยความมุ่งมั่น กระตือรือร้น และพร้อมที่จะสนับสนุนการทำงานของ ก.พ.ค. เป็นอย่างดี

ภายใต้แนวคิด “สร้างเครือข่ายใหม่ สานเครือข่ายเดิม เสริมเครือข่ายให้เข้มแข็ง” ในปี ๒๕๕๖ นี้ สำนักงาน ก.พ. ได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏ จึงดำเนินการสร้างเครือข่ายใหม่และพัฒนาเครือข่ายเดิมเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งให้กับระบบราชการอย่างต่อเนื่อง โดยเครือข่ายภาคใต้ได้จัดกิจกรรมการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอุทธรณ์และร้องทุกข์ พร้อมกับสร้างเครือข่ายใหม่ไปในคราวเดียวกันใน ๖ จังหวัดภาคใต้ ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๓๐ เมษายน ๒๕๕๖ ดังนี้

๑. วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๖ จังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดตรัง
๒. วันที่ ๒๔ - ๒๖ เมษายน ๒๕๕๖ จังหวัดกระบี่
๓. วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๖ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๔. วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๖ จังหวัดชุมพรและจังหวัดสตูล

ผลของการจัดกิจกรรมดังกล่าวเป็นอย่างไร จะได้นำมาบอกเล่าในคราวต่อไป นะจ๊ะ ขอบอก

กิจกรรมที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของ ก.พ.ค.*

เนื่องด้วยคอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ในวันนี้เป็นครั้งสุดท้ายของปีงบประมาณ ๒๕๕๖ จึงจะขอเล่าขานถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่สำนักงาน ก.พ. ในฐานะฝ่ายเลขานุการของ ก.พ.ค. ได้ดำเนินการเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของ ก.พ.ค. ในรอบปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ที่กำลังจะผ่านไปนี้ ซึ่งนอกจากงานสนับสนุนการปฏิบัติงานของ ก.พ.ค. ในด้านวิชาการแล้ว สำนักพิทักษ์ระบบคุณธรรม (สพค.) สำนักงาน ก.พ. ยังได้ดำเนินโครงการต่าง ๆ ดังนี้

๑. โครงการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินการด้านการพิทักษ์ระบบคุณธรรมในระบบข้าราชการ โดยมีกิจกรรม คือ

๑.๑ การอบรมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของบุคลากรภายในหน่วยงาน เพื่อสนับสนุนงานตามภารกิจของ ก.พ.ค. ในหัวข้อเรื่อง เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการล้างมลทินกับการดำเนินการทางวินัย กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจของฝ่ายปกครอง การจัดทำคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.

๑.๒ การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการระหว่างผู้บริหารสำนักงาน ก.พ. ก.พ.ค. กรรมการวินัยอุทธรณ์และกรรมการวินัยร้องทุกข์ และเจ้าหน้าที่ของ สพค. เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาระบบงานการพิทักษ์ระบบคุณธรรม

๑.๓ การจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจแก่ข้าราชการพลเรือนส่วนกลางที่ปฏิบัติงานร้องทุกข์

๑.๔ จัดสัมมนาให้ความรู้ความเข้าใจแก่ข้าราชการพลเรือนในราชการส่วนภูมิภาคที่ปฏิบัติงานร้องทุกข์

* ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๒๔ ก.ย. ๕๖

๑.๕ กิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “โครงการเตรียมความพร้อมเจ้าหน้าที่สำนักพิทักษ์ระบบคุณธรรมในการปฏิบัติงานตามปีงบประมาณ ๒๕๕๗”

๒. โครงการเสริมสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการพิทักษ์ระบบคุณธรรมในระบบราชการ โดยมีกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดทำคอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” การจัดทำหนังสือรายงานประจำปี ๒๕๕๕ การจัดทำหนังสือรวมบทความ “ก.พ.ค. ขอบอก” การจัดทำและเผยแพร่สโปดโทรทัศน์เกี่ยวกับ ก.พ.ค. การจัดทำวีดีทัศน์แนะนำ ก.พ.ค. การพัฒนาและดูแล Web Site เกี่ยวกับ ก.พ.ค.

๓. โครงการพัฒนาระบบการสร้างเครือข่ายการพิทักษ์ระบบคุณธรรมในระบบราชการ โดยมีกิจกรรมหลัก คือ

๓.๑ สร้างและขยายเครือข่ายการพิทักษ์ระบบคุณธรรมซึ่งเป็นเครือข่ายใหม่ ณ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดชลบุรี

๓.๒ พัฒนาเครือข่ายการพิทักษ์ระบบคุณธรรมเดิม ณ จังหวัดตรัง และจัดประชุมข้าราชการในส่วนภูมิภาคที่เป็นเครือข่ายการพิทักษ์ระบบคุณธรรม ภาคใต้ ๑ (เครือข่ายเดิม) ณ จังหวัดกระบี่

โดยตลอดปีที่ผ่านมา สำนักงาน ก.พ. ก็ขอขอบคุณส่วนราชการต่าง ๆ และข้าราชการที่เกี่ยวข้อง ที่ได้ให้ความร่วมมือและสนับสนุนในการร่วมกิจกรรมและผลักดันให้โครงการต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ส่งผลให้การปฏิบัติงานของ ก.พ.ค. บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่มุ่งเน้นการสร้างระบบคุณธรรมในระบบราชการ และในปีงบประมาณใหม่ที่กำลังจะมาถึงนี้ ก.พ.ค. ก็พร้อมที่จะเดินหน้าพัฒนาและเสริมสร้างระบบคุณธรรมให้เกิดขึ้นและคงอยู่ในระบบราชการต่อไป นะจ๊ะ ขอบอก

ที่ปรึกษาโครงการ

นางสาวดวงฤทัย เหนียงแจ่ม

ผู้อำนวยการสำนักพิทักษ์ระบบคุณธรรม

คณะผู้เขียนบทความ

นางสาวจิตเรขา ช่างตีเหล็ก

นิติกรชำนาญการพิเศษ

นางเสาวภา แผ่สุวรรณ

นิติกรชำนาญการพิเศษ

นางสาวกมลลักษณ์ อ้นอารี

นิติกรชำนาญการพิเศษ

นายอดิศักดิ์ อุปถัมภ์ประชา

นิติกรชำนาญการพิเศษ

นางจිරัตติ ศรีสุวรรณค์

นิติกรชำนาญการ

นางสาววิจิตรา วอนเพียร

นิติกรชำนาญการ

นายมนตรี ทองอ่อน

นิติกรปฏิบัติการ

นางสาวชลลดา จินตเสถียร

นิติกรปฏิบัติการ

คณะทำงาน

นางสาวจิตเรขา ช่างตีเหล็ก

นิติกรชำนาญการพิเศษ

นางสาวสุขุมาล ตรีขจรเกียรติ

นิติกรชำนาญการ

นางจिरัตติ ศรีสุวรรณค์

นิติกรชำนาญการ

นางสาวชลลดา จินตเสถียร

นิติกรปฏิบัติการ

ผู้รวบรวมและเรียบเรียง

นางสาวชลลดา จินตเสถียร

นิติกรปฏิบัติการ